

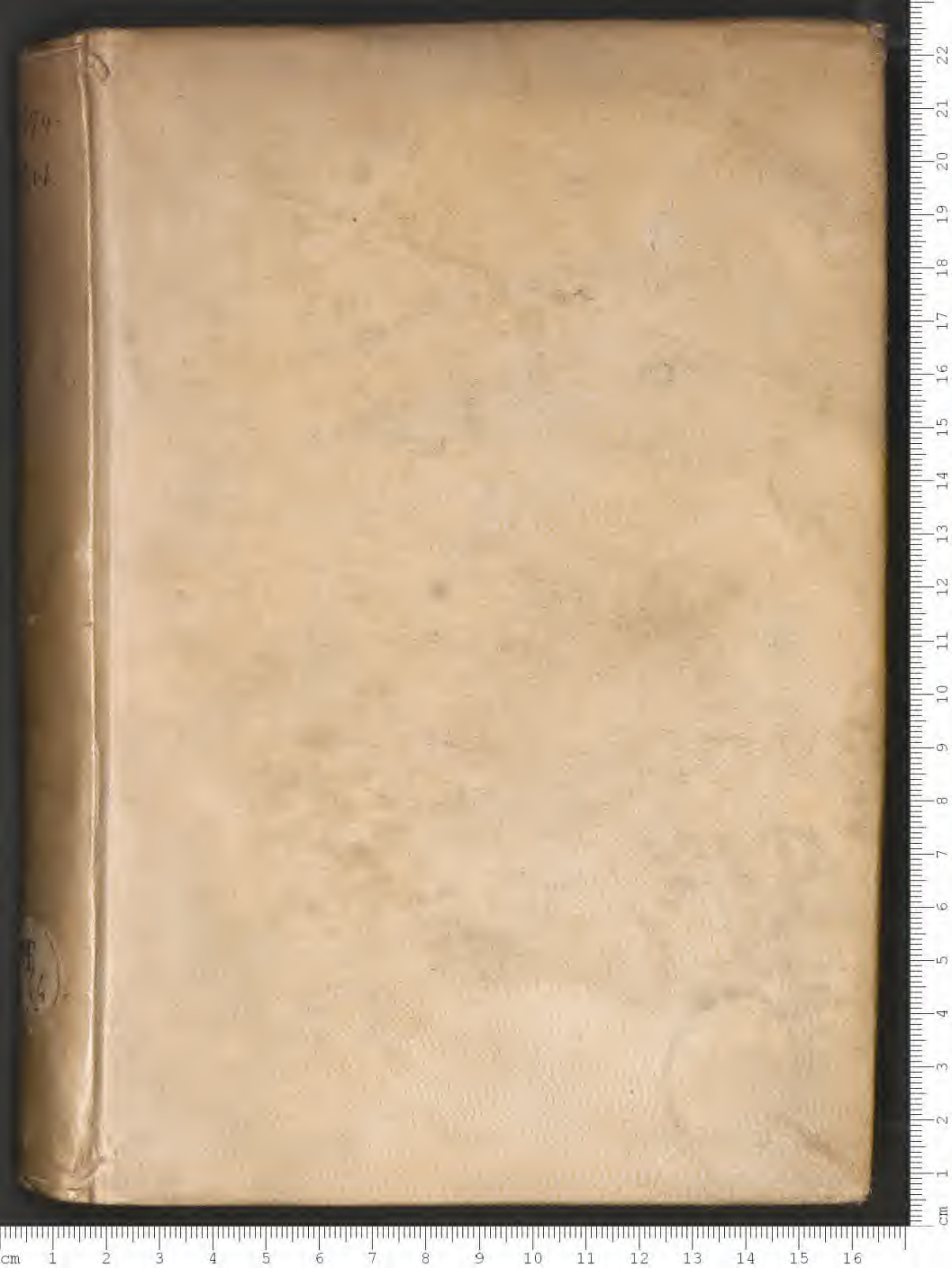
1479.

1461.

ACE

736

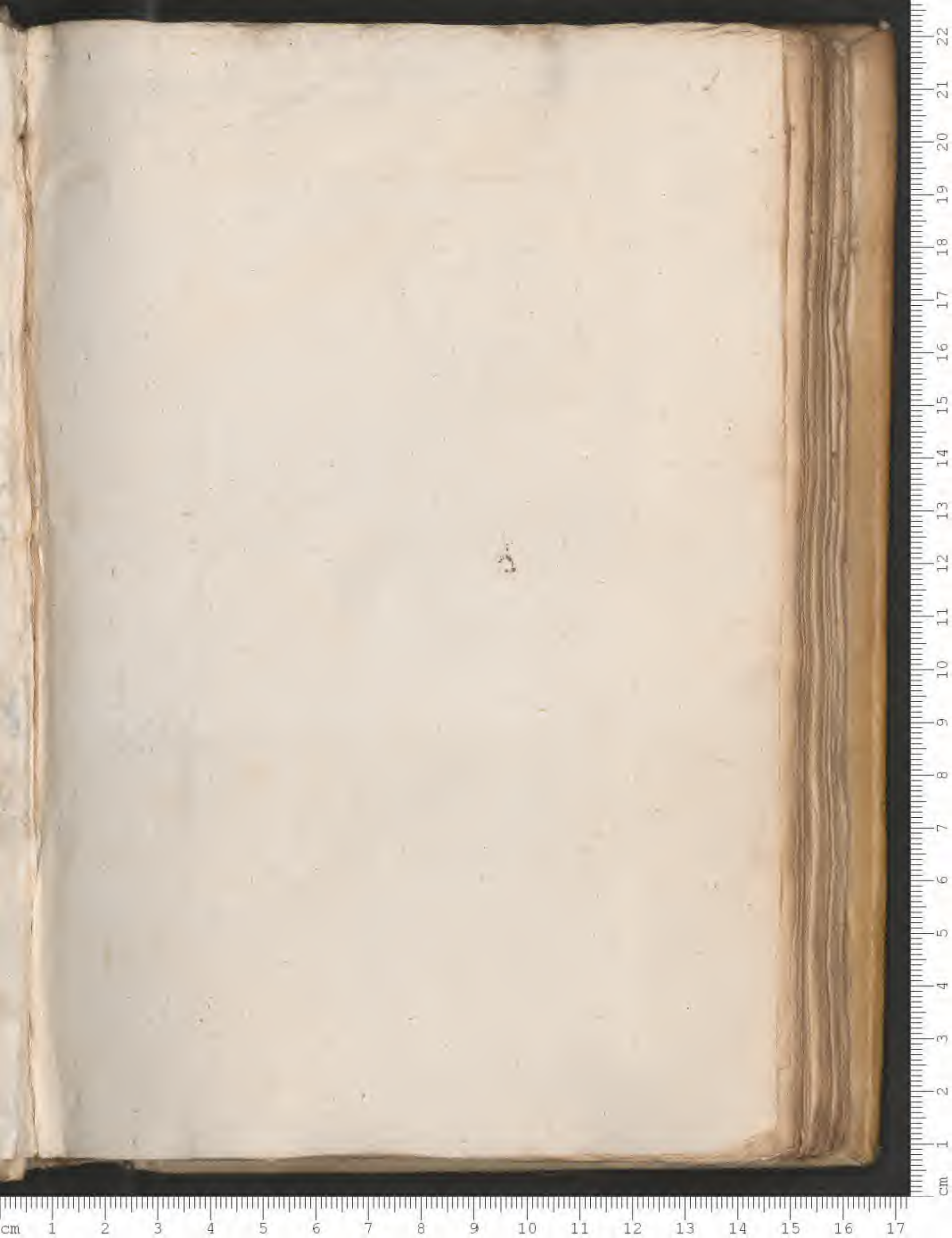

¹⁵⁴
E. 736.

Ex Bibliothecâ
quam 16000. Voll. constantem
huic Abbatia S. Genovefæ Paris
Testamento legavit Car. Mauriti.
LE TELLIER Archiep. Remensis.
Obiit. anno 1710.

~~E 1964~~

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Epistola declaratoria iurium et priuilegioꝝ fra-
trū ordinū mēdicantiū cōtra quosdā articulos erro-
neos condemnatos quorūdam magistrorū ⁊ curato-
rum ecclesiarum parrochialium.

411 Ex libris Hec. Geneve

Prologus. *Geneve*

Reuere[n]do in xpo patri sacre theologie p-
fessori extimio magistro Andree comitis/
per prouinciā saxonie ordinis predicatorū
priori prouinciali bene merito suo p-
ceptorī karissimō. Frater Engelbert⁹ cultificis eius-
dem ordinis ⁊ prouincie ac facultatis / immeritus p-
fessor obedientiā tam debitam q̃ deuotā. Ad reques-
tam vestre paternitatis contra aduersariū quēdam
basiliē iurium ⁊ priuilegioꝝ ordinū mendicantiū
prout vestre paternitati mihi inuungere placuit / nō
ut volui propter quorūdā librorum carentiam
sed prout potui / aliqua ad honorem dei ⁊ ordinum
predictorum defensionē / prout sequitur colligere cu-
raui. **C**ristus igitur dominus ⁊ deus verus pater
familias huius mundi / cuius vicarius est papa hic
in terris / a principio mundi misit in vineā suam ec-
clesie militantis. Primo quidem patriarchas ⁊ pphe-
tas ad excolendam ip̃am. Tandē in carne apparens
misit ap̃los ⁊ lxxii. discipulos / quia messis quidem
multa / operarii autē pauci extiterunt. Propter quā
etiā causam adhuc quasi circa horam nonā loco
apostolorū ep̃os / ⁊ loco lxxii. discipulorū misit rec-
tores ecclesiarum. Circa vero .xi. horā mundo in ca-
ricate refrigescēte misit fratres predicatores et mi-
nores aliosq̃ mendicantes eisdem in cooperatores

*Handwritten note: Hec. Geneve a. 1479
Epistola declaratoria iurium ⁊ priuilegioꝝ
fratrum Engelberti Coloniensis*

subiungendo/ ut et ipsi vineam domini aliquammodo
collapsam reformarent. **Quod** Gregorius. xi. in con
silio lugdunensi factum fore/ ac per dictos fratres predi
ca. et mino. fieri cotidie affirmat sic dicens Sane ad pre
dicatorum et minorum ordines quos euident ex eis
ecclesie vbi utilitas proueniens prohibet approbatores
pntem non patimur constitutionem extendi/ scilicet de
reuocatione mendicantium secundum textum et glo.
de reli. do. capitulo religionum li. vi. **De** per hoc vbi
dei ecclesia in tam preclaris ordinibus detrimentum
sentiret/ quibusque non nisi summi pontifices ut honori
us. iii. Grego. ix. et alii auctoritatem predicandi/ con
fessionesque christi fidelium audiendi non obstante con
stitutione Omnis utriusque sexus de pe. et re. posita/
ad hoc ut tanto uberius in dei ecclesia dicti ordines
fructificarent contulerunt. **Sed** econtra a princi
pio predictorum predicatorum et minorum ordinum
fratres super hac potestate tamquam indebite utentes et
falces in messem alienam mittentes/ a quibusdam mag
nis viris et magistris sunt impugnati scilicet Ber
nardo super capitulo Omnis utriusque sexus. wil
helmo de sancto amore/ contra quem Albertus mag
nus et sanctus Thomas egregie scripserunt et Simo
ne tornacensi. Godfrido de fontibus et Henrico de
gandauo/ quorum tamen wilhelmus cum suis compli
cibus per Alexandrum. iiii. in suis dictis est conde
natus in extrauaganti. Non sine multa. Reliqui vo
licet non preualuerunt tamen eorum occasione post hoc ut in
Ele. de sepul. dudum tradit inter prelatos et rectores
seu sacerdotes aut clericos prochiecularum ecclesiarum p

diuersas mundi prouincias constitutos ex una par
te ⁊ predicatorum ⁊ minorum ordinum fratres ex al
tera pacis emulo satore ⁊ zanie procurante grauis ⁊
periculosa discordia extitit suscitata / super predica
tionibus fidelium populis faciendis / audiendis eorum con
fessionibus / penitentibus iniungendis eisdem / ⁊ tumulan
dis corporibus. quia apud fratrem ipsorum ecclesias
sive loca noscuntur eligere sepulturam. Et hoc ideo /
quia ut dicit decretalis. Nimis iniqua extra. de ex
ces. prela. Non desunt plerique. tam ecclesiarum prelati
quam alii qui ceca cupiditate seducti. proprie auaritati
subtrahi reputantes / quicquid predictis fratribus
fidelium pietas elargitur. ¶ Quia ergo hec lis ⁊ discor
dia inter prefatos clericos ⁊ ecclesiarum rectores ⁊ fra
tres secundum Bonifacium. viii. prout assumitur in Cle.
dudum. est plena periculis onusta dispendiis ⁊ exosa
in conspectu diuine maiestatis ad illam prorsus euel
landam ac omnimode submouendam / nullis umquam futu
ris temporibus fauente domino succitanda / ad bono
rez dei exaltationem catholicæ fidei / quietum statum primum
predictarum / ac salutis animarum fidelium incrementum de
mandato vestre paternitatis veritatem cuiusdam dubii
⁊ questionis contra iura ⁊ priuilegia ordinis / per pre
dictum decretorum doctorem basiliensem nunc nouiter discussi
⁊ decisi solutis suis rationibus ac destructis / deo opitu
lante enodabo. Tenor huius questionis seu dubii per nostrum ad
uersarium assumpti sequitur ⁊ est talis.

¶ Questio.

Item religiosi de ordine medicamentorum / possunt ex co
cessione clementis dudum / audire omnes prophanorum

Nulla petita licentia uel optenta a rectore parrochi
ali/eosque recipere ad sepulturam non data integre quæ-
ra funeralium. ¶ Ad decisionem prefati dubii aut ques-
tionis/ aduersarius introducit capitulum. Omnis
utriusque sexus. et clementinam Dudum. et constitui-
onem Inter cunctas. Benedicti. xi. et glossatores/
Bernhardum super capitulo Omnis utriusque sexus
et Joannes monachi. super cle. Dudum et in his se fun-
dat secundum istorum opiniones et aliorum eos se-
quentium. Post hoc ponit vi. notabilia pro prima
parte questionis scilicet de audientia confessionis.
Sed pro secunda parte scilicet de sepul. ponit duo nota-
bilia. Tercio quoque subiungit duo notabilia de pre-
dicationibus et unam obiectionem seu questionem de
oblationibus/ et hec omnia ponit pro huius questio-
nis intellectu/ et ex his et aliis subsequentibus elicit
.xi. conclusiones/ quibus unam aliam questionem de fre-
quentatione ecclesiarum religiosorum et secularium cum. iiii.
notabilibus subiungit. ¶ Sed quia veritas de aliquo du-
bio haberi non potest nisi ex vero intellectu eorum qui dicunt
in quibus iste aduersarius per alios doctores quos ipse
adducit multipliciter et periculose deficit et errat/ idcirco
¶ Primo ponam verum intellectum quem ecclesia dei habet et
sancti doctores et famosi de capitulo Omnis utriusque
sexus. ¶ Secundo ponam verum intellectum quem etiam ecclesia
dei habet et magni doctores de constitutione. Dudum
de sepul. in cle. ¶ Tercio ponam verum intellectum
quem ecclesia dei habet, et alii doctores/ de constitui-
one Inter cunctas Benedicti. xi. cum cronica quorum-
dam summorum pontificum/ ordines medicamentum privilegiorum

¶ Quarto descendam ad aliquos doctores et eorum
opinionem/qui huiusmodi verum intellectum in suis
dictis non habuerunt/et per hoc materiae litis et dis-
sentionis/posteris suis usque nunc ministrarunt ponē-
do per dei gratiam eorum dicta cum suis reprobati-
onibus. Quinto quasdam conclusiones papales pro
veritate contra errores damnatos observanda ponā.
et deinde cautelas in publicatione capituli. **¶** Omnis
utriusque sexus habendas subiungā. **¶** Sexto et ulti-
mo huius prefati adversarii moderni dicta assumam
soluendo eadem ac reprobando prout dominus de-
derit et spiritus sanctus sua gratia inspiraverit ut ex
veris dictis et falsis reprobatis/ appareat veritas
de premissis. **¶** Sequitur ergo quo ad primum capi-
culum. Omnis utriusque sexus extra de pe. et re. sitū/
eo tenore qui sequitur et est talis.

¶ Textus iuris.

Omnis utriusque sexus fidelis. postquam ad annos
discretionis pervenerit/omnia sua solus confi-
teatur peccata/saltem semel in anno fideliter/proposito
sacerdoti/et iniunctam sibi penitentiam studeat propri-
is viribus adimplere/susceptis reuerenter ad minus
in pascha eucharistie sacramentum. Nisi forte de pro-
prio sacerdotis consilio ob aliquam rationabilem cau-
sam ad tempus ab eius perceptione duxerit abstinē-
dum. Alioquin et vivens ab ingressu ecclesie arceat
et mortuus christiana careat sepultura. Unde hoc sa-
lutare statutum frequenter in ecclesiis publicetur/
ne quisquam ex ignorantia cecitatis velamen excu-
sationis assumat.

Siquis autem alieno sacerdoti voluerit iusta de causa sua confiteri peccata licentiam prius postulet et optineat a proprio sacerdote cum aliter ipse illum non possit soluere vel ligare. ¶ Reliqua autem pars huius capituli ad presens propositum non est necessaria et ergo breuitatis causa obmissa.

¶ Expositio textus.

Nunc vero ad verum intellectum huius capituli accedendo. Sciendum quod confessio que secundum beatum Augustinum est per quam morbus latens spe venie aperitur est duplex/scilicet mentalis et vocalis. Prima est de iure naturali. Secunda de iure diuino/ut dicunt sanctus Tho. in. iiii. scripto de xvii. et Petrus de tharantasia ibidem. Et dominus eam precepit Math. iiii. dicens. Penitentiam agite et sub qua non solum contritio sed et confessio et satisfactio comprehenditur. Et quia precipitur/ideo est necessaria ad salutem de. iiii. Denique et. xliii. q. i. Sed precipitur. Presupposito peccato actuali mortali. ¶ Omnis ergo utriusque sexus/scilicet vir vel mulier fidelis postquam ad annos discretionis peruenerit id est cum est tolli capax/quia tunc peccare potest extra. de delic. pue. i. iueris. ¶ Omnia quia confessionem diuidere nullo modo licet/ quod si fit non est confessio/sed confessionis simulatio secundum beatum Thomam in. iiii. de xvii. De pe. de. i. capitulo. finali. et d. iiii. Sunt plures. ¶ Sua/non aliena. Nam confitens quantum potest vitare debet. ne peccatum alterius reuelet nisi necessitas talis eum urgeat quod alias suum peccatum perfecte confiteri non potest/puta quod quis

peccauit cum patre vel matre vel sorore ⁊ sic de ali
is similibus/ vt dicit sanctus **Thomas** ver. supra.
Solus/ nisi quis mutus fuerit vñ alterius lingue
ex tunc sufficit q̃ per scriptum/ aut per nutus ⁊ sig
na/ aut per interpretem aliquem confiteatur. Qui ta
men ita bene ad celandum confessa tenetur sicut con
fessor secundum beatum **Thomam** vñ supra. Con
fiteantur peccata/ non venialia ex necessitate/ quia
illa gratiam non tollunt/ ⁊ tot committuntur quot
retineri non possunt/ et nemo ad impossibile obliga
tur secundum regulam iuris in. vi. Que etiaꝫ per cō
fessionem generalem sacramentalem/ ⁊ non sacramē
talem delentur secundum beatum **Thomam** in. iiii. d.
xxi. Neqꝫ etiam non habita/ ne talis mentiendo effi
ciatur peccator vbi non est secundum **Thomam** in
. iiii. ⁊. xxii. q. ii. causa humilitatis. Neqꝫ ante bap
tismum cōmissa. Quia licet secundū **Petrū** ⁊ **Inno**
quintum illa mentaliter deo ante baptismū cōfiteri
a baptizandis adultis requiritur non tamē requiritur
vt fiat vicario dei vocaliter neqꝫ ante neqꝫ post bap
tismū/ de eis dē peccatis añ baptismū cōmissis/ nisi ex
cōgruo aliq̃s baptizand⁹ vñ baptizat⁹ vñ de bñ esse
alicui sapienti propter salutē anime vellet confiteri
Sed certa actualia mortalia/ puta supbiā auaritiā
⁊ luxuriā aliaqꝫ sīilia/ ⁊ q̃ ex his nascuntur mortalia
sunt p̃ certis cōfiteāda. Etiaꝫ māifesta/ qz scdm **Tho**.
et **De**. nō sufficit aliqd notū eē iudici nisi sciat illa
in forma iudicii. Siſiter ⁊ illa peccata de quib⁹ q̃s
dubitat an sint mortalia vel nō/ sunt sub dubio cō
fiteāda/ alias se piculo submittit et mortaliter peccat

scdm beatus Thomam . iiii. de . xxi. Circumstantie
etiam que non trahunt ad aliam specie peccati mor
talis de necessitate non sunt confitende sicut ille que
ad certam speciem peccati trahunt mortalis / perfec
tionis tamen est illas confiteri sicut ⁊ venialia secū
dum Thomam v. supra . de . xvi. ¶ Saltem semel in
anno. quod sufficit quantum ad preceptum ecclesie
cuiuslibet / in quo tamen papa potest etiam dispensare
non ut simpliciter quis non confiteatur / sed ut ul
tra annum ex certa causa ⁊ sufficienti expectet secū
dum beatum Thomam v. supra nisi in certis casib⁹
Primo si aliquis debeat aliquod suscipere sacramen
tum ad quod prerequisite confessio sacramentalis
quantum possibile est. Secundo quando quis debet
ministrare sacramenta ecclesie / vel suum sacrum exe
qui ordinem / cuius executio in peccato mortali est
mortale secundum beatum Thomam in . iiii. Tercio
quando quis timer illum confessorem puta peniten
tarium pape vel episcopi sibi necessarium propter
certos casus tali tempore non posse habere sicut mō
bz. Quarto qñ aliquis est in periculo mortis cōstitu
tus. puta in bello vñ in graui infirmitate. Ar. de pe.
⁊ re. Cū infirmitas ¶ Quinto qñ qñ tali cōsciētia vr
get⁹ ⁊ credit sibi pccm mortale ad statū fore de nccī
tate solutis cōfiteōū. Et q̄ facit cōtra cōsciām edifi
cat ad iebēnā. Fideliter / i. veraciter ⁊ nō solū fide
liter s; simplr hūiliter pure ⁊ sic d alius. Vñ v. Sic
simplex hūil cōfessio pura fidel. Atq; frequēs nuda
discreta libēs verecūda. Integra secreta lacrimabil
accelerata. Fortis ⁊ accusans ⁊ sit parere pata.

Proprio sacerdoti / scilicet ordinario vel delega
to id est curato et eius superiori / scilicet episco
po et pape et legato. Vel illo cui aliquis istorum hoc
commiserit secundum doctores. Notanda ergo sunt
tria. Primo quare sit confitendum homini. Secundo
quare homini sacerdoti. Tercio quare proprio sacer
doti. ¶ De primo sciendum quod homini ideo est confi
tendum secundum idem. quia cum iudicium penitentie
principaliter pertineat ad deum qui solus potest pec
cata relaxare / et non assumpta humanitate sufficie
bat mentalis confessio. Post assumptionem vero *nota*
humane nature / volem confessionem que sit homini
requirit ab homine. Et quia ipse in forma humana
nobiscum ubique presens esse non potest / vicarios con
stituit homines quibus confessionem loco eius face
re debemus. Ipse ergo confessionem instituit tacite
sed apostoli promulgauerunt expresse. ¶ Secundo
secundum Ray. et alios doctores regulariter quilibet
debet confiteri illi homini qui est sacerdos / nam solis
sacerdotibus dedit dominus potestatem ligandi et
soluendi cum dixit. Job. xx. Quorum remiseritis pec
cata remittuntur eis etc. Et de pe. de. i. verbum dei.
Non tamen cuilibet sacerdoti. Licet enim eque omnes
sacerdotes in ordinatioe recipiant hanc potestatem / ligata
est tamen ita quod non possunt eam exequi nisi data sibi autorita
te et potestate ab episcopo dyocesano / vel ab apostolica sede super
aliquem populum sibi subiectum secundum beatum Thomam et idem et
alios qui dicunt quod potestas clauium datur in ordina
tione sed potestas iurisdictionis que scilicet determinat materiam
in quam agat scilicet subditum habet ex iurisdictione

Proprio ergo sacerdoti ē confitendū / qz talis ha-
bet populum sibi subiectum. Proprius autem sacer-
dos quo ad hoc intelligitur nō plus curatus q̄ alijs
inter proprios sacerdotes. Sed omnis ille sacerdos
dicitur proprius qui habet curam illius ordinariā
sicut papa / legatus pape / proprius episcopus / Sāc-
tus Thomas ⁊ Be. ⁊ alii theologi addunt etiā illū
qui habet iurisdictionem delegatam / sicut est ille cui
aliquis predictorū committit auctoritatem audien-
di confessiones ⁊ absoluendi / ac iniungendi peniten-
tias salutes. Iohes ponit Hostiensis de pe. ⁊ re. sub
q. Cui patriarcha. v. breuiter. in fine siue talis dele-
gatus penitentiarius sit sacerdos secularis siue reli-
giosus. Hoc addito de religiosis secundū Ray. qz
isti de iure non possunt iniungere penitentias / nec
baptizare / nec predicare / ⁊ similia que pertinent ad
curam animarum nisi ab episcopo cum consensu sui
prelati fuerint instituti. xvi. q. i. Alia peruenit et q.
hoc idem / Arguit etiā ad hoc in Ele. Quodum de se-
pul. Relinquitur ergo ex premissis. qz quicumqz cō-
fiteatur pape vel episcopo / vel curato / vel illi religio-
so qui habet licentiam a suo prelato et ulterius pre-
sentato episcopo ⁊ admissio. Vel sacerdoti seculari
pdoneo cui aliquis ex prefatis committit auctori-
tatem audiendi confessiones et absoluendi semel in
anno etiam profesto pasche iam sic satisfecit isti sta-
tuto de proprio sacerdoti confitendo / qz post hoc nō
astringitur ad iterum confitendum suo curato cum
ipse prochia^l sacerdos scōz Joāne. xxii. in extraua.

Vas electionis / per proprium sacerdotum non plus
q̃ alii saltem ordinarii intelligatur / puta papa ep̃s
vel legatus &c. ut premissum est ymmo dicere cura
tum esse solum illum proprium sacerdotem de quo lo
quitur capitulum. **O**mnis . est error damnatus per
Joannem .xxii. in extra. **V**as electionis . prealle
gata . Sequitur etiam q̃ licet curatus sit proprius
in multis aliis que ad curam animarum spectant. De
quibus extra. de elec. **D**ud̃ q̃. penultimo / & de offi.
archiep̃us capitulo primo & ii. q̃ religiosus licenti
atus & presentatus / tamen quo ad amministrationē
sacramenti penitentie / religiosus p̃ntatus & admiss⁹
est concuratus / quia cooperator ab ecclesia & ep̃isco
pis est ad hoc institutus utz in cle. **D**ud̃ de sep̃. ad
finem. **C**ausa autē necessitatis ponendo istos reli
giosos mendicantes in concuratos ecclesiarum quo
ad amministrationem sacramenti penitentie est du
plex. **U**na ex parte curatorum / alia ex parte parro
chianorum eisdem subiectorum. **E**x parte quid̃ curato
rum iterum triplex est causa. **P**rima est indigentia
propter multitudinem populi cui curati cum suis capel
lanis nō bene sufficiunt / licet contrarium eis aliquā
do videatur. **A**d hoc in cle. **D**ud̃ in sepul. q̃. **N**u
merus aut̃. **S**ecunda causa est talium curatorum & ca
pellanorum malitia in viuendo / q̃ aliqui eorum aliquā
iueniunt sollicitatores ad malū / & fragiles ad peccm̃
qđ q̃s eis confitetur n̄ reuelatores cōfōis p̃babiliter. &
certitudinaliter. **N**ē si peccm̃ cōtra eū cōmiss⁹ fuerit
qđ restat confitēd̃. **E**t i his & similib⁹ casib⁹ nō tenet q̃s
suo p̃prio curato cōfiteri scđm b̃m **T**ho. **T**ertia cā

secundū hostienē est quādo etiā proprius sacerdos
est indiscretus tanta scē ignorantia/ q̄ nullo modo
sufficit subditū dirigere sed posset eum ducere in er
rorem/ sicut plures sunt tales qui nec sciunt quid sit
peccatū nec mortale nec veniale ⁊ sic de aliis neces
sariis ad confessionem tali curato etiā non est con
fitendum secundū Hosti. Tho. et Be. ⁊ de pe. d. vi.
Placuit. Ex parte vero subditorū est necessitas iō/
quia ut dicit scūs Thomas .iiii. scripto d. xvii. mē
ti sunt adeo infirmi/ q̄ potius sine confessione more
rentur q̄ q̄ tali sacerdoti confiterentur. Unde illi q̄
sunt nimis solliciti ut conscientias subditoꝝ per cō
fessionem sciāt/ multis laqueum damnationis inici
unt ⁊ per consequens sibi ip̄is. ¶ Sed nūquid in his
aliisq̄ similibus casibus. tenetur confitens petere li
centiam a suo curato alteri confitendi. Et videt̄ q̄
sic per capitulū Omnis vtriusq̄ sexus/ ⁊ per docto
res cōmuniter. ¶ Dicendū q̄ quo ad illos qui sunt
superiores curatis puta episcopum propriū papam
⁊ eius legatū/ Et quo ad illos sacerdotes seculares
vel religiosos quibus ab aliquo istorum/ vel etiā
a curato est concessa licentia audiendi confessiones
nō est petenda licentia ad confitendū alicui p̄misso
rum. Quia tales aut per se habēt ordinariā iurisdic
tionē in illos subditos/ ut ep̄us proprius pa. ⁊ lega
tus. Vt delegatā sicut fr̄es legitime admissi ⁊ sacer
dotes seculares ad hoc assumpti ut capellani p̄ quā
locum curati sortiuntur ⁊ concurati ⁊ cooperatores
quo ad hoc efficiuntur ut in de. Dudum de sepul.
ad finem/ propter quod etiā ⁊ illi alieni nō dicūt

sed vel proprii ordinarii ut papa episcopus et cu-
ratus / vel proprii delegati ut fratres et capellani .
Sed quo ad alienos sacerdotes vel religiosos / qui vi-
delicet non habent iurisdictionem ordinariam vel de-
legatam ab aliquo premissorum puta a papa vel epis-
copo vel legato vel curato / petenda est licentia ab ali-
quo habente iurisdictionem ordinariam super tales
talibus sacerdotibus alienis vel religiosis confiteri
volentes . Et sic intelligitur quod infra dicitur . Si
quis aut alieno sacerdoti in capitulo **O**mnis . p . al . p .

Et iniunctam sibi penitentiam / que fit per opera
penalia scilicet per orationem contra superbiam / per
ieiunium contra carnis concupiscentiam / per elemosi-
nam contra auaritiam De quibus **Th**obie . x . dicitur
bona est oratio cum ieiunio et elemosina . Et ad hec
tria omnes alie satisfactiones in vigilando in disci-
plinando et in aliis reducuntur secundum **I**de . Et debet hec pe-
nitentia secundum quantitatem culpe sic imponi ut in quantum
penitentia datur in emendationem culpe preterite / quod tunc
maiori culpe debet maior penitentia . Sed in quantum datur
penitentia propter cautelam culpe future sic aliquando
minori culpe maior imponitur pena / ut in iuvene for-
nicante / quam in sene . Quamvis enim senex magis peccet
tamen iuuenis indiget fortiore retrahente / hec **I**de . et **Th**o .

Studeat propriis viribus adimplere / hoc enim
plus valet ei / maxime quo ad preservationem de fu-
turiis peccatis . quam si per alium faciat secundum bea-
tum **Th**omam in . iiii . et hoc si potest / si autem non potest
per se . non obligatur . Quia nemo abligatur ad im-
possibile ut de regulis iuris li . vi . sed faciat per alium .

Quia per regulam aliam iuris in vi. Quod quis facit per alium perinde est ac si faceret per se ipsum.

Suscipiens reuerenter cum debita deuotione/contritione et humilitate. Ad minus in pascha eucharistie sacramentum et si non frequentius. Nam secundum beatum Thomam ad hoc sacramentum duo requiruntur ex parte recipientis/scilicet desiderium coniunctionis ad Christum quod facit amor et reuerentia ad sacramentum que ad donum timoris pertinent. Si ergo aliquis experimentaliter cognosceret ex cotidiana sumptione feruorem amoris augeri/et reuerentiam non minui/talis deberet cotidie communicare. Si autem sentiret contrarium deberet aliquando abstinere/hec Tho. Albertus autem in scripto de. xiii. dicit sic/ preparantes se ad communionem per abstinentiam a coitu et uine/sive in castitate uiuentes/non debent prohiberi a comunionem frequenti/precipue de mense in mensem secundum sollemnitates maiores. Quia iniuste arcentur qui digni sunt et impie agitur cum eis quando subtrahitur eis cibus salutaris/qui datus augeret eis gratiam quam acceperunt. **N**isi forte de proprii sacerdotis/ordinarii vel delegati. **C**onsilium. ob aliquam causam rationabilem puta infirmitatem vel pollutionem mortalem vel mentis ebrietatem vel insaniam et huiusmodi. Ad tempus ab eius perceptione duxerit abstinendum/alioquin uiuens ab ingressu ecclesie arceatur/per interdictum vel excommunicationem. et moriens christiana careat sepultura. Quia secundum beatum Thomam in. iiii. nulli licet a comunionem cessare simpliciter quia ecclesia statuit ad minus hoc semel

in pascha fiendum / propter hoc quia in pugna coti-
diana sumus / vita spiritualis in nobis euanesce-
ret nisi aliquando cibum vite sumeremus. **¶** Unde hoc
salutare statutum / scilicet propter salutem christi delin-
quentium. **¶** Frequenter in ecclesiis publice / ubi duo
tanguntur. **¶** Primum / tempus publicandi ibi. Freque-
ter. debet enim predicator non semper loqui / sed tem-
poribus opportunis secundum beatum Gregorium. xlii
de. Sic rector. in fine. Secundum quod tangitur est
locus publicationis huius statuti. ibi. In ecclesiis.
quia predicatio debet fieri in ecclesia / vel in alio loco
publico et honesto / non autem in priuatis domibus
ne nascatur ex hoc suspicio heresis. xxx. d. Si quis ex-
tra ecclesiam / quod verum est per modum predica-
tionis / sed in illis priuatis domibus potest bene ali-
quid dici per modum simplicis exhortationis. extra.
de hereticis. Cum ex inuncto circa principium. Debet
ergo curatus vel capellanus istud salutare statutum
frequentiter. presertim tempore communionis. ex debito
ut in pascha / et temporibus aliis communionis ex deuotione po-
puli consuetis. in suis ecclesiis publicare. **¶** Ne quisque
ex ignorantia cecitatis velamine excusationis assumat
et se minus reuerenter ad communionem disponat.

Si quis autem alieno sacerdoti. i. non habenti
talem auctoritatem ordinariam vel delegatam
sicut sunt simplices sacerdotes illius ecclesie vel alte-
rius / et fratres mendicantes non presentati. **¶** Iusta
de causa / puta deuotionis vel informationis vel ali-
cuius alterius cause. propter quam secundum quod doctores dicunt
aliquando curatus non esse confitendum. ut supra patuit. b

Licentiam prius postulet et optineat a proprio sacerdote ordinario tantum / puta curato vel episcopo vel papa / Et nō a propriis sacerdotibus delegatis sicut sunt penitentiarii pape vel episcopi vel fratres presentati et admissi secundum dominū Anthoniū. Quia illi hoc nō possunt nisi fuerit eis delegatus in sua cōmissione. Alias soli proprii sacerdotes ordinarii illam licentiā dare habent / patet hoc in capitulo Omnis. q. isto. Si quis autem alieno sacerdoti / et extra de pe. et re. Si episcopus li. vi. **T**ūz aliter ipse. i. simplex sacerdos vel frater non presentatus / nullam habens iurisdictionem ordinariam vel delegatā / et propter hoc alienus ab autoritate et populo illum / scilicet subditum tali simplici sacerdoti. vel fratri non presentato confiteri volentem.

non possit solvere vel ligare / propter carentiā iurisdictionis ordinarię vel delegate. Quarum ad minus altera ad hoc requiritur ut patet in ca. Dis. in ca. Si episcopus. de pe. et re. li. vi. p. al. Sic ergo patet verus intellectus huius ca. Omnis utriusque sexus / scdm intentionem ecclesie et doctorum quo ad hoc cui et quā et quāter sit cōfitendū. Et qd sacerdos proprius in hoc ca. notatur nō supponat tñ procurato. sed etiā pro omnibus aliis ordinariā iurisdictionē et delegatā hñtib9 / ut patet p scm Tho. v. supra. et Hosti. aliosq; plures theologos et iuristas. Et p Jo. xxii. q. dca et articulos magni Jo. de poliacco / hoc aliquā tenētis / p̄ea tñ ad mādātū pa. reuocātis / hoc tāq; falsuz et erroneū cōdēauit ut p̄ in extra. de electōis. Et qd aliter hoc ca. intelligit p̄ expōit / errat in se et decipit alios et si pertinacia

adiungatur timor est illi de heresi / quia error nō fa-
cit hereticum sed pertinacia. ¶ Sed iste doctor Basili-
ensis in hunc errorem declinavit / ut putet propriū
sacerdotem in cap. Omnis utriusq; sexus esse dum
taxat curatum ut patet ex eius notabilibus. ii. 7. iii
ad premissam questionem per eū factis. Ergo 7 ipe
cum magistro Joanne de poliaco / 7 aliis cōsimilib9
in illis prefatis notabilibus erronea docet 7 falsa /
7 per consequens eius dicta sicut 7 magr Joannis
de poliaco tamq; erronea 7 falsa 7 ab ecclesia condē-
nata in hac pte sunt cessanda. Et de hoc postea meli-
us videbitur circa finem hui9 operis.

¶ Sequitur de autoritate fratrum predicandi ver-
bum dei ex Cle. de sepul. Dudū.

EXpeditus per dei gratiā de primo in quo
se iste doctor Basiliensis fundat scilicet
de capitulo Omnis utriusq; sexus 7 repro-
bato eius quo ad hoc erroneo intellēū nūc
secundo restat ut premanibus recipiamus cōstitutio-
nem Bonifacii. viii. Cle. insertam. cui9 glo. Joannis
monachi quas idem doctor pro se ad suum contra
fratres mendicantes assumit propositum. Et quia
ex ea dūtaxat circa tria ābulat puta circa autorita-
tem p̄dicandi. Secdo circa autoritatē cōfessiōes audi-
endi. Tercio circa sepulturā defunctor 7 portiones
canonicā. Hoccirco cā breuitatis / dimissis aliis passi-
bus illis Cle. solū circa illos tres articulos aliquali-
ter īmorabor. Et p̄mo de autoritate p̄dicandi. Secdo
de autoritate cōfōes audiendi. Tercio d̄ autoritate de
functos sepeliendi 7 de portiōe canonica solvenda. b 2

nota 67 ¶ Quo ad primum scilicet autoritatē fratrum p̄di-
candi iste aduersarius parum aut nihil ip̄ingit/ no-
tat dūtaxat duo. Primo q̄ fratres autoritate pro-
pria non possunt predicare sed q̄ hoc de iure spectet
ad curatos ex textu Clementine. Secūdo notat q̄ fra-
tres hoc possint ex priuilegio/ increpando tamen ab-
usum aliquorum fratrum mendicantiū qui non fide-
liter de decimis soluendis predicauerunt. Ut tñ
illa autoritas fratrum quo ad hoc clarius elucescat
sequitur textus iuris ex Elementinis qui est talis.

¶ Textus Ele.

Doum. 7 infra. Super cathedram/ et infra.
¶ Ad honorem dei exaltationem catholicę fi-
dei/ quietum statum/ partium predictarū/ ac salutis
animarum fidelium incrementum. De nostrorum
fratrum consilio autoritate apostolica constituim⁹
7 ordinamus ut dictorum ordinū fratres. in eccle-
siis 7 locis eorū ac in plateis communibus/ libere
valeāt clero et populo predicare ac proponere ver-
bum dei. Hora illa dūtaxat excepta/ in qua loco-
rum prelati predicare voluerint/ vel corā se facere
solemniter predicare/ in qua p̄dicare cessabunt. Pre-
terq̄ si illud de prelatorū ipsorū voluntate proces-
serit 7 licentia spiritali. ¶ In studiis aut generali-
bus ubi sermones ad clerū ex more fieri solēt. Die-
bus illis quib⁹ solēniter p̄dicari cōsuevit. Ad funera
etiam mortuorū/ 7 in festis spiritalibus seu pecu-
laribus eorūdem fratrum possint idem fratres 7 liceat
eis libere predicare. Nisi forsā illa hora qua solet
ad clerum in predictis horis proponi verbum dei.

episcopus vel prelati superior clerus ad se genera-
liter convocaret. Aut ex aliqua ratione vel causa ur-
gente clerus ipm duceret congregandum. In eccle-
siis autem parochialibus fratres illi nullatenus aude-
ant nec debeant predicare vel proponere verbum dei
Nisi fratres predicti a parochialibus sacerdotibus
inuitati fuerint vel vocati / et de ipsorum beneplacito
et assensu seu petita licentia fuerit et optenta. Nisi epis-
copus vel prelati superior per eosdem fratres pre-
dicari mandaret etc.

Expō textus.

In hoc passu textus huius constitutionis Bonifacii
Cle. inserit. ecclesia per papam commissois pre-
dicandi verbum dei fratribus / premitte ibi ad honorem dei.
Secundo locum et tempus ubi et quando predicare possint exprimit
ibi. De nostrorum fratrum etc. **De primo notandum** quod illa
causa est quadruplex. Prima est honor dei. Secunda exaltatio
catholicæ fidei. Tercia quies partium. i. curatorum et fratrum
Quarta incrementum salutis animarum. Et ideo religiosi ad
hec in suis sermonibus tendere debent ut scilicet deus honoretur fi-
des exaltet. quies seruetur / et salus animarum procuretur / ut sic
eorum intentio concordet cum intentione ecclesie / eis auctoritatem
predicandi verbum dei committentis. **Secundo locum et tempus**
ubi et quando predicare possint exprimit. **De nostrorum**
fratrum. i. cardinalium et episcoporum consilio. auctoritate
aplica constituimus et ordinamus / ut dictorum ordinum
merito commendationem propter utilitatem quam ecclesie dei af-
ferunt de reli. do. ca. Religionum. li. vi. **Freres in eccle-**
siis et locis eorum / consecratis et non consecratis ut
extra demeritate capitulo ultimo / honestis tamen. b 3

ac in plateis cōibus .i. intus ⁊ extra ciuitates vel
villas libere .i. sine requisitione licentie presbiteri
prochialis secundū 30. an. qui ita hoc verbū expo
nit in de. Dudū. super verbo libere valeant popu
lo ⁊ clero predicare ac proponere verbū dei. **N**o hoc
enim isti religiosi sunt ydonei secundū beatum Tho
mā contra wilb. qđ inter multas alias ratiōes etiā
sic probat. **N**ā oīa que licēt secularib⁹ clericis / licēt
⁊ religiosi / exceptis his q̄ in sua regula eis probi
bent. **A**r. xvi. q. i. Sunt nōnulli. v̄ dī qđ monachis
licet absoluerē ⁊ alia h̄mōi facere. **N**eq̄ enī beatus
Benedictus monachoz p̄ceptor alimificus hui⁹ rei
fuit interdictor. Sed secularibus licet ex cōmissione
ep̄oz predicare ⁊ cōfessiones audire / ergo ⁊ religio
sis cū in nulla regula sit eis hoc prohibitū. **I**tem
mai⁹ est predicationis officiū propria autoritate ex
equi / q̄ ex cōmissione alteri⁹. Sed religiosi possunt
ad prelatōis gradū sublimari in quo eis competit
predicare ⁊ alia prop̄a autoritate exequi q̄ ad salu
tem animaz pertinet ergo multo magis debēt ydonei
reputari ut predicationis officium et alia h̄mōi ex
cōmissione ep̄i exequātur. **S**ecūdo ē hoc vtile pro
salute aīarū ⁊ necim secundū beatū Tho. cōtra wil.
Primo propter paucitatē bene predicatū. **V**n̄ dñs
dēssis qđ multa / opariū autē scz boni pauci. **M**atth.
ix. Scđo propter curatoz sacerdotū ip̄itiā / q̄ in ali
quibus partibus adeo ignorātes inueniūtur vt nec
etiam loqui latine sciant. **P**aucissimi etiam inueniū
tur qui sacram scripturam vidicerunt / cū tñ opteat
predicatorē vbi dei in sacra scriptura instructū esse

cuius ignorantia multum est cunctorum errorum. xxxviii. de. Ignorantia. Unde satis aptum est saluti fidelium multum detrahi / si solum sacerdotibus prochiealibus verbum dei predicandum relinquitur. ¶ Hora illa duntaxat excepta. Ergo omni alia hora et tempore / ante prandium et post prandium fratribus predicare licet / hic non excepta. Nisi aliud sit in pacto cum curatis quod est observandum extra de pac. Quoniam ex eo li. vi. Sed non in illa hora in qua locorum prelati non dicunt curati sed prelati. Quia curatus non est prelatus proprie. Sed episcopus et superiores legati et cardinalis sunt prelati / de quibus hic textus intelligitur secundum Jo. an. / qui predicare voluerint / vel coram se / ergo non in eius absentia / facere solenniter predicari in qua predicare cessabunt / preterquam si illud / hoc est quod eadem hora predicent fratres de prelatorum ipsorum voluntate processerint et licentia speciali. Ergo de speciali licentia possunt idem fratres eadem hora etiam predicare / quam episcopi et superiores prelati per se predicant per coram se predicari faciunt / dummodo hoc ipsis prelatibus placeat. ¶ In studiis autem generalibus ubi sermones ad clerum fieri solent. Secundo diebus illis / scilicet dominicis et aliis festiuitatibus in quibus solenniter predicari consuevit. Tercio / ad funera etiam mortuorum / ubi scilicet hoc consuetum est. Quarto / et in festis specialibus seu peculiaribus eorundem fratrum / scilicet priorum sui ordinis et ecclesie / vel altaris possunt idem fratres / scilicet predicare et minus et et liceat eis / scilicet ex ista ordinatione et constitutione apostolica libere / sine licentia curati secundum Jo. an. predicare / nisi forsan illa hora quam solum ad clerum in predictis horis proponi verbum dei

episcop9 vel prelat9 superior clez ad se generaliter
conuocaret 7c. tunc enim fratres p̄dicare cessabunt.
Sed extra hoc prius dcm̄ quod scz in diebus illis
in quib9 solēniter predicari cōsuevit vt in dieb9 fes
tiuis/arguo sic. De cōse. d. i. ōnes. dicit sic. Omēs fi
deles q̄ cōueniūt in solēnitatib9 sacris ad eccliam/et
scripturas ap̄lorum 7 euāgelii audiāt/7 iterū Sub
pena excoicationis prohibet egressus ecclie cū talia
fiunt. Eadē d. in ca. Sacerdote 7 p̄ consequens pro
tunc fratres predicare cessabunt. **D**icendū quia
hic textus nullā aliam horam excipit q̄ illā q̄ pre
lati scz ep̄i 7 supiores per se predicāt v̄ corā se pre
dicari fecerint. Et illā horā q̄ ep̄i in aliqua vni
uersitate clerū ad se vocauerit. Et nihilomin9 dicit
q̄ in illis dieb9 scz festiuis in q̄b9 solēniter predica
ri consuevit/fratres predicare libere 7 licite possint
Sequit̄ q̄ fratres possint in illis dieb9 etiā eadē ho
ra vel ante vel post prandiū in ecclesiis suis predi
care vel alibi in locis eorūdem/et popul9 pōt libere
ad eos accedere 7 ibidē verbū dei audire. **N**ec ob
stant iura p̄allegata/qz p̄ illa xp̄ifideles nō cogunt̄
ire ad suas ecclias pro audientia verbi dei. Sed q̄
sunt ibi 7 fit sermo tunc debēt illū audire. Siue ergo
audiant verbū dei in ecclesia fratrum siue in suis ec
clesiis in idē redit. **P**reterea. Ecclesia statuit istos
fratres in coopatores cure 7 curatoz/quo ad predi
candū verbū dei 7 cōfessiōes audiēdi vt dicit in cle.
de sepul. Dudū ad finē. propter defectū aliquorū sa
cerdotū in eisde 7 ip̄iciā eorūdem propter qd̄ ecclesia
fratrū 7 ecclesia prochia videt̄ quodāmodō vna. Siue

ergo populus audiat verbū dei in ecclesia fratrum
vel in eius prochia patz refert. ¶ In ecclesiis autē
prochialibz fratres illi nullatenus audeāt nec debeāt
predicare/ nisi inuitati per curatos vel ad hoc licēti
ati. Nisi epūs vel prelati superior per eosdē frēs
predicari mādaret. Ergo si epūs mādat/ tunc etiam
irrequisito curato posset frater in prochiali ecclesia
predicare. Et per consequens patet hic qd epūs qui
libet in qualibet ecclesia prochiali sue dyocesis habet
maiorē iurisdictionem q̄ curatus. Et hoc idē sanc
tus Thomas cōtra wilb. inter multas alias ratiōes
probat etiam et hoc modo. Nam sacerdotes cui parro
chia cōmittitur non potest facere aliquid in ecclesia
nisi de licentia episcopi speciali vel saltem generali/
vnde dicitur. xvi. q. i. Cunctis fidelibus et sumopere
omnibus presbiteris et dyaconibus et reliquis cleri
cis attendendū est/ ut nihil absqz proprii episcopi
licentia agant. Non utiqz missas sine eius iussu q̄s
qz presbiterorum in sua parrochia agat non bapti
zet et nec quicqz absqz eius permissu faciat ergo patz
qd in parrochia presbitero cōmissa adhuc maiorem
habet episcopus potestātē q̄ sacerdos qui sine pmis
su episcopi nihil in ea agere potest. Et per cōsequēs
esse falsum et erroneū contrarium eius. Quod tamen
iste aduersarius doctor basilien. t3 in suo. iiii. nota
bili vnde et ipse in hoc errare cōuincet.

¶ Sequit̄ alius passus de cōstitutiōis Super kathe
drā Boni. ex de. sumpt9 de autoritate frat9 audie
di cōfessiones et de mō illā procurādī.

Statutum etiam et ordinatum autoritate predicta
ut in singulis ciuitatibus et dyocesis in quibus
loca fratrum ipsorum existere dinoscuntur et in ciuitatibus
et dyocesis ipsis vicinis in quibus loca hominum non ha-
bent. Ad quod priores prouinciales predicatorum et eo-
rum vicarii et generales ministri ac prouinciales mi-
nistri et custodes minorum ordinum predicatorum. **N**on prout
prelatorum eorundem locorum se conferant per se vel
per fratres quos ad hoc idoneos fore putauerint hu-
militer petunt ut fratres qui ad hoc electi fuerint in eorum
ciuitatibus et dyocesis confessionem suorum subditorum con-
fiteri sibi volentium audire libere valeant et hominum confi-
tentibus prout secundum deum expedire viderint penitentias impone-
re salutes atque eisdem beneficium absolutionis impendere
de gratia et licentia et beneplacito eorundem. **N**on hoc
vero prefati. Ad quod priores prouinciales. Ad ministri
ordinum predicatorum eligere studeant personas idoneas
as sufficientes et vita probatas discretas modestas /
atque peritas ad tam salubre officium et ministerium exe-
quendum. Quas sic ab ipsis electas presentent vel faci-
ant presentari prelati / ut de ipsorum licentia gratia et bene-
placito in ciuitatibus et dyocesis eorundem / hominum per-
sone sic electe confessiones sibi confiteri volentium au-
diant imponant penitentias salutes et absolutionis
beneficium impendant prout superius est expressum.
Extra ciuitates et dyoceses in quibus fuerint de-
putate per quas eas volumus et non per prouincias
deputari confessiones nullatenus audire. **N**u-
merus autem personarum assumendarum ad hominum exer-
cendum officium esse debet prout vniuersitas cleri et populi

ac multitudo vel paucitas exigit eorū dē. **Et** si idē
prelati petita licentiam confessionē huiusmodi audienda
rum concesserint illam prefati **Magr** et **Minister** ac
alii cum gratiarum actione recipiāt dicteq; persone
sic electe/commissum sibi officiū diligenter et fideliter
exequant. **Et** si forte iā dicti prelati quemq; ex
huiusmodi fratribus presentatis eis dē ad huiusmodi
officiū nollent habere uel non ducerēt ad mittendū eo
amotō uel subtracto ip sius loco eis dē similiter prela
tis presentandis possit et dēat aliis subrogari. **Si**
vero idē prelati fratribus ut premitit ad cōfessiones
audiendas electis huiusmodi exhibere licentiā recusarint
Nos ex tunc ipsis ut cōfessiones sibi cōfiteri uolē
tiū/libere liciteq; audire valeāt et eis dē imponere pe
nitentias salutare/ ac eis dē beneficiū absolutiōis
imptiri gratiose cōcedim⁹ de aplice plenitudine po
testatis. **Per** huiusmodi aut concessiones nequaquā intē
dim⁹ personis aut fratribus ad huiusmodi officiū taliter
deputatis p̄tatem in hoc impendere āpliorē q̄ in eo p
rochialibus seu curatis sacerdotibus ē a iure concessa.
Nisi forsan eis ecciaꝝ p̄lati uberiorē in hac pte spe
cialē gratiā ducerent faciendam etc.

Expositio textus.

In hoc aut textu p̄mo p̄lati fr̄m dirigūt ad pre
latos petitori ut fr̄s electi ad audiētiā cōfessi
onū libere exeq; valeāt et expedire. **Secūdo** ip̄ōitur dic
tis p̄sidentibus fr̄m ut ydoneos eligāt in cōfessores et
eos dictis p̄latis p̄ntēt ut ab ipsis ad hoc officiū
assumāt ibi. **Ad** hoc vō. **Tercō** si hoc fr̄ibus simplr ne
gā pa. cōcedit eis talē licentiā hoc offm̄ exequēdi ibi

Et si forte/dicit ergo. ¶ Statuimus etiam et ordi-
namus autoritate predicta. i. apostolica/ ut in sin-
gulis ciuitatibus et dyocesibus in quibus loca fratrum
ipsorum existere dinoscuntur/ et in ciuitatibus et dyoce-
sibus vicinis in quibus homini loca non habent. Et
hoc est pro fratribus qui extra suos conuentus ad hec
officia predicandi et confessiones audiendi a suis
prelatis ordinant. Nam et episcopi sub quibus fra-
tres non morantur/ quia tamen ciuitates et villas eorum
visitant tenent fratres licetare. Ar. extra. d. fo. cope.
capitulo ultimo/ quia propter eorum visitationem
de illa dyocesi sunt censendi. ¶ Ad gratia priores/ prin-
cipales et infra. Ad presentiam prelatorum id est episco-
porum et superiorum. Quod ex illo patet/ quia presi-
dentes istorum fratrum diriguntur ad illos qui ha-
bent ciuitates et dyocesibus sub eorum iurisdictione ut patet
ex isto textu ubi sepe dicitur. In eorum ciuitatibus et dyocesi-
bus. Sed curati non habent neque ciuitates neque dyocesibus sed dum-
taxat unam ecclesiam/ ergo sub nomine prelati hic in textu cura-
ti non intelliguntur sed ipsi episcopi et superiores. Et quia ecclesia diri-
git istos fratres pro licetia audiendi confores duntaxat ad
episcopos per prelatos superiores et non ad curatos sequitur. Primum
quia fratres prelati et admissi per tales non habent necesse petere
licentiam a curato. Sed eis irrequisitis prelati subditos eorum
audire et iuncta penia eorum libere et licite absolvere.
Nec obstat decretum. Dis utriusque sexus/ quia illa intelli-
gitur de illo qui alteri ex propriis sacerdotibus ordinariis vel
delegatis non est confessus. Ille ei tenetur tunc suo proprio sacer-
doti. i. curato uni. scilicet ex illis qui dicuntur proprii sacerdotes
confiteri. Sed non teneretur si confessus esset pape vel episcopo.

vel penitentiario alicuius eorum seu fratri presentato
et admissio secundum Jo. an. **S**ecundo sequitur quod cura
animarum cuiuslibet prochie plus spectat ad episco-
pum quam ad curatum. Quia alias papa plus mitteret
fratres pro licentia audiendi confessiones ad cura-
tos quam ad episcopos cuius contrarium fit hic. **T**er-
cio sequitur quod omnes illi errant et hereticaliter sapi-
unt qui contra hunc textum ecclesie dicunt pertina-
citer quod cura animarum plus spectet ad curatum quam ad
episcopum. Et quod licentia data per episcopum non
sufficiat nisi addatur et licentia curatorum. Sicut et
iste aduersarius doctor Basiliensis notat in suo. iiii.
notabili et sepius tamen et iste textus dicat expresse
Quod si idem prelati. i. episcopi licentiam confessionum
huiusmodi audiendarum concesserint dicte persone
sic electe commissum sibi officium diligenter et fideliter
exequantur nulla mentione facta de licentia a curato
petenda et plures alii summipontifices hoc dictum pro
errore condemnent sicut Jo. xxii. in extraua. **V**as elec-
tionis. Quarto etiam sequitur quod sicut non est ulterius licen-
tia petenda quantum ad fratres ut audiant postquam ab
episcopis fuerint admissi. Ita nulla licentia petenda
est a curato vel etiam ab episcopo ut subditur ei sic licen-
tiato confiteatur secundum De. de palude Ar. ad hoc
efficax capitulo 78 qui de cura. li. vi. Et ideo hoc
reprobat Ele. iiii. in extraua. Quid temere districte
ibidem precipiendo curatis ne in aliquo confitentes fratribus
sine eorum licentia ad hoc petita aliquo modo grauent vel
molestent per multas excommunicationes et sacramentorum denega-
tiones. Item dicit G. xi. i extra. Exhibita discernendo irritum

et inane quicquid a curatis vel aliis contra tales fra-
tribus conficētes attētauerint/ Et est ratio quia per
hoc quod datur fratribus licētia audiendi subditos epis-
coporum/ datur etiā et libertas subditis fratres accedēdi
et confitendi curatis irrequisitis ut patet ex verbis
Ele. iiii. in extraua. prius all. Et ex textu huius Ele-
mentine ubi dicitur subditorum suorum sibi confite-
ri volentium. Sed non additur de licētia sui curati
petenda. Sed si papa voluisset utique posuisset. extra
de deci. ad audientiam. Nec mirum quia ista duo au-
dire et confiteri sunt cōnexa/ sic quod unus non potest
fieri saltem vocaliter sine reliquo. Dato ergo uno/
datur et reliquum/ scilicet data libertate audiendi cō-
fessiones data est etiam libertas accedendi tales con-
fessores et eis confitendi. Et ergo Ele. iiii. contrariū
huius tamque erroneū districte prohibuit in extraua.
preall. et Euge. iiii. in extraua. Gregis nobis crediti
et Nicolaus. v. in extraua. Provisionis nre. ¶ Sed
nūquid curatus fratres etiam non habentes licētiā
ab epō potest ad audientiam confessionū ponere et
admittere. ¶ Dic quod sic scdm̄ wylb. ita bene sicut suū
capellanū. ubi hoc ē cōsuetudinis et epus scit illū mo-
dum et nō reclamatione scdm̄ Hosti. et alios. Quia p̄ hoc
epus consentire videt̄. Peccaret tamē talis frater si
hoc faceret sine licētia sui superioris scdm̄ dominum
Anthoninū. Nec hoc fratribus ē interdictū/ licet alius
modus p̄ cōmoditate ordinū et reuerentia eporum sic
ordinatus. Ad hoc vero prefati Aggr̄ Priores prin-
ciales et infra eligere studeant p̄sonas / supple ex fra-
tribus. ¶ Sufficiētes/ quo ad nūm̄. Sile extra de p̄.

Extirpando ydoneas quo ad genus conditionū
que in eligēdis requirunt. Vita probatas / q̄ sci
licet nō sint pueri extra. de etate. Ex tenore. ⁊ extra
de elec. Cum in cunctis. Sed. xxv. ānum debent atti
gisse. Nec neophici. xliii. d. per totum. Discretas
quo ad naturalem industriam ut de salute animaz
⁊ utilitate extrinseca sciant esse solliciti. xxxix. d. pe
trus modestas / quo ad regularem disciplinam ex
tra de temporibz ord. Ad aures ⁊ xxiii. q. iiii. Su
per excellentiam atq; peritas / quo ad theologie et
⁊ canonum noticiam. Regimen enim animarum est
ars artium inquit Gregorius extra de eta. et q̄li or.
Cum sit ars ⁊ extra de prebend. Graue. Et ergo qui
indignos eligit ⁊ p̄ficit mortaliter peccat secundum
Jo. mo. et secundū dñm Antho. ⁊ nihilomin⁹ ōniū
peccōrū reus ē q̄ talis indign⁹ cōfessor cōmittit. Et
qui occasionē dāni dat / dānū dedisse videtur extra
de inui. ⁊ dāno dato ca. Si culpa. ¶ Quas sic electas
presentet vel p̄ntari faciāt prelati / p̄sonaliter secū
dum Jo. an. si cōmode fieri poterit ⁊ non noīaliter.
Secus si hoc cōmode fieri nō pōt / tunc sufficit p̄nta
tio nominalis. Nō enī p̄ntatio fieri statuit nisi rati
one inuestitionis ad aliquod b̄nficiū vel ecclesiam
Vel institutionis ad officiū confessionū. Absens ac
pōt inuestiri per nunciū ad hoc deputatū extra de p̄
ben. accedēs. ff. de nego. ges. l. Si pupilli. §. Sed ⁊ si
ego Et sic sufficit etiā p̄ntatio noīalis. Et si ep̄i vo
luerit p̄nt sine hmōi solēnitate electiōis ⁊ p̄ntatiōis
simpli⁹ dare licētiā frīb⁹ / cōfessiōes audiēdi secūdu
Bartho. de p̄sis i sūma ⁊ ex v̄bis cle. iiii. i extraua.

Quid temere/ et dominus Anthoninus hoc approbat.
Quia cum ista solemnitas pro reuerentia episcoporum
sit posita secundum 30. mo. potest suo iure renuncia-
re. Nam secundum regulam iuris in vi. Sciēti et vo-
lenti non fit iniuria. Nec ista solemnitas est de sub-
stantia consecutionis iurisdictionis absoluēdi/ sed
bene de substantia presentatiōis. Et ergo sine hac so-
lemnitate cōsequi et recipere possunt fratres autori-
tatem absoluēdi ab ipsis episcopis/ eis hoc scienti-
bus et in hoc consentientibus. ¶ De de ipsorum licen-
tia et infra impendant/ cū determinatione que habet
infra q. per huiusmōi autem. Et licet ista sint de cu-
ra animarum scilicet electio presentatio et admissio
executio iurisdictionis in absoluēdo et per consequēs
pro tanto isti sint tali mō quo ad sacramentū peni-
tentie curati vel potius concurati et cooperatores /
ut dicit hec Cle. ad finem q. Ceterum/ tamē non sunt
proprie curati quasi astricti ad istorum executionē.
Nec subditi episcoporum sunt eis astricti ad confite-
dum/ et ergo dicitur confiteri sibi volentim/ sicut
ipsi curati sunt astricti subditis. sed non ecōtra sub-
diti curatis ppter hoc quia iam stat in arbitrio sub-
ditorum an curato vel fratribus velint confiteri.
ut hic patet. ¶ Extra ciuitates et dyoceses et non p
prouincias etc. Quid importat prouincia/ ciuitas /
dyocesis/ habetur d. cen. Romana li. vi. et de preben.
Quāuis li. vi. Et dicit nō per prouincias ut cuiuslibet
episcopo in sua dyocesi debita exhibeatur reuerentia
Quia episcopus est verus et naturalis sponsus sue
dyocesis. Et non archiepiscopus prouincie nisi quatinus

canon vel pristina consuetudo sibi tribuit extra de
offi. archi. Duo secundum abbatem. Et sic frater ad
missus de licentia unius episcopi non potest audire
in dyocesi alterius episcopi. Sed oportet a quolibet
episcopo quo ad sibi subiectos habere licentiā audi
endi confessiones et absolueri per textum hic. Nō
tamen frater admissus in una dyocesi eiusdem epis
copi subiectos audire in alia dyocesi cum locus au
diendi non sit designatus / nec hic in textu nec in ca
pitulo Omnis utriusq; sexus de pe. et re. Et licet etiā
unus nō debeat habere duas curas. tamen sicut vnus
curatus potest alterius curati esse coadiutor. Ita
unus frater potest esse plurium curatorum coopera
tor et in pluribus dyocesibus. Ar. extra de offi. or.
Inter cetera et de consue. Cum olim. et. xxv. de perue
nit et hic in textu q. isto. ¶ Numerus autem persona
rum etc. Primo secundum multitudinem cleri et po
puli nedum in una parrochia sed etiam plurium p
rochiarum / si una ciuitas vel villa plures parrochi
as habeat. Et etiam pro aduentantibus ab extra nu
merus fratrum est exponendus. Secundo etiam secū
dum debitam expeditionem. Nam aliqui cōfessores
denario plusq; deo intendentes. plures et citius expe
diunt q̄ confessores deo plusq; denario intendentes
Tercio secundum frequentiam confessionis ne pauci
fatigentur ubi plures vix legitime sufficiunt. Et
q̄ electio horum confessorum spectat ad prelatos or
dinum et admissio ad prelatos ecclesiarum / de utri
usq; ordinatione iste numerus videtur esse taxan
dus ut nemini preiudicium fiat.

Et si idem prelati. i. episcopi petitam licentiam /
et .j. concesserint / per obitum concedentis non expi-
rat. Ar. de transac. veniens. **N**ec reuocari potest ex-
tra de regu. iuris. Decet / et extra de offi. dele. Si sup-
gratia libro sexto. Et ergo qui semel est presentatus
in una diocesi. manet semper presentatus etiam post
obitum illius episcopi qui eum licenciauit usque ad
prouisionem alterius episcopi electi et confirmati p-
Ele. iiii. in extra va. **E**xigentibus vestre deuotionis
et secundum wilhemum de monte lauduno in cle. Du-
dum. super verbo concesserint. Commissum sibi of-
ficium diligenter et fideliter exequatur. Quod si for-
te iam dicti prelati / et .j. nollent ex iusta tamen cau-
sa aliquem ex presentatis admittere / puta quia
excommunicatus vel interdictus vel suspensus vel
alias non qualificatus secundum premissa. ut dicit
glosa tunc subrogandus est alius / non talis. semel
secundum aliquos. vel infra triuuium secundum con-
stitutionem Inter cunctas. **E**t si tunc licentiam dare
recusant succurrit eis licentia pape unde sequitur.

Hos ex tunc ipsis. i. fratribus sic presentatis. ut
confessiones sibi confiteri volentium. Forte non in-
tellexit de religiosi qui secundum suorum ordinum
statuta suis prelati confiteri debent ut dicebat co-
stitutio Benedicti. xi. et Jo. an. Idem abbas. et Gen-
zelinus. **N**isi aliqui tales religiosi haberent aliquod
priuilegium hoc faciendi sicut predicatorum habere
dicuntur in conuentu Bononiensi. **P**ost mare
magnum. quod tunc possunt confiteri extra ordinem
quando copiam fratrum sui ordinis non habent.

Scripta manu propria se hoc audiuisset magister Jo-
annes de essendia prouincialis Saxonie a prouincia
li theutonie. q̄ hoc ulterius audiuit a magistro ord̄ ab eo
sup hoc specialiter interrogato.

Libere denotat q̄ non est necesse licentiam pro-
chialis sacerdotis haberi nec quo ad fratrem con-
fessorem neq̄ quo ad subditum confitentem. Et
sic etiam intelligit Jo. an. 7 Cle. iiii. in extra va. Qui-
dam temere Joannes. xxii. in extra va. **V**as electio-
nis. Alexand. iiii. in extra va. Nō sine multa. Grego-
rius. xi. in extra va. **E**xhibita nobis. contra Jo. mo-
n̄ suos sequaces in constitutione Super cathedram
Item Eugenius. iiii. in extra va. Gregis nobis credi-
ti. Item Nicolaus. v. in extra va. Prouisionis nos-
tre. contra nouellum istum doctorem Basiliens. in
vasorem priuilegiorum ordinum mendicantium et
Bernbardum in glosa super capitulo **D**ominis utri-
usq̄ sexus. Nec obstat hoc capitulum Dominis ut su-
pra patuit. **L**iciteq̄ audire scilicet ubiq̄ locorū
etiam in ecclesia parrochiali. curato irrequisito ut
dicit Joannes mo. super Intercunctas in glosa re-
uocatoria prime sue glose super constitutione. **S**uper
cathedram ubi fratres conuentus non habent. Et
intus et extra dyocesis. Quia licet episcopus in alia
dyocesi in foro contencioso non sedet tamen in foro
cōscie iurisdicōis uoluntarie sedere p̄t. **N**ec eis dē bñfi-
ciū absolutōis iptiri sc̄ si nō sint extricati. Nisi etiā
7 hoc fr̄ possit. s. absolvere ab excoīcatōne. Sic ergo
absoluti nō hēbūt necē ulterius cōfiteri suo p̄po sacer-
doti curato scdm Jo. an. Genzelinum. Bernbardum

Abbatem contra Joannem mo. qui contrarium satis
prolixè tenuit. Sed q̄ ipse erret ostendit Joannes
·xxii. in extra. **V**as electionis in qua illos articu-
los ⁊ similes de consilio cardinalium ⁊ plurium doc-
torum condemnat. gratiosè concedimus de aposto-
lice plenitudine potestatis. **E**rgo papa potest dare
licentiam generalem audiendi confessiones irrequi-
sito curato ut patet hic. **E**t per consequens summa
iurisdictionem habet nedum in dyocesi qualibet sed
etiam in omnibus parrochijs ubiq̄ terrarum. d. ix.
Cuncta per orbem. **E**t contrariū huius sentire sicut
wilhelmus de sancto amore sensit erroneum est secū-
dum cle. iiii. in constitutione / quidem temere. **Q**uod
etiam est contra magistrum Jo. de poliaco / qui con-
trarium eius tenuit ⁊ contra istum nouellum aduer-
sarium Basilien. **Q**uod etiam Jo. xxii. condemnauit
tāq̄ erroneum ⁊ falsum in extra. **V**as electionis
prealp. **P**er huiusmodi autem concessionem et j.
q̄ prochijs sacerdotib⁹ seu curatis a iure est con-
cessa. ⁊ iure est concessa curatis ptas ab ōnib⁹ casi-
bus absoluendi q̄ de iure ep̄is nō reseruant p̄ caplm̄
Dup de sen. excōi. ergo fr̄s admissi p̄nt hoc idē per
hūc textū. **E**t id tenet dñs Antho. ⁊ Jo. de lignano.
Qui at̄ sint cas⁹ de iure ad ep̄m ptinentes diuersi
diuersimode assignāt Cōmuni⁹ tñ tenet q̄. iiii. sine
de iure ⁊. v. de consuetudine secundum **B**enedictuz
·xi. ⁊ bñm **T**ho. in. iiii. de. xvii. **Q**uia ergo fratres p̄
hunc textū possunt absolvere ab illis casibus a qui-
bus curati possunt de iure absolvere. **P**ossunt etia⁹
a casibus de consuetudine reseruatīs absolvere.

Nec obstat privilegiū **Ele.** contrarium dicentis / qz
nunc standum est **Elementinis** que de hoc mentionez
non faciunt. Quia illi de iure episcopis non reseruā
tur sed ipsi de consuetudine sibi reseruant per quod
potestatem curatorum artant sed non fratrum qui
suis constitutionibus non subiacent extra de exces.
prela. Dimis iniqua. et sic intelligitur capitulum **Re**
ligiosi de priuile. in **Ele.** v. Nec etia in casibus / secū
dum Jo. de ligna. et dominus **Anthonium.** ¶ **N**ec ob
stat dictum Jo. mo. in contrarium in constitutione
super cathedram / super verbo a iure quia ipse illaz
suam glosam reuocauit. ¶ **C**auere tamen debent fra
tres ne excōicatos a canone preterq̃ in casibus a iu
re expressis. Vel per priuilegia sedis apostolice con
cessis eisdem vel a sententiis per statuta provincia
lia aut synodalia promulgatis seu ut verbis eorū
vtamur a pena et culpa absolvere quemq̃ presumāt
Quia si hoc fecerint sententia excōmunicatiōis in
currunt ipso facto per sedem duntaxat absoluenti
apostolicam ut patet in capitulo **Religiosi** prealle
gato. ¶ **N**isi forsan eis ecclesiarum prelati vberio
rem in hac parte specialem gratiam ducerent faciēdā
Quam tamen nec fratres nec curati ab episcopis vel
officialibus emere debent. **N**e per hoc symoniaci ef
ficientur et suspensi cum omnis symoniacus sit sus
pensus. Quia si hoc fieret tunc post talem emptionē
neminem propter eorum symoniam et suspensionē
absolvere possent. **S**ed suspensi sunt symoniaci quo
ad se et quo ad alios.

¶ Sequitur alius passus p̄dicte cōstitutōis ex Cle.
Dudū. de autoritate fratrum sepeliendi defunctos.

Huiusmodi quoq; statuto ⁊ ordinationib⁹ nos
tris adicimus ut fratres dictorum ordinū in
ecclesiis ⁊ locis eorum ubilibet cōstitutis / liberā ut
sequitur habeant sepulturā / videlz qd oīes ad eā acci
pere valeant qui sepeliri elegerint in ecclesiis et locis
memoratis. **¶** Omōi quoq; statuto. ⁊. j. liberam ut
sequitur habeant sepulturā. Scdm Jo. mo. super con
stitutione. Intercunctas libera dici nō pōt si curatus
velit prius corpus ad ecclesiam suam deferri / quod
seruius est / secundū eūdem. ibidem licet contrarium
ipsius dixerit in glo. super constitutione Sup. h. the
oram. in verbo quartā. Quia illaz postea renocauit
⁊ ideo nunc hic contrarium scribit. **¶** Sepultura se
cundum G. anffre. eodez ty. multa significat. P̄a pri
mo significat officium qd impendit sepeliendū ⁊ hoc
vendi non pōt extra de Symo. Nō satis. Scdo sigi
ficat terrā cimiterii uel ecclesie ⁊ sic etiā vendi non pōt
Tercio significat tumbaz uel locum que si sint sacri
vendi nō possunt. xiii. q. ii. quēsta. ⁊ ca. Postq; extra
eo ty. ca. Abolende. Quarto significat sepultura ter
ram nouā ad sepulturam deputandā ⁊ hec ante con
secrationem vendi potest. xii. q. ii. Auz. **¶** Secūdo
notandum qd ius sepulture secundum Ray. est ius
cōpetens ecclesie ad sepeliendos aliquos in cimiterio
suo ⁊ puenit ex pōtificis assignatione. Ar. xiii. q. i.
Ecclesiis. ⁊ hoc ius cōpetit ecclesiis parrochialibus ⁊
aliis quibus a iure vel privilegio est concessum.

Capellis autem priuatis nullomodo competit. Fra-
tribus autem hoc ius competit ex priuilegio est ut
hic patet. Sic autem libere qd omnes ad eaz accipe-
re valeant / et afferre cum cruce. aqua benedicta. et thu-
ribulo per Bonifa. viii. in extra va. Sacre religionis
Et hoc congruum equum et utile est secundum Jo. mo.
super Intercunctas / etiam ubi non est consuetudo ec-
clesie propter priuilegium pape qui illaz consuetudi-
nem inducere potest. Et episcopus extra de consue.
Cum consuetudinis qui sepeliri elegerint. Qd vez
est nisi fratres tales sepeliendos ante electionem ad
uouendum. iurandum. vel fidei interposita seu alias
promittendum induxerint. ut apud eorum ecclesias
sepulturam eligant vel iam electam ulterius non im-
tent. Quia si hoc aliquis fratrum pro sua ecclesia fe-
cerit. Vel clericus secularis pro sua ecclesia. talis mor-
taliter peccat et corpus eligentis potest cum omnibus
emolimentis ut patet in capitulo Animarum de sepul.
li. vi. Et nihilominus sententiam excommunicationis
incurrit per de. Cupientes. de penis. q. Sane temera-
rios ad finem. a qua preterquam in mortis articulo ci-
tra sedem apostolicam absolui nequit. Et debent
tales sic inducti apud suas ecclesias sepeliri. Nec ali-
bi eligere possunt per capitulum Animarum li. vi. palle-
gatum. Sed querit quare illud quod possumus eligere non
possumus voto vel iuramento vel alio modo firmare. Dic
secundum Jo. mo. eodem ty. li. vi. Qd electio est pars vl-
time voluntatis / et quia hec ultima voluntas debet esse li-
bera C. de sacrosanctis ecclesiis. li. i. Ob hoc ligari non
debet hec libertas dictis vinculis Ar. de spon. gema c. 8

Sed pacta quandoque impediunt huiusmodi electionem se-
pulture apud religiosos. que sunt aliquando talia quod nul-
lum recipiant ad sepulturam. quandoque de certa prochie
quandoque certos homines non debent recipere De co. d. i. certum
Preterea notandum quod secundum Ray. Hugo. Lau-
ren. Vincen. Joannem quilibet adultus et discretus vi-
uens potest eligere sepulturam ubicumque voluerit extra
eodem ty. Nos instituta. xiii. q. ii. Ultima/etiam apud lo-
cum minus religiosum/extra eodem ty. In nostra. Ca-
sa probabilis et rationabilis quare alibi eligit sepul-
turam secundum Ray. est si ibi maior religio est et fre-
quentius et honestius pro vivis et defunctis celebratur
extra eo. ty. Fraternitatem/vel erat ibi patronus. Vel
ibi erat sepultura patris suorum vel alius simile. Et debet
hec electio fieri sic quod postea lis ex ea non oriatur puta
coram curato vel capellano si haberi possunt. Vel co-
ram duobus vicinis proximioribus si haberi possunt.
Vel coram domesticis si alii haberi non possunt Ar.
ad hoc extra de testa. Cum esses. **S**ed quid de curato
vel conventu aliquo qui recepit ad sepulturam cor-
pus alienum in casu non concessio. **D**ic per capitu-
lum Animarum/eodem ty. li. vi. quod sepultus cum omnibus
que occasione illius recepit cogit reddere. Idem tenet
Ray. extra eodem ty. Fraternitatem/in fine Idem Ber-
nardus ibidem et Hostien. siue ignoranter dum postea
constiterit/siue scienter vel etiam violenter. **Q**ue-
ritur etiam an fratres possunt assumere corpora de-
functorum apud eos sepulturam eligentium ante causam
cognitionem seu iudicis sententiam si sacerdos nega-

uerit probianū legitime elegisse. vel contra testes
vult obicere/ vel inductionem pbare vel additionālī
eligisse/ vel ut primo sibi satisfiat de canonicaporci
one ⁊ sic de alus. **Et videt̃** q̃ non quia nemo rē suā
propria autoritate accipere debet. **Ar. extra de priuile.**
Pastoralis. xvi. q. i. placuit/ ff. de acquisi. poss.
Si ex stipulatione. **Secundo sic/ in actōe rei ven**
dicationis ubi probauit rem esse meam necesse habet
possessor restituere/ ff. de re. ven. l. Officium. **Ter**
cio sic/ ubi partium iura sunt obscura pro reo est in
terpretandum extra de fide instru. Inter dilectos.
Solutio/ dicit hic Jo. mo. super cōstitutione Bū
dicti. xi. Inter cunctas. q̃ hec questio mora ⁊ vērila
ta fuit eo assistente ante funerationē corporis/ ⁊ p
nunciatus de iure fuit q̃ corpora defunctorū vel ossa
vel reliquie non sunt detinenda vel prohibenda seu
impedienda quacūq; occasione vel occasionis nomi
ne quin ut mox sepeliantur. ff. de reli. ⁊ sup. funerū
l. De corpora. **Item appellatio nō recipitur ne cor**
pōra sepeliantur ante cognitionem causē ⁊ sententiā
iudicis ut in Auct. de appel. cogni. coll. vñq. Denis
Et extra de sepul. Ex parte in glosa. Item nec excep
tio quēcūq; ut non statim assumantur. Actor ergo
sive ecclesia electa pro sepultura debet corpus assu
mere secundum Joannem monachi. Primo quia ac
tor sicut sunt fratres vel ecclesia electa mitterendus ē
in possessionem rei periture extra de offi. or. Pasto
ralis. Sed in hoc casu res est peritura ergo et cetera.
Secundo nam si duo agunt pro eadē uxore et equa
liter probant dari debet illi cui consentit. E. de nup.

Scimus. Ergo allegās consensum ⁊ electionē recipi
et corpus. Tercio ratione possēssōis acquisite. Nā
in donatione ecclesie facta possēssio iuris acquiritur
sine corporali rei apprehensione. C. de re. ven. Numez
Ecclesia ergo electionis eo ipso q̄ corp⁹ suum donat
erit possidens ⁊ pōt illud assumere ⁊ sepelire et stare
nihilominus iuri si curatus velit illos fratres impe
tere. ¶ Ad argumēta in oppositū facta. ⁊ primo ad
primum dicit quod iura ibidē allegata intelliguntur
⁊ presertim caplm pastoralis quādo nō habent ex
forma concessionis q̄ propria autoritate possunt
assumere. Secus est hic quia hic dicit q̄ libere pnt
apud se eligentes accipere. ¶ Ad secundū dō. q̄ loq̄
tur in aliis possessoris. hic sufficit q̄ sit manifestū
ut possit probari q̄uis actu non sit probatū. Ad
tercium dō. q̄ quando de duobus dubietas incidit
circa litis incitiū interpretatio ⁊ presumptio fit pro ac
tore Ar. extra de rescrip. Licet. In fine pro reo. extra
de proba. Ex litteris. Et ultimo fratres ad nihil dā
dum tenentur nisi prius receptis funeralibus ut ex
textu sequēti patet.

¶ Sequitur alius passus p̄dictę cōstitutionis ex Cle.
de sepul. Dudū. de quib⁹. ⁊ quomō sit danda cano
nica portio.

¶ Textus Cle.

Peruz ne prochiales eccie ⁊ eoz curati seu
rcōres q̄ mīstrare hnt ecclīastica sacramē
ta q̄b⁹ ut noscitur de iure cōpetere p̄dicare
pponere vbiū dei ⁊ cōfōes audire fidelū

Debitis et necessariis beneficiis defraudentur. cum operariis mercedis exhibitio debeat. **A**utoritate apostolica statuimus et ordinamus eadem ut dictorum ordinum fratres de obventionibus omnibus tam de funeralibus quam de quibuscumque vel quocumque relictis distincte vel indistincte ad quoscumque certos vel determinatos usus de quibus etiam quarta siue canonica portio dari siue exigi non consuevit. vel non debet de iure. necnon de datis et qualitercumque donatis in morte seu mortis articulo in infirmitate donantis vel dantis de qua decesserit quomocumque directe vel indirecte ipsis fratribus vel aliis pro eisdem quartam partem quam autoritate apostolica taxamus et etiam limitamus parrochialibus sacerdotibus et ecclesiarum rectoribus seu curatis. largiri integre teneantur facturi et curaturi. quod nec alii nec aliis quibus quarta huiusmodi minime debentur ad ipsorum fratrum utilitatem et commodis huiusmodi fiant relictas. **N**ec in eis taliter data vel donata procedant. seu quod in morte aut ab infirmis huiusmodi dandum vel donandum existeret fratribus ipsis in eorundem dantium vel donantium sanitate. sibi dari vel donari procurent. **I**n quibus pro ipsis vitandis. eorum intendimus conscientias onerare ut si quod absit per fratres ipsos dolo vel fraude quicquam in hac parte agi fortassis contigerit. preter id quod eos predictis sacerdotibus rectoribus et curatis teneri volumus. etiam districta ratio in extremi iudicii examine requiratur ab eis. **U**ltra vero portionem autoritate hominum non habeant proebiales rectores curati prelati exigere quicquam supradicti

Neq; illis amplius dicti fratres impendere sunt astricti nec ad id poterunt aliquatenus a quoq; compelli.
Nos etenim ut in cunctis equaliter et pacifice fauente domino procedatur vniuersa priuilegia. gratias. indulgentias. verbo seu scripto sub quacunq; forma seu expressione vel conceptione verborum a nobis vel predecessoribus nostris romanis pontificibus cuiusq; ordinum predictorum etiam concessa nec non consuetudines. couentiones. statuta et pacta inq; tum sunt premissis vel alicui premissorum contra-ria penitus reuocamus. vacuamus. cassamus et irritamus quymodo cassa vacua. et irrita. nunciamus et nullius prorsus existere firmitatis.
Eteterum vniuersos ecclesiarum prelatos cuiuscunq; preeminentie/ status. vel dignitatis existant ac sacerdotes prochi-ales et curatos siue rectores predictos presentium te-nore rogamus et hortamur attente. Nihilominusq; districte precipiendo mandamus quatinus pro di- uina et apostolice sedis reuerentia predictos ordi- nes et professores eorum habentes affectu beniuolo commendatos fratribus ipsis non se difficiles. gra- ues. dueros. aut asperos/ sed potius fauorabiles. p- picios et benignos piaq; munificencia liberales se- studeant exhibere. Sic eos in predicationis officio et propositionis verbi dei ac aliis omnibus supra dictis tanq; cooperatores eorum ydoneos et laboru- suorum participes prompta benignitate ac affectu- ose recipere non omittant. ut proinde illis eterne be- atitudinis premium augeatur et animarum salutis incrementa felicia procurentur.

Hec ipsos lateat quod si secus ab eis agi fortasse conti-
gerit in hac parte apostolice sedis benignitas quam ordi-
nes et professores eosdem uberi favore prosequitur
et gerit in visceribus caritatis contra eos non imme-
rito turbaretur. Hec eadem equanimiter pati posset
quin super hoc provisionis opportune remedium ad-
biberet. Ipsosque nihilominus celestis indignatio prin-
cipis digna pro meritis rependens. cuius obsequia
fratrum ipsorum sedulitas curiosa prosequitur mi-
nime preteriret. Datum lateranum. xii. kalendas martii
nostri pontificatus anno. vi. ¶ Precedens namque con-
stitutio data est a Bonifacio. viii. Anno domini. M.
.ccc. Et eodem anno die Jovis ante festum Jacobi
in Julio fuit hoc constitutio per Joannem monachi
glosata.

¶ **Expositio textus.**

Utrum ne parrochiales et. j. ¶ Sciendum quod ca-
nonica portio est pars stipendii quo vivunt sa-
cerdotes curati propter hoc quod subditis suis ecclesia-
stica sacramenta ministrant verbum dei predicant et
confessiones audiunt et sic de aliis. propter quod eis hec
canonica portio debetur ab his qui alibi eligunt sepeliri
unde subiungitur. De debitis et necessariis beneficiis
defraudentur. Et iniustum esset eis nihil tribuere nec
illa consuetudo valeret. Posset tamen prescribi si iusto
typulo esset inducta secundum Gaffre. et Hosti. Sed
ut sciatur de quibus hec portio sit data textus subiungit.
¶ Auctoritate apostolica et. j. de obventionibus omnibus tam de
funeralibus et. j. Funeralia vero que alio nomine mortuaria
appellatur extra de officiis. de conquirentibus et de sepel. ca. i. scilicet

Bib. Hec Genovefa parisi.

Jo. mo. sunt. que cum funere deferuntur ut sunt panni
equi arma. oblationes. esculenta. et poculenta etc. hu
iusmodi. **¶** De his primo fratres secundum hunc tex
tum tenentur quartam partem dare curatis que offi
cio sepelitionis durante dantur vel offeruntur. ff. de
reli. et sumptu. fu. l. Veris. Et extra de elec. li. vi. Co
missa in principio Et non post in septimo vel. xx.
vel. xxx. quia illa non sunt funeralia cum sine sepe
tura alicuius pro eodem nihilominus fieri possunt
sicut et sepe fit. **¶** Et hanc quartam dñt fratres ibi
ubi nulle exequie pñt in ecclesiis parochialibus vel ubi ad
eas funera non deferuntur sed si medio deferunt ad ecclesias
fratrum et ibi omnes exequie fiunt. Ubi vero contrarium fit illud
quod recipit in ecclesia parochiali computari debet in defalca
tionem quartae. ita quod si super est singulis computatis
tam his quam curatus recepit et his que fratres receperunt
restituendum est fratribus. Si deficit curato in quar
ta sua fratres supplebunt secundum Petrum de pa
lude. Si vero curati faciunt exequias in suis eccle
siis et nihilominus petant quartam a fratribus et
oblationes eis sufficiunt pro quarta sua fratres ad
hoc non tenentur. nisi curati restituerint eis omnes
oblationes et oblationes quas occasione illius defuncti in suis
ecclesiis receperunt. **¶** Nec obstat glossa Jo. mo. su
per consti. Super cathedram. super verbo quartam
contrarium dicentis. Quia idem Joannes mo. super
constitutione Intercunctas. Benedicti. xi. illam glo
sam reuocavit. Et dicit quod ille oblationes in ecclesia
parochiali facere pertinent fratribus apud quos
defunctus sepeliri elegit.

Patet hoc primo. Quia eligens siue defunctus in i9
et potestate transit ecclesie electionis extra de elec. Cū
inter canonicos. et extra de sepul. De his. Sed de re
aliena non potest quis lucrum querere ergo nec cura
tus de defuncto alibi q̄ in sua ecclesia vel cimiterio
sepeliendo. **P**reterea. ferens agrum alienum perdit
laborem et domino restituet et agrum et fructum C. de rei
vendi. l. Si quis sciens ff. eod. ty. l. Si fundū. Sic
et curatus in cantando et legendo super defuncto alibi
sepeliendo. **N**ec obstat opinio. Jo. mo. in glo. con
stitutionis super cathedram. super verbo quartā. et
aliorum quorūdam / q̄ scz ultimum vale debeat reci
pere in sua ecclesia ubi recepit sacramenta defuncti
Quia illam glo. idē Jo. mo. cōtra se reuocauit in ex
positione super Intercūctas. Et de hoc etiam nō fit
mentio hic in textu / nec alibi in iure cauetur / nisi for
te de illo qui in ecclesia parochiali vel eius cimiterio
fuerit sepeliendus. **N**ec in hoc iuuat consuetudo de
portandi funus ad ecclesiam parrochialem. quia cū
illa sit contra libertatem sepulture / est hic in textu
reuocata q̄. Nos etenim. **S**ed quid si curatus il
las obventiones in sua ecclesia receptas retinet et
nihilominus sup quarta sua agat in iudicio. **D**ic
secundum Joannem mo. v supra q̄ curatus tene
tur primo restituere recepta a defuncto vel eius
occasione in sua ecclesia et ante hoc fratres non re
nuntur ei respondere de principali. hoc est de quar
ta Ar. extra de resti. spo. capitulo primo / et extra de
or. cogni. Cū dilecto et extra de resti. spo. In litteris

Nec obstat qd fratres hoc corpus sepeliendūz nō
dum receperint. Quia ecclesia acquirit possessionem
et dominium. licet non apprehendat possessionem rei
sibi collate *l. de rei. vendi. l. Si seruus.* Possunt ta
men curati cum fratribus pacisci hoc modo/ ut loco
quare ipsi curati in suis ecclesiis recipiant oblatio
nes primas/ et qd postea deferatur corpus ad ecclesi
am fratrum ibidem sepeliendū/ et qd in hoc utraq; pō
sit contenta. *Ar. ad hoc extra de sepul. Ex parte. v.*
Et exinde amicabiliter conueniāt. Deferre tamē cor
pus ad ecclesiam et ad hoc obligari licet sit contra li
bertatem sepulture tūc tamen pactum si sit factūz est
omnino obseruandūz/ *extra de pac. li. vi.* Quia ex eo
Notandum qd fratres secundum hunc textūz por
tionem soluere tenentur de quibuscūq; aliis quōcūq;
distincte ul' indistincte ad certos vsus relictis et et
az de quibus canonica portio de iure dari non debe
ret. S3 contra hoc plures summipontifices in mari
magno successiue hos ordines priuilegiauerunt hoc
modo ut sequitur.

Sequitur ex mari magno de canonica porcione
Concedimus quoq; vobis ut de his que in or
namentis vel pro eis aut libris. fabrica. lumi
naribus. āniuersaria. vii. xx. xxx. seu aliis ad cultūz
diuinum seu pro pūitantiis aut victu ad sustentatio
nem vestram vel indumentis. nec non pro annuis
censibus redimendum ad quorum solutionem aliq
domus ord' vestri obligate noscuntur. *Vel de domi
bus. prediis. et ortis. aliisq; locis vobis secundum
instituta ord' optunis. Aut de his que pro huiusmōi*

prediis. ortis. ⁊ locis emendis vobis legantur dum
modo premissa non conuertantur in alios vsus sed
in illos dūtaxat pro quibus relinquūtur aut alias
etiam in hac concessione vel indulgentia continent
nulli canonicam portionem aliquaz teneamini exhi
bere. Et ne quis a vobis vel ultimaruz executorib⁹
voluntatum seu decedentiuz heredibus de premissis
aut de his que vobis in ultimis voluntatibus abso
lute legantur aut alias pro vestris necessitatib⁹ cō
ferunt aliquid exigere vel extorquere p̄sumat distri
ctius inhibemus.

Hec privilegia predicta in mari magno. dederunt
Clemens. iiii. Bonifacius. viii. Joānes. xxii. Mar
tius. v. Eugenius. iiii. Sixtus. iiii. modernus. Ergo
per ista non tenentur fratres ad quācūq; portionē
canonicam. q̄ de funeralibus tantuz Sequitur ergo
Ultra hanc vero porcionem nihil est exigendum a
curatis neq; dandum a fratribus ꝛc.

Sequit̄ tertium principale scilicet constitutio Be
nedicti. xi. Intercunctas. cū cronica quorūdam sum
morum pontificū/ ordines mēdicantiū p̄uilegiatiū.

Non igit̄ scdo fundamēto sup quo aduersari
us iste ordinū mendicantiū se fundat licet
nō bñ itelligat restat nūc de tercio fundamē
to aliq̄d dicere qd ē constitutio Bñdicti. xi. Intercūctas.

De qua sciendum q̄ Benedictus. xi. videns quia
discordia inter rectores ecclesiarum ⁊ fratres men
dicantes per constitutionem Bonifacii. viii. que in
cipit Super cathedram non cessauit ut Bonifacius
crederet. Ideo pro pace ecclesie ⁊ dictorum fratrum
⁊ rectorum ecclesiarum istam constitutionem Bon.
Super cathedram. reuocauit ⁊ aliam que incipit In
tercunctas ad eundem finem scilicet pacis inter partes
premissas edidit. Sed quia iterum nec illa pacem fe
cit ut Benedictus sperauit. Ideo Clemens. v. in con
silio viennensi illam constitutionem benedicti. xi. In
tercunctas. reuocauit ⁊ aliam constitutionem Bonifa
cii. viii. Super cathedram. iterum innouauit sub hac
forma que sequitur in Cle. de sepul. Dudum.

Textus Cle.

Dudum a Bonifacio. viii. predecessore nostro
infra scripta edita decretali Benedictus papa
.xi. predecessor noster aliam illius reuocatoriam p
mulgauit. Que quia ut probauit effectus neouz pa
cis ab actore ipsius sperate fructum non attulit qn
ymo discordie pro qua sedanda processerat fomen
tum non modicum ministravit. Nos eam omnino
cessantes aliam a prefato Bonifacio editam sacro
instante et approbante consilio innouamus. subiciē
tes tenorem illius qui dinoscitur esse talis. Boni
facius episcopus seruus seruorum dei Ad perpetuam
rei memoriam Super cathedram preeminentie pas
toralis. ⁊. j. **I**sta ergo constitutio benedicti. xi.
Inter cunctas est reuocata omnino. pro quanto est

constitutioni Bonifacii contraria alias non Arg.
ad hoc in constitutione Bonifacii in Clemen. in ver
bo. In quantum premissis contrariantur ad fines.

Cronica summoꝝ pontificum.

P Romaiori ergo intellectu predictorum scien
dum q̄ anno domini Millesimo ducentesimo
decimo quinto sub Innocentio. iii. generale con
siliū in laterana celebratum/ edita fuit constitutio
sue statutum. Omnis utriusq; sexus/ Beato Domi
nico pro tunc pro sui ordinis confirmatōne laborā
te ibidem quam etiam ab eodē Innocentio prius in
voluntario sed postea inclinato obtinuisset/ si super
vixisset. Sed Innocentius obiit anno sequente post
consiliū. **E**t in illo anno scz. M. cc. xvi. Honori
us. iii. electus. Anno primo sui pontificatus ordinē
predicatorum beato dominico confirmavit/ eiq; cū
suis fratribus auctoritatem predicandi ⁊ confessio
nes audiendi contulit ⁊ multa alia privilegia nunc
iuri cōmuni incorporata dedit / sicut patet extra de ex
ces. prela. c. Nimis intqua. et c. Nimis prava. et de
privile. ca. In his. **S**ub isto pa. qui sc̄dit ānis .x.
mensibus. vi. diebus. xiii. vixit beatus Dominicus
annis fere quinq; post ordinis confirmationem et
obiit Anno domini Millesimo ducentesimo vicesimo
primo. **E**t sub isto pa. ⁊ beato Dominico ordo fratꝝ
predicatorum mirabiliter crevit per mundum/ simi
liter ⁊ ordo fratꝝ minoꝝ ⁊ fecerunt fructum multuꝝ
in predicatione verbi dei ⁊ in audientia cōfessionū.

In isto papa defuncto successit immediate Gregorius
.ix. anno .f. domini Millesimo ducentesimo circiter
.xxviii. et sedit annis quatuordecim. hic promouē
do ordinem predicatorum ad omnes prelatos scrip
sit vnā bullā in hunc modū.

Gregorius episcopus seruus seruorum dei. vene
rabilibus fratribus archiepiscopis. episcopis
et dilectis filiis abbatibus/prioribus et ecclesiarum
prelatis ad quos littere iste peruenerint Salutem et
apostolicam benedictionem. Quoniam habundauit
iniquitas et refriguit caritas multorum/ ecce ordinē
dilectorum filiorum fratrum predicatorum dominus
suscitauit qui non que sua sunt sed que xpi querētes
tam contra profugandas hereses quam contra pestes
alias mortiferas extirpantes se dedicarunt euangeli
sationi verbi dei. Nos igitur eorum sanctum propo
situm et .j. Mandantes ut benigne recipere curetis ac
populos vobis commissos ut ex ore ipsorum verbi
dei semen deuote suscipiant et confiteantur qui volue
rint confiteri/ cum ipsis autoritate nostra liceat con
fessiones audire ac penitencias iniungere sedule am
monentes. et .j. Datum perusii. v. idus Januarii pō
tificatus nostri anno octauo.

Sub pōcō pa. Ray. eius penitentiarius decretales
ex multis aliis decretalibus in vnū volumē collegit

Iste papa obiit circa annum domini Milleſimū
ducentēſimūquadragēſimūprimū. ⁊ ſucceſſit ei Celeſ-
tinus. iiii. ſenex qui ſedit. xviii. diebus ⁊ ceſſauit mē-
ſibus duodecim ⁊ diebus quatuordecim / ⁊ ſic nihil
ordini dedit. Huic Celeſtino ſucceſſit Innocentius
.iiii. electus circa annū domini Milleſimūducentēſi-
mūquadragēſimūſecundū / ⁊ ſedit annis vndecim mē-
ſibus ſex diebus. xii. Sub iſto floruit frater ⁊ domi-
nus Hugo cardinalis de ordine aſſumptus. Et hic
papa dedit primo multa priuilegia fratribus predi-
catoribus ⁊ minoribus ad inſtar aliorum ſummoꝝ
pontificum predeceſſorum ſuorum. Sed poſtea mu-
tatus per certos magiſtros ⁊ prelatos eccleſiaꝝ atqꝫ
curatos dedit litteras ⁊ pꝛcepta ⁊ excoꝛicationes con-
tra predictos fratres ⁊ alios religioſos quoscuꝫ ⁊
contra priuilegia eorūdem in magnū grauamē fra-
trum predictoꝝ ⁊ hoc circa finē forte vite ſue. Quia
ut legitur in libro apum ca. xxxvii. poſt iſtas litte-
ras dicitur obmutuiſſe ⁊ poſt hoc de illa infirmita-
te nunqꝫ conualuiſſe ſed poſtea obuiſſe. **H**uic ergo
ſucceſſit Alexander. iiii. circa annos domini. M. cc.
.liii. ⁊ ſedit annis ſeptem ⁊ ceſſauit papatus diebꝫ
quattuor et menſibus tribus. Hic papa reuocauit
litteras Innocēti. prius contra dictorum ordinū
fratres datas. Quod pariſienſes egre ferentes / quat-
tuor doctores principales ſe contra dictos ordines
erexerūt. quoz principalis fuit wib. de ſcō amore.
Qui vna cum aliis ſuis complicitibus quēdam libel-
lum ediderunt contra fratres predicatorum et mino-
res eorumqꝫ ſtatum et priuilegia inuehentes.

118
Sed p Alex. hūc quartus sunt reprobati ut patebit
infra. **I**ntermissis aut quibusdā scz Urbano. iiii.
successit Cle. iiii. circa añū dñi. **M**.cc.lxi. et sedit ā
nis tribus. mensibz. ix. diebz. xxi. et cessauit papat9
diebz. x. hic dedit fratribz priuilegiū. Quod teme
re et. In quo condēnat dicētes q sine licētia prochi
alis nō debeat quis fratribz cōfiteri/ et q subditi te
neantur petere licentiā a suis curatis. Post hoc añō
dñi. **M**.cc.lxxi. cepit **M**artinus pa. iiii. hic dedit
etiā autoritatē audiēdi confessiones. dōrū ordinū
fratribz saluo tamen statuto **O**mnis utriusq sexus
et sic itez lis incepit inter fratres et rectores ecclesia
rum sup proprio sacerdote et. Anno at dñi. **M**.
.cc.xciii. cepit Bonifacius. viii. sedit annis. viii.
mensibz. ix. vacauit papat9 diebus. x. hic recepit i
cardinalem frēm Nico. de tenuisio ord predicatorū
et dedit constitutionem Super cathedraz. lateranis
.xii. kl. marci. pontificatus sui anno. vi. scilicet **M**.
.ccc. reuocando omnia in contrarium facientia. Et
Joannes monachi glosauit eandem et compleuit illā
eodem anno die Jouis ante festum Jacobi. in mul
tis contra fratres. **P**ost hoc Benedictus. xi. qui
et nicolaus de tenuisio supradictus/ de ordine predi
catorum assumptus cepit anno domini. **M**.ccc.iii.
.xi. kl. nouembris et sedit mensibus octo diebus sep
temdecem hic dedit constitutionem Intercunctas re
uocando constitutionem Bonifacii. viii. Super ka
thedram. Quod videns Joānes monachi reuocauit
glos. suam factam super constitutione Super kathe
drā et glosauit cōstitutionē Intercūctas p fratribz

Postea vero Clem. v. huic succedens anno dñi. M.
.ccc. v. Jonas Julii in vigilia pentecostes. sedit an
nis nouem. Hic anno pontificatus sui. vi. consiliuz
generale vienne celebravit ⁊ in eo constitutionē Bñ
dicti. xi. Intercunctas. oīno cassauit ⁊ alias Boni.
.viii. innouauit dicēs vt supra Dūdū a Bonifacio
.viii. ⁊c. Et hec nunc Clementinis est inserta. Et a
Jo. xxi. promulgata āno scz pontificatus sui. ii. q̄ ē
ānus domini. M. ccc. xvi.

Sequitur reprobatio prime opīonis videlicet wil
belmi de sancto amore cum suis cōplicit⁹ doctor⁹ pa
risien in theologia.

Onssequēter visis premissis tribus funda
mentis istius aduersarii Basiliensis male
illa intelligentis restat nunc videre de q̄r
to scilicet de falsis opīonibus quorum
dam magistrorum quibus ipse innititur. Quorum
secundum Joannem monachi super constitutione
Intercunctas. triplex est opīo. Prima est dicen
tium fratres non posse de licentia summi pontificis
⁊ episcoporum predicare ⁊ confessiones audire vt
wilhelmus de sancto amore ⁊ sui. Secunda est di
centiū q̄ hoc possint de privilegio pape ⁊ episco
porum sed non sine licentia sacerdotum parrochialium
vt Bernbardus super capitulo Omnis vtriusq̄ sex⁹
Tercia est illorum qui dicunt q̄ fratres possunt
p̄dicare ⁊ confōes audire irreq̄sitis prochialib⁹ sa
cerdotib⁹. s; nihilomī⁹ tenēt iterato ead si alia peccā
nō hñt suo prochiali sacerdoti cōfiteri ppter caplm.

Omnis utriusque sexus. et eorum sunt multi/scilicet God-
fridus de fontibus Henricus de gan. Joannes mo-
nachus Joannes de poliaco et alii. ¶ Sed quia etiam
et alie opiniones succreuerunt/ ideo quarta opinio est
quod confessi fratribus/ nihilominus tenentur ex debito
semel in anno confiteri suis propriis sacerdotibus
curatis ut Henricus de gan. ¶ Quinta opinio est dicen-
tium quod fratres possunt de licentia pape et episcopo-
rum libere audire et subditi libere confiteri et absolui
et nihilominus esse consilium et decens seu equum et
utile ut semel in anno etiam postquam fratribus sunt con-
fessi/ suis curatis confiteantur propter sacramento-
rum administrationem et cetera. ut notat wilhelmus
de monte lauduno in Cle. Dudum presertim in pascha-
te. ¶ Sexta opinio est dicentium quod si fratres omni
tempore et in paschate possint audire confessiones si-
cut curati tamen melius et securius est illo tempore con-
fiteri curatis quam fratribus ut Armicanus primas hyber-
nie. ¶ Quia igitur in predictis doctoribus et magistris
eorumque dictis aduersarius iste Basiliensis se fundat
contra mendicantes. Ideo omnes opiniones premissas
et quolibet earum in speciali reprobabo. et reprobatio-
nes eorum de promatori parte litteris apostolicis sin-
gillatim confirmabo. ¶ Et quia inter eos quidam fa-
mosus impugnator fratrum mendicantium extitit nomi-
ne wilhelmus de sancto amore/ doctor sacre theologie
parisiensis. Idcirco de eo et eius dictis primo aliquod
premittam. Hic ergo wilhel. Alexandro. iiii. in ecclesia
dei sedente sub annis domini. M. cc. liii. contra ordines
mendicantium. presertim contra fratres predicatorum

parisijs et minores insurrexit / et contra eos multos
sermones predicauit. Citatusque ad curiam ueniens pro
curatore ordinis predicatorum protunc ibidem domino Al.
magno lectore sacri palatii existente et Joannem ewa
gelistam legente ut in libro Apu dicitur ca. xxxviii.
domino Hugone cardinali / magistro Huberto / domino
bonauentura. ordinis fratrum minorum ceterisque aliis
patribus dictorum ordinum ibidem congregatis au
dictus fuit / et post plures disputationes conuictus.
Et per Alexandrum prefatum in suis dictis reproba
tus et damnatus pro eo quod inter ceteros articulos tenuit
Primo quod isti fratres non essent in statu salutis.
Secundo quod eorum mendicitas non esset meritoria
sed quod manibus laborare deberent. **T**ercio quod auto
ritate summipontificis et episcoporum non possent li
bere audire confessiones sibi confiteri uolentium. unde
super his et eorumdem reprobatione sequitur littera et
constitutio dicti Alexandri pape sub hac forma.
Alexander. iiii. non sine multa.

Alexander episcopus seruus seruorum dei. Venerabi
libus fratribus patriarchis archiepiscopis. episcopis
ad quos littere iste peruenerint. Salutem et apostolicam
benedictionem. Non sine multa cordis amaritudi
ne. animique perturbatione audiuius / quod nonnulli
magistri et doctores et alii acuentes ut gladium ling
uas suas et uenenum aspidum gerentes sub labiis eorum
ad infamiam / grauiamen et dispendium innocentium / illud
in suggillationem et lesionem dilectorum filiorum fra
trum predicatorum et minorum nequiter vomuerunt

Et licet ipsos distincte non nominauerint nec vocabulis propriis expresserint eosdem tamē quibusdam verborum in volucris et certis ac tantis circumlocutionibus aptius innuerunt. Ita quod ex talibus eorum dictis manifeste tamquam si expressim illos nominassent innouit. quod de ipsis fratribus loquebantur / fuerunt iniquum virus. et contra eos in scholis. predicationibus et alibi asserere presumpserunt quod in via et statu saluatorum non erant nec meritoria nec salutifera existebat eorum mendicitas et paupertas cum deberet valitudine corporali et aliis iustis impedimentis cessantibus propriis manibus operari / sub spe alieni subsidii non torpendo. nec pro sustentatione vel necessariis extranea mendicando suffragia. seu ab aliis vice amminicula expectando. ¶ Quicquid de licentia et commissione romani pontificis seu dyocesanoꝝ episcoporum predicationis exercere officium / et confessiones audire libere non valebant. tamquam per hoc sacerdotibus parrochialibus preiudicium inferretur. ¶ Ad alia nihilominus praua et iniqua in detractionem eorum et suorum ordinum derogationem oramaloqua relaxando. Cum igitur idem ordines fuerint dudum a sede apostolica sicut clari sacri et conspicui approbati / ex quibus iam nonnulli fratres ad supernam prouecti patriam in sanctorum numero sunt ascripti / et velut eminentia candelabra et duo magna luminaria in ecclesia dei luceant. Et ab ipsorum fratribus et cultoribus sacre doctrine lumen diffundatur. Vbi per orbem christi euangelium ardentem et efficaciter predicetur.

Ac recta ⁊ sana consilia ⁊ exempla salutaria prebeā
tur. ¶ Cum etiā dicti fratres sacre scripture ac ver
bi dei studio ac animarum profectibus necnon diui
nis officiis ⁊ orationibus instanter ⁊ incessanter in
tendant. Nequaquā ocio marcentes sed opere se optio
⁊ potissimo exercentes cui⁹ sapientia extat opus ma
ximum. Nec sint plures qui operantur exterius q̄ q̄
studium cognoscende veritatis exercent. Unde ⁊ do
minus ministrante ac operante *Martba / Marie* au
dientiam. attentionem ⁊ studium circa verbum ipsi
us precipue commendavit. Ex quo liquide patet ip
sos fratres ad operandū manibus non teneri. Cum
ymo si his intermissis laborarent manibus / potio
ra ac utiliora utiq; in minora minusq; utilia opera
non sine animarum dispendio commutarent. Propter
que constat meritoriam existere mendicitate⁹ eo
rum ⁊ ipsos tā ab his quibus predicant q̄ ab aliis
elemosinas petere ⁊ accipere. Illosq; ipsas posse fra
tribus eisdem salubriter elargiri. ¶ Cum insuper iōē
fratres omnia propter deum reliquerint. exilia vice
subsidia mendicantes. cristumq; imitentur pauperes
perfectionem euangelicam amplexando propter qd
evidenter apparet eos non solum in statu saluando
rum existere sed etiam perfectorum / ⁊ per sue religi
onis obseruantiam que quidem ipsius perfectionis
euangelice tenet formam. in eterne retributionis
premio precellentem gloriam promereri.

Cum etiā de licentia ⁊ cōmissione aut concessione
romani pontificis seu legatorum eius. vel ordinari
orum locorum licite possint predicare populis ⁊ con
fessiones audire ac penitencias iniungere salutare
aliorum inferiorum prelatorum et rectorum ecclesi
arum ac sacerdotum parrochialium assensu minime
requisito. Volumus ⁊ per apostolica vobis scripta
districte precipiendo mandamus / quatinus singuli
vestrum in ciuitatibus ⁊ dyocesibus suis ad requisi
tionem dictorum fratrum ordinum eorum / ciuitatū
⁊ dyocesum per se vel per alios inquirentos de pla
no ⁊ sine strepitu iudicii super assertionē ⁊ presump
tione huiusmodi diligentius veritatem. Omnes ma
gistros doctores ⁊ alios qui in scholis siue in predi
cationibus / seu alibi. premissa seu aliquo premissio
rum dicere attēptauerint vel in posterum attempta
bunt / ex parte nostra monere studeant ut infra certū
terminum ab ipsis prefigendum eisdem suum dictū
in his publice reuocent. male se dixisse fatentes. Illa
q; detestentur penitus ⁊ retractent. asserendo constā
ter contrarium ⁊ illud etiam fideliter predicando.

Quod si forte monitis eorundem in hac parte ac
quiescere nō curauerint. extunc contra eos ad suspen
sionis. excommunicationis ⁊ perpetue priuationis
beneficiorum suorum ecclesiasticorum sentēcias. sublato
cuiuslibet appellationis impedimēto. pcedāt laycos
de hoc culpabiles vel fautores huiusmodi presumptorum
animaduersione debita pcellentes secularis brachii
ad hoc si necesse fuerit auxilio inuocato.

Nos enim nihilominus autoritate pñtium districti
us inbibemus ne quisq; premissa vñ aliquid premis
sorum pertinaciter astruere vel quolibet aliter defen
sare presumat. Quicūq; vero id presumpserit tanq;
contumax ⁊ ecclesie romane rebell' ab oībus fidelib⁹
habeatur. Contra quem etiam taliter procedemus q;
pena condigna ipm pro sua temeritate feriet. et ali
ius exemplo perterriti a presumptione simili frena
buntur. **N**De autem aliquis ex ignorantia velamē
excusationis assumat / vobis vniuersis et singulis
districte precipimus vt ad requisitionem fratru eo
rūdem ordinum in ciuitatibus ⁊ dyoc. vestris manē
tium. presentes litteras ⁊ eorum tenorem in ecclesiis
vestris ⁊ synod publicetis ⁊ faciatis solemniter pu
blicari. Non obstantibus aliquibus litteris vel in
dultentis alicui vel aliquibus personis ab aposto
lica sede concessis q; interdicti/suspendi vel excommunicari
aut extra suas ciuitates ⁊ dyoceses seu loca in causā
trahi non possint per litteras apostolicas que de in
dulto huiusmodi plenā ⁊ expressā non fecerunt men
tionem / seu quibuscūq; aliis indultentis et litteris
sed ipsius per quos effectus pñtium impediri vale
at vel differri. **E**t constitutione de duabus die
tis edita in consilio generali litteris venerabilibus
fratribus nostris Thuronensis. et Rothomagensis
archiepiscopis ⁊ episcopo parisiensi super hoc direc
tis a nobis/nihilominus in suo robore duraturis.
Nos autem memoratos fratres oīni beniuolentia
⁊ gratia prosequētes eos tāq; probatos ⁊ acceptos
xpi ministros habeatis. p̄ diuina ⁊ nostra reuerētia

propensius cōmendatos ipsos ab iniuriis ⁊ molestiis
optunius presidiiis defendentes ita q̄ ex hoc vobis ⁊
vestris ecclesiis fortius obligentur. **D**atum late
rañ. iiii. kl. Aprilis pōtificatus nostri āno. iiii.

Et quia ulterius contra istū milb. ⁊ cōtra suos cō
plices dominus Albertus magn⁹. tūc tēporis lector
sacri palatii in curia romana. Et post scūs Thomas
in tractatu qui incipit Guoniā ecce inimici tui sonu
erunt. satis egregie scripserunt non est hic necessariū
āplius circa premissa immorari. Quibus placz pñc
dicta eoz in hac pte percūctari.

Sequitur reprobatio secunde opinionis pro qua
incipit glo. Bernbarði super capi. Omnis vtriusq̄
sex⁹ ⁊ reprobatio eiusdē. De licentia petēda curatoz

Omnis vtriusq̄ sex⁹ ⁊ j. proprio sacerdoti
glo. executionem habenti ⁊ c. Sed ecce in
quit Bernbardus fratres predicator. ⁊ mīo
res ⁊ alii non habentes populum habent priuilegiū
vt alienos parrochianos possint recipere ad penitēti
am. Nunquid sufficit priuilegium. Dicas q̄ non
sufficit priuilegiū sine licentia sui sacerdotis. **P**ri
uilegium enim equiparat eos illis qui sunt a populo
electi. Vel illis qui ab episcopo preficiuntur / et dat
eis solam executionem ⁊ ita necessaria est adhuc licē
tia proprii sacerdotis vt hic dicitur. Si enim de du
abus seruitutibus vna tollitur remanet altera. Qd
bene probat extra de usu pallii. Ex tuaz ⁊ de puile.

pastoralis 7. ff. de seruitu. vrb. predio. l. Si domus
tua. Et ideo dicit proprio 7 non alieno. Sed q
ista opinio Bernardi non valet patet hoc. ¶ Pr
sic Nam secundum de. de palude in. iiii. de. xvi. Ef
fectus presentationis 7 commissiōis confessiones au
diendi est q talis commissarius potest audire 7 solue
re/ alterius licentia minime requisita quo ad audien
dum. Nec ille qui vult confiteri tenetur petere licen
tia a proprio sacerdote quem ipse curatur nominat
vel sacerdotem parrochiale. Arg. ad hoc efficax ex
tra de procura. 7s qui li. vi. ¶ Secundo ad idē sic
Nam secundum beatum Thomaz in iiii. de. xix. Ad
prelatos superiores clauem iurisdictionis cōmitten
tes pertinet vt simul 7 subditos qui sunt materia de
bita iurisdictionis submittant/ 7 aliquando subtra
bant. Sicut hereticis 7 scismaticis subditi subtrahū
tur. Quando ergo alicui fratri presentato 7 admissio
clauis iurisdictionis seu potestatis in foro consciē
tie committitur subditi committentis qui sunt mate
ria debita illius iurisdictionis eidem commissario
submittuntur. Sicut dominus petro 7 suis successo
ribus populum subiecit cum dixit. Quodcunq ligā
ueris super terram erit ligatum 7 in celis. 7 quod
cunq solueris super terram erit solutum 7 in celis
Joannis. xx. Alias nec dominus per illa verba pe
tro 7 suis successoribus populum suum subiecit /
quod erroneum est dicere. Sic ergo 7 modo prelati
dantes suam iurisdictionem aliquibus fratribus.
suum pplm eisde submittūt saltem scdm formā iuris

ut scilicet si velint confiteri tunc sunt illis fratribus
quo ad hoc subiecti et per consequens non requiritur
licentia parochialis sacerdotis ad confitendum.

Tercio ad idē sic Nā fratres presentati et admissi
possunt audire. confiteri sibi volentes et eosdem ab
soluere ut dicit Cle. Dudū. Sed hoc nō possent nisi
haberent iurisdictionem super sibi confiteri volentes
et voluntarie confitentes ut patet extra de pe. et re.
Omnia. q. Si quis autem. Ergo habita tali iurisdic-
tione super volentes eis confiteri non requiritur alia
licentia sui curati vel capellani. **Q**uarto sic papa
et episcopus eādem autoritatē eo modo quo ipsi ha-
bent fratribus cōicant. licet non totalem in omnibus
casibus Ar. in capitulo Dudū. de sepul. in Cle. 6.
Per hanc autem. Sed ipse papa et episcopus illam
iurisdictionem habent cum subiectione totius popu-
li vel alicuius dyocesis Ar. extra de maio. et obe. ca.
Solite et de pe. et re. li. vi. Ergo illam eandem eodem
modo quo ipsis competit licet non totalem fratribus
cōmunicant. Et per consequens super eūdem populum
sic subiectum non requiritur subiectio a sacerdote p-
rochiali. **Q**uinto sic pa. et epūs nō sunt minoris au-
toritatis s; maioris in qualibet ecclesia parochiali
q̄ quilibet curatus in sua parochia patet hoc i Cle.
de sepul. Dudū. q. Nisi episcopus vel prelati supi-
or et c. Sed curatus in acceptando sacerdotes quēdā
secularem. vel etiam fratrem alicuius ordinis mendi-
cantium de licentia sui prelati. et sibi officium capel-
lanatus cōmittendo subicit etiam et eis omnes utri-
usq; sexus homines sue parochie subiectos. Ergo a

fortiori papa et episcopus acceptando et licenciando
fratres ad audientiam confessionis / committendo eis de
absolutionem impetiri sibi volentibus confiteri. sub
mittunt etiam per hoc et omnes sibi confiteri volentes
sue diocesis vel parrochie. Et per consequens non est
ulterius licentia petenda a sacerdote parochiali. Sex
to sic. Nam idem bernhardus contradicit sibi ipse
in glosa eiusdem ca. Omnis utriusque sexus super illo
verbo Optineat dicit sic. Quid si ille maliciose recu
set. Ar. q. postea potest ire ad alium extra de regula
ribus Licet. Vel vadat ad eius superiores si potest
ut illum compellat / uel ipse dabit licentiam. Ecce di
cit q. superior dabit licentiam etiam sacerdote invito
Quomodo ergo dicit q. non sufficit privilegium superio
ris sine licentia sacerdotum.

Solutio argumentorum Ber.

Pro solutione ergo argumentorum et rationum
Bernhardi factarum vigore iurium et legum
ic. Dicit Joannes monachi in glosa super Intercunc
tas que est reuocatoria sue glose prius facte super co
stitutione. Super cathedram in Cle. q. illa iura doc
trinaliter papa Alexander. iiii. et Clemens quartus
et Martinus. iiii. dissoluerunt et interpretati sunt q.
fratres habita licentia pape vel episcopi super omni
bus officiis predicationis et audientie confessionis
consensum inferiorum prelatorum et curatorum mi
nime requirere teneantur. Idem tenuit Benedictus
.xi. in constitutione Intercunc. **A**d argumenta
ergo et iura in oppositum adducta / et primo illud qd
dicit q. per privilegium equiparantur illis q. a ppo.

sunt electi ⁊ ab episcopis preficiuntur qui plebes alio-
rum audire non possunt eis irrequisitis ⁊ q̄ priuile-
gium dat solam executionem / unde necessaria est licē-
tia sacerdotū pater multipliciter esse falsum. **P**rimū
quidē ex capitulo illo extra de offi. iudi. ord. Inter
cetera. v̄ dicitur Generali constitutione statui mus
ut episcopi viros ydoneos ad sancte predicationis
officiū salubriter alsequendū assumant potentes in
opere ⁊ sermone qui plebes sibi cōmissas / vice ip̄oz
cum per se ipsos nequiverint sollicite visitantes eos
verbo pariter edificent ⁊ expēlo ⁊. 5. **U**n̄ precipim⁹
tam in cathedralibus q̄ in aliis conuentualibus ec-
clesiis viros ydoneos ordinari. quos episcopi pos-
sint coadiutores ⁊ cooperatores habere non solum
in predicationis officio / verum etiam in audiēdis
confessionibus / penitentis iniungendis ac ceteris q̄
ad salutem pertinent animarum. **F**atuū est autem si
dicat q̄ huiusmodi cooperatores ⁊ coadiutores nō
possint huiusmodi actus exercere sine licentia sacer-
dotum parochialium. **G**uia esto q̄ alii non sunt elec-
ti a populo vel ab episcopo curam animarum hñtes
Sed secundū **B**er. ius istud equiparat eos qui a po-
pulo eliguntur ⁊ ab ep̄is preficiuntur cū pplm nō habe-
ant / ⁊ ideo p̄ priuilegiū scdm eum tm̄ equiparātur a
ppl̄o electis / necessario de eis eadē ratio est vtrobiq̄
quare idem statuendum est extra de trans l. prela.
Inter corporalia. **C**uz igit priuilegiū equiparet pri-
legiatum iure cōi utentē vtz extra de rescrip. ca. 1. **S**i
cut coopatores a iure ordinati pl⁹ pñt q̄ soli electi
a ppl̄o quoz potestas non est nisi in subditos suos

quia isti possunt generaliter etiam iurisdictionez voluntariam exercere in omnes subditos episcoporum quāvis aliam executionem sacerdotalis potestatis q̄ ad predicationis officium ⁊ confessiones audien- di. non habeant nisi ex ordinatione iuris per episco- pos. Sic privilegiati plus possunt q̄ electi a popu- lo ⁊ ab episcopis instituti. Unde falsum est quod di- cit q̄ per privilegium tantum electis a populo equi- parentur ⁊ adhuc sit necessaria licentia sacerdotum.

Item sicut solo verbo fit commissio huiusmodi officii/ita per privilegium. Et forte per privilegiū plus habetur quia potestas per privilegium habita perpetua est. Sed non potest dici q̄ penitentiarii pa- pe quibus commissā est huiusmodi potestas solam executionē sacerdotalis officii recipiant ⁊ q̄ adhuc licentia sacerdotū sit necessaria tamq̄ penitentiarii equiparentur per commissionem tantum electis a po- pulo ergo nec dici potest q̄ huiusmodi privilegium solam dat executionem privilegiatis. **I**tem non is qui facit aliquid facere videtur/ sed ille cuius au- toritate fit ut extra de sententia excommunicatiōis Ut fame. Omnia enim nostra facimus que a nobis impititur autoritas **C.** de veteri iure l. cumq̄ et l. Sz neq̄. Papa vero in dispensatione sacramenti penitē- cie nō requiritur licentiam sacerdotum parrochialiū ergo nec privilegiati. autoritate pape dispensantes idem sacramentum ⁊ per consequens privilegiū pl⁹ dat q̄ solam executionem. **N**ō idem Si licentia sa- cerdotum parrochialium necessario requiri et obtine- ri debet/papa privilegium eis inuitis dare non pōt 22

Sed destruendo consequens / erroneuz esset dubitare
an papa inuitis quibuscumque priuilegiu tale dare pos
sit ut patet ex priuilegiis Clemētis. iiii. in extraua.
Quidam temere. ergo licentia sacerdotuz non necessa
rio requiritur. **I**tem ad hoc qd ab alio qd a superi
ori tuo dispensetur sacramentum penitentie tuo sub
dito duo requiruntur scilicet executio sacerdotalis
officii. ⁊ tua licentia. Sed si papa primum concedit
non facit hoc te inuito / qd adhuc potes negare licen
tiam. Et quia nihil tua interesse videtur priuilegia
tum habere executionem sacerdotalis officii. Si igitur
papa dicat qd te inuito possit dare priuilegium
dispensandi sacramentum penitentie tuo subdito.
debet intelligi te inuito fieri illud quod tua interesse
videtur. Sed non est aliud nisi ut a te petatur ⁊ opti
neatur licentia / ergo papa dando priuilegium conce
dit plus qd executionem sacerdotalis officii / ⁊ hoc ē
qd tuus assensus aut licentia non requiratur. Ca
pitulum quoq; Ex tuaruz. extra de usu pallii. quod
Ber. allegat nihil facit ad propositum. Quia in illo
capitulo expresse ponitur qd tali indulgentia in vte
do pallio non debeat vti. nisi de licentia alterius ec
clesie. Sed fratribus conceditur absolute licentia
audiendi confessiones nulla mentione facta qd sacer
dos parrochialis sit desuper requirendus. **N**ec hoc
capitulum Pastoralis. extra de priuilegiis per Ber
nardum allegatum facit ad propositum. Quia hoc
loquitur de episcopo et non de curato. Et intelli
gitur secundum Hostilem ⁊ Joannem an. de priuile
gio qd in aliquibus casibus episcopo fieri posset.

Sed hoc cessat in licentia fratrum ad predicandum
et confessiones audiendum / quia in hoc sacerdotes
parrochiales nullum habent preiudiciū. cum non i
eorum fauorem sed potius pro salute animarum sit
introducū ut dicit beatus *Tho.* super. iiii. de. xvii.
et alii theologi. Et colligitur etiam in *Cle.* de sepul.
Dudum. §. Ad honorē dei etc. ¶ Illa similitudo etiā
sue lex. quam inducit. ff. de seruitute urbanorum p
diorum. l. Si domus. Nihil valet ad propositum qz
non est simile. Nam hec duo scilicet habere executio
nem sacerdotalis officii plene ac libere respectu ōni
um fidelium in dispensatione sacramenti penitentie.
et non teneri ad requirendum assensum vel licentia
sacerdotum parrochialium / sunt cōnexa vel eadem.
Seruitutes autem due quibus illud proband indu
cit sunt distincte et in nullo connexe. secundū ar. ibi
dem in glosa. Quia una seruitus est ne altius tollas
edificia tua ne luminibus meis officiat. Altera ut
tectum tui edificii stillicidia domus mee recipiat / q
rum una remitti potest altera remanente. Quia si re
mittam tibi qz scilicet domus tua non recipiat stil
licidia domus mee quod potest fieri per canales. ad
huc alia seruitus / scilicet ne altius tollas edificia
tua remanet. Sed si remittam tibi seruitutem / ut ti
bi liceat edificia tua. altius qz sit domus mea tolle
re / quantumcunqz volueris alte / necessario remis
sa est et alia / ut scilicet tectum stillicidia domus
mee non recipiat / quia ista duo connexa vel eadem
sunt. Sic est in proposito in hac seruitute spiritali

qua cristifideles subiciuntur pape principaliter / et
deinde suis episcopis et curatis . Quia omnes tam
episcopi quam curati cum suis subditis pape subiciun-
tur extra de maio. et obedi. capitulo Solite. Et obli-
gationes seruitutis ad obediendum istis sic sunt co-
nexae / quod habita licentia a superiore habetur etiam ab
inferiore qui contradicere non debet sed obedire / in
hoc quod ei cooperator statuitur et in onere audiendi
confessiones releuatur . ¶ Pro conclusione ergo re-
probationis dictorum Bernha. super capitulo Om-
nis . dicit Joannes monachi in glosa reuocatoria
glosae clementine / super Intercunctas super verbo co-
fiteri volentes . Nota inquit . quod voluntarium et ne-
cessarium se compati possunt diuersis respectibus .
Argu. extra de prebendis Relatum . Et hoc modo sta-
tutum in Clemen. Dudum . et statutum Omnis utri-
usque sexus stant in solidum et pro indiuiso . ita ut
parrochiano sit licitum libere et voluntarie ire ad utrum-
libet horum predictorum . curatum scilicet vel fra-
tres ad quemcumque voluerit . Et necessarium sit ire
saltem in anno semel ad alterum istorum sub pena con-
stitutionis Omnis utriusque sexus . Unde necessitas
dicti capitulo Omnis . et potestas curati non est sub-
lata nec reuocata . Sed potestate curati manente .
necessitas que erat respectu proprii sacerdotis ordi-
nari tantum . puta pape vel episcopi vel curati .
nunc est mitigata ut etiam referatur ad fratres pre-
sentatos et admissos qui sunt cooperatores in cura
per cle. Dudum . Sic ergo ex premissis omnibus iam

clare liquet pro conclusione finali / q̄ habita licētia
audiendi confessiones a papa vel episcopo fratres
possunt audire parrochianos libere / ita q̄ nō sit ne
cesse q̄ volentes fratribus confiteri tenentur pete
re licentiam a curato / Et contrariū huius dicere ē
erroneum ⁊ falsum condemnatum per Clementē. iiii
in extraua. cuius tenor sequitur ⁊ est talis .

Clementis .iiii. Quidam temere.

Clementis episcopus servus servorum dei dilec
tis filiis Magistro ⁊ fratribus ordinis predi
catorum Salutē ⁊ apostolicā benedictionē. **Q**ui
dam temere sentientes ⁊ ad sobrietatem sapere nesciē
tes impudenter presumūt asserere / q̄ de licentia aut
concessione romani pontificis seu legatorum sedis
apostolice vel ordinariorum locorū vos sine assen
su sacerdotum parrochialium non potestis libere pre
dicare populis audire cōfessiones / absolvere penitē
tes / aut penitencias iniungere salutare. **N**os igit
volentes assercionē tā temerariā penitus confutare
⁊ elucidare in talibus veritatem deliberatione proni
da declaramus. **Q**uod si vobis det lumina. cōmittat.
sive cōcedat a legatis predicte sedis aut ordinario
rum locorū. **N**edum a romano pōtifice de quo pcul
dubio ēēt erroneū dubitare / an in ōnes sine alicui⁹
cōsensu ymmo ⁊ inuitis quibuscūbet / hmoi cōcedere
possit ptatē pplis / legatis ⁊ ordinariis subiectis eis
de libere p̄dicare potestis / audire cōfōes / absolvere
vobis cōfiteētes ⁊ penitencias eis iniungere salutare. **e r**

Aliorum inferiorum prelatorum et rectorum ecclesiarum et
sacerdotum parochialium assensu nullatenus requi-
sito. Illis casibus exceptis qui de iure consuetudine
sue retentione ab eis specialiter sedi. legatis et ordi-
nariis predictis specialiter relinquuntur / ad quos non
licet vos manus extendere nisi vobis specialiter com-
mittatur. ¶ Ideoque autoritate apostolica districtius
inhibemus ne quisque super his aut eorum aliqui vos
vel aliquem vestrum aut confitentes vobis / vel ad
predicationes vestras forsitan accedentes contra pre-
missa declarationis formam aliquatenus molestare
presumat. ¶ Decernentes nihilominus irritum et in-
ane quicquid a quoquam contra inhibitiones et decla-
rationes huiusmodi contigerit attemptari. ¶ Nulli ergo
hominum liceat hanc paginam nostre declarationis
inhibitionis et constitutionis infringere vel ei ausu
temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare
presumpserit indignationem omnipotentis dei et be-
atorum petri et pauli apostolorum et nostram se no-
uerit incursum. Datum perusii .xii. kal. Julii. pon-
tificatus nostri anno primo.

¶ Sequitur reprobatio tercię opinionis dicentis con-
fessionem iterandam curatis que prius facta est fra-
tribus / scilicet Godfridi de fontibus / et Henrici de
gandaui.

Nunt preterea nonnulli alii in hac materia
disceptantes qui dicunt qd confessi fratri
bus presentatis et admissis tenentur nibi
lominus semel in ano suis ppriis sacerdo
tib9 puta curatis iterato eadē pccā si non habēt alia
confiteri. Et istius opinionis fuerunt multi magni
viri scilicet Godfridus de fontibus / et Henricus de
gandauo et alii q3 plures et isti propositum suuz pro
bant multipliciter. ¶ Primo ex capto Omnis vtri
usq3 sexus / ubi dicitur qd quilibz semel in ano tenet
proprio sacerdoti confiteri quem dicunt tantuz esse
curatum / nec per priuilegia fratribus concessa illud
capitulum esse reuocatum / sed potius confirmatum
per Martinum .iiii. Innocentiu .iiii. aliosq3 plures
¶ Secundo quia nisi hoc fieret iam curatis preiudi
caretur quod fieri non debet. Quia proprius sacer
dos tenetur sibi ministrare eucharistie sacramentum
Similiter pro anima sua reddere rationez. Sed irra
tionabile videtur alicui subtrahere cognitionem rei
de qua tenetur reddere rationem ergo etc. ¶ Tercio
quia prelato dicitur prouerbiorum vicesimo septi
mo. Diligenter agnosce vultum pecoris tui etc. quod
non potest melius q3 per confessionem fieri. ¶ Quar
to quia irrationabile videtur qd vnius hominis sint
plures iudices immediati / quia si preciperent con
traria neutro posset obedire et foret occasio contemp
tus si neutro obediret. ¶ Quinto. xi. q. i. ¶ Peruenit.
scribitur qd si unicuiq3 sua iurisdictio non tenetur
ordo ecclesiasticus confunditur ergo et hoc idē fit hic

si alii q̄ curati confessiones suoz subditorum audi-
unt ⁊ non teneantur iterum eisdem confiteri secū dū
capitulum **Om̄is** vtriusq; sexus. ¶ In oppositum
est consuetudo fere omnium xp̄ianorum / clericorum
⁊ laycorum cōfiteantur fratribus sed non eadē suis
curatis iterum confiteantur. Et quia hec consuetudo
videtur rationalis ⁊ quia prescripta / est optima
legum interpret extra de cōsue. Dilectus.

¶ Solutio.

Dicendū secū dū beatum Tho. in. iiii. de. xvi.
q̄ hec opinio falsa est ⁊ erronea. Quia nullus
tenetur cōfiteri peccata que nō habet. Et ideo si ali-
quis penitentiario ep̄scopi v̄l alteri ab ep̄scopo cō-
missionem habenti cōfessus fuerit cui sint sibi dimis-
sa peccata ⁊ quo ad deū ⁊ quo ad ecclesiam nō tenet
ea confiteri proprio sacerdoti q̄tuncq; petat. Idē
tenent Petrus de tharantasia ⁊ Hostien. Et hoc idē
papa Bonifacius dicere consuevit dum vixeret ut
de eo testat̄ Jo. mo. super cōstitutione Interdictas
¶ Ad rationes ergo ⁊ ad primum dicendū / q̄ licet
capitulū **Om̄is** nō sit per p̄uilegia frat̄z expresse
reuocatū / est tamen sic mitigatū q̄ iam parochiani
possint eligere an suo curato secū dū capitulū **Om̄is**
n̄s vel fratrib⁹ secū dū eorū p̄uilegia cōfiteri
voluerint / ⁊ quodcūq; horum fecerint. iam de semel
in anno proprio sacerdoti confitendo satisfecerunt
cū dicti fratres presentati ⁊ admissi sint in loco cu-
ratorū ⁊ eorum cooperatores p̄ Cle. Dudū. in fine.

Et licet Martinus. iiii. et Innocentius. iiii. in suis
privilegiis statuerint qd confessi fratribus / etiam ni
hilominus suis curatis secundum capitulum Omnis
semel in anno confiteri deberent / per hoc non posue
runt qd eadem peccata semel confessa / debuerunt ite
rato confiteri ut patet inspicientibus privilegia eo
rumdem. **N**on secundum qd qd secundum beatum Tho.
et Ide. ubi supra. ius istud ut singuli confiteantur
propriis sacerdotibus non est introductum in fauo
rem sacerdotum sed in utilitatem ecclesie et confiten
tium ut sic ad venerabile sacramentum dignificentur
Unde sine preiudicio eorum committi potest alteri
quando ecclesie videtur expedire. Nec obstat qd ei sa
cramentum eucharistie tradere debeat. Quia cum in
foro penitentie credendum sit huiusmodi pro se et co
tra se. si confessus fratri dicat se confessus sacerdos
debet ei credere et eucharistiam dare. Sufficit enim ei
conscientiam eius hoc modo scire scilicet qd dicat se
confessum esse et absolutum. Quia de peccatis occul
tis siue de conscientia eius non potest habere aliam
certitudinem nisi per ipsum. Quod verum est secun
dum beatum Thomam in quolibet. nisi talis fuerit
excoicatus vel notorius peccator tunc enim ei credere non
oportet nisi alteri confessus hoc ondat legitimo documē
to / quo facto iniuste curatus agit ut dicit beatus Tho.
ibi d. si denegat ei eucharistiam q. prohibet se confessum et
absolutum ab eo q. absolvere potuerit vel autoritate
apostolica vel autoritate epi. Nec compelli potest qd
eadem peccata que confessus est illis et a quibus abso
lutus est qd iterato confiteatur proprio sacerdoti curato

Et dicit Joannes monachi in glosa super Intercunctas. q̄ sacerdos proprius prohibens subditum per excommunicationis comminatione a cōmunionē in pascha. vel denegans sibi sacramentū eucharistie vel extremam unctionem in morte quia non est sibi confessus. vel quia eadem peccata non vult sibi confiteri prius confessa punitur tripliciter. Primo q̄ peccat mortaliter eo q̄ denegat sacramentum quod sub precepto ministrare tenetur. iiii. de. Dentq; in fine. Nam sicut subditus tenetur cōmunicare sub precepto sic et ipse tenetur ministrare/ quia connexorū idē est iudicium i. q. iii. Si quis. Secundo punitur actione iniuriarum/ quia subditus in suo iure leditur. xi. q. iii. Temerarium. Tercio notatur infamia quia maliciose se opponit et astute interpretatur rescriptū principis C. de legibus. l. ii. et maxime si conuincit per sententiam de crimine mortali extra de sen. et re iudi. Cum re. et tenetur tam fratri q̄ subdito sic legis satisfacere extra de senten. excomuni. Porro. Vel per emende satisfactionem si dānificati sint in fama vel honore vel aliter. ff. de pigri. Ne si rem alienam. Vel per humiliationem si non sint dānificati hec Joannes monachi ubi supra. ¶ Ad tertium dō. secundum Joannem monachi super constitutione Intercunctas. q̄ hoc quod pastor tenetur agnoscere vultum pecoris sui / intelligitur de vultu exterioris conuersationis et de notariis peccatis puta aut per sententiam diffinitiuam. aut per propriam confessionem in iure factam.

aut per rei euidenciam que nulla potest tergiversati
one celari extra de cobabi. cleri. capitulo ultimo/ et
in his sumpti verbo dicentis se confessum non cre
ditur/ secus in occultis ut supra dictu est. **¶** Ad q̄r
tum dō. q̄ duo iudices non erunt vnius hōis non
subordinati / sed bene subordinati sicut sunt pastor
et eius capellanus / et papa et episcopus et curatus et
eorum penitentiarii ut fratres presentati et admissi
Et sic intelligit beatus Tho. in. iiii. de. xvii. **¶** Ad qui
tum dō. q̄ per hoc ordo ecclesiasticus non confundi
tur / q̄ frater curati cooperator constituitur secūdu
de. Dudum. Quia per hoc sua iurisdictione non pri
uatur sed in suis laboribus releuatur. Sic ergo ex p̄
missis clare patet q̄ subditi fratribus confessi non
tenentur iterum eadem peccata suis sacerdotibus cō
fiteri parochialibus.

¶ Sequitur cauillatio Joannis monachi pro eadez
falsa opinione scz de reiteratione confessionis et ei9
reprobatio.

Quoniam premissa Joannis mo. cardinalis in ex
positione constitutionis Bonifacii. viii. que i
cipit Ad perpetuam rei memoriam Super cathedra
et pro opinione predicta que dicit q̄ confessi fratri
bus teneantur iterum eadem peccata suo proprio sa
cerdoti confiteri arguit multipliciter tenendo ibidez
illam opinionem q̄ necessarium sit iterato eadem pec
cata confiteri et **¶** Primo sic. Nam si non tenentur
posset potestas curati in audientia confessionis pe
nitus exhauriri / et privilegiu nō tenz q̄ vergit in alte
ri9 enormē lesionem. extra de decimis. Suggestum.

Secundo sic. Si non teneretur iterato confiteri iā
esset in potestate subditi a curato recedere / et hoc posi
to. quomodo curabit qui morbum nescit. **T**ercio
sic. Quia licet non esset necesse agnoscere vultum pe
coris sui quantum esset ex parte confessi qui bene cō
fessus est fratri / interest tamen curati propter seip
sum cui dicitur eccle. xxxii. Curā illius habe. **Q**uar
to sic. Si hoc esset vez subditus possz transire nūq̃
veniendo ad confessionem curati dicendo se fratri eē
confessum. **Q**uinto sic. Qualiter dabit curatus ec
clesiastica sacramenta subdito quem nō novit dispo
situm maxime vbi subditi habēt aliqua notoria cri
mina. nec potest frater reuelare cōfessa. **S**exto di
cit q̃ talis iteratio non est necessaria ex parte sacra
menti s; ex derelictione sui patris spiritualis puta
curati cui fuit astrictus et voluntarie eundo ad fra
trem presentatum cui non est astrictus. Hec et multa
alia idem Jo. mo. ponit in predicta glosa cōstitutio
nis Boni. viii. Super cathedrā

Solutio.

Ad premissa dō q̃ iste Joannes monachi pri
mo reuocauit expositionē suam siue glosam su
perius allegatam. in prologo expositionis sue quaz
fecit postea super constitutione Intercunctas. Bene
dicti. xi. dicens in hunc modum ratione diminute et
imperfette declarationis prioris statuti. Super ha
thedram. ego correptus et obiurgatus priorem glo
sam seu interpretationē meā penitus reuoco et cācello.

Secundo/ tenendo contra primaz suam expositionē
constitutionis **S**uper cathedram. super verbo cōce
dimus / consentit in hoc in sua expositione secunda
scilicet super constitutione Intercunctas. q̄ non est
necessarium q̄ confessi fratribus iterato eadem pec
cata confiteātur suis parrochialibus sacerdotibus
sic dicens. **N**ota licet regulariter sit verum q̄ nō te
neatur quis eadem peccata iterū confiteri ut de pe.
de. i. **N**on ita. **F**allit tamen hoc in octo casib⁹. **P**rio
quādo sacerdos eius est imperitus de pe. d. vi. **I**lac
uit. Secundo si post confessionem satisfacere contēp
sit de pe. d. iiii. **S**i amplius. **T**ercio quando aliquis
remittitur ad superiorem propter enormitatez crimi
nuz extra de pe. 7 re. Significauit. Aliq̄ tamen dicūt
ut sanctus **T**homas in quotlibetis de retento pecca
to confitenduz esse 7 q̄ de ceteris inferior absoluere
potest. Quarto qui fecte accedit vel de vno confitet̃
7 non de alio peccato de pe. d. iiii. **S**unt plures. **Q**uin
to qui dimidiat confessionem suam vnā partē hic
aliā ibi de pe. d. v. ca. i. Sexto quando quis dubi
tat se contritum fuisse. **S**eptimo cūz quis confessus
est ei qui non habuit iurisdictionem 7 per consequēs
absolutus non est extra de pe. 7 re. capitulo Omnis
6. Si quis autem alieno. **O**ctauo ratione voti vel p̄
cepti vel penitencie de sepius confitendo propter
meritum uel aliquo huiusmodi non ratione statuti
generalis capituli Omnis. **T**ercio idem **J**oannes
monachi in eadem glosa sua secunda. reuocatoria
prime super constitutione Intercunctas.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

dicat qd curatus in ministrando sacramenta cōfessis
fratribus stabit simplici verbo dicentis se confessus
esse. Cuius ratio secundum ipsum est primo. quia et
si in foro ecclesie et iurisdictionis non credatur con-
fidenti pro se sed contra se. hic secus / quia soli confi-
tenti hec falsitas preiudicat. Secundo patz hoc ex p-
sumptione. non enim est hoc verisimile qd veniens ad
confessionem sit immemor salutis sue extra de homi-
cidio Significasti. Tercio patet hoc ex natura rei qd
occulta aliter sciri non possunt nisi quantum confi-
tens tenens vicem actoris et rei vult accusare. Unde
dicit papa. Et si locum dei teneamus in terris / de oc-
cultis tamen divinare non possumus extra ut eccle-
siastica beneficia. capitulo Vno. ergo credendum est
confidentis simplici verbo dicentis se cōfessus. Quar-
to patet in simili / cum enim aliquis dicit se confessus
capellano curatus credit simplici verbo confidentis
ergo et hoc credere debet. Hec Joānes monachi ibide
¶ Quarto idem Joannes mo. in glosa sua reuocato-
ria super constitutione Intercunctas / querit sic Nun-
quid tempore quadragesime et pasche et cōmunionis
confessi fratribus tenentur saltem aliqua peccata se-
mel in anno confiteri suo proprio sacerdoti. et videt
qd sic. Nam licet ex statuto fratres libere possint au-
dire et penitentes absolvere et absoluti eadem non te-
neantur necessario reconfiteri / non tamen dicitur in
privilegio fratrum qd non teneantur semel in āno cō-
fiteri proprio sacerdoti secundum formam consilii
generalis. Secundo licet omnia forte peccata sua qd
sit confessus tamē nullus potest se negare peccatorē

esse sicut neq; infans unius diei de pe. de. iii. Item
frequenter 7. 6. sequenti / ergo dicendo generalem cō
fessionem. Confiteor deo 7c. tenetur statutum consi
lii adimplere. Item dicit papa benedictus. xi. q. sta
tutum consilii generalis intelligitur de illis qui sua
peccata legitime cōfiteri alii neglexerunt vel habēt
peccata que non sunt confessi tenentur illo tempore
proprio sacerdoti cōfiteri. **Solutio.** Quilibet xpī
anus obligatus est semel in anno confiteri ōnia pec
cata sua ei qui legitime possit eum absolvere 7 peni
tentiā iniungere. unde si aliquis ipsis fratribus in
anno semel confessus est sua peccata et dicit se nihil
plus habere ad confitendum sed ōnia esse confessum
in nullo plus tenetur proprio sacerdoti quia tali sim
plici verbo tenetur credere curatus 7 eucharistia 7 mi
nistrare. Hec Joānes monachi. **Ad argumenta idē**
respondit sic 7 primo ad primū dicens qd illud qd
dicitur de consilio generali non reuocato dicendum
non esse reuocatum sed interpretatum. qd si confessus
est quis dictis fratribus omnia peccata sua / non te
netur aliud cōfiteri proprio sacerdoti. sed sacerdos
tenetur simplici verbo credere et eucharistiam minis
trare nisi in duobus casibus supradictis scilicet de
excommunicatione vel notorio peccatore. Ad illud
de generali confessione dicendum / qd licet confitens
generalem confessionem / possit sacramentaliter ab
soluti / tamen si non habet aliquod in speciali non te
netur confiteri proprio sacerdoti. Unde etiam sta
tutum generalis consilii secundum glosam non ob
ligat nisi habentem mortalia peccata.

No illud qd quis sua peccata alii confiteri neglexerit
dicendum qd quilibet qui ad a[n]nos discretionis per
uenerit teneatur saltem semel in anno ⁊ ante comuni
onem de necessitate salutis confiteri omnia peccata
sua / sed alteri istorum cui voluerit ⁊ quocūq[ue] tempo
re scilicet vel proprio sacerdoti vel fratribus a[n]dic
tis. ⁊ si ferant sententias excommunicationis vel alias
quia eis non confitetur tempore pasche vel quadra
gesime irritae sunt ⁊ inanes. Hec Joannes mona. Joē
Clemens. iiii. in extraua. **Q**uidam temere / in fine. Et
sic ex premissis verbis Joan. monachi patet / qd illā
glosam super constitutione Super kathedram. reuo
cauit in qua dixit ⁊ tenuit qd confessi fratribus tene
bantur de necessitate iterato eadem peccata sic cōfes
sa suis propriis sacerdotibus confiteri. Et per hoc
argumenta sua non tenere. Quibus tamen potest sic
respōderi. **A**d primū. qd p hoc qd parrochiani cōfi
tent fratrib[us] p[er]tās curati in audicione nō exhaurit
q[ui]a eadē p[er]tās man[et] in curato q̄ prius ⁊ qd sui prochi
ani sibi non cōfiteant sibi ip[s]i imputet / q[ui]a forte nō suf
ficit vel alias inhabilis est / et nō parrochianis vel
fratrib[us]. Hec ei etiā in hoc preiudiciū infert / cu[ia] au
dientia confessionis in eius fauorē nō sit instituta
sed potius ad salutē animarū ut p[er] in Cle. de sepul.
Dudū. q. Ad honorē dei. Joē beat[us] Tho. ⁊ cōiter om
nes tam theologi q̄ iuriste. **A**d. ii. dicēdū qd simi
le argumentum stat si quis semper capellano confite
tur ⁊ nūq[ue] curato / quia talis totaliter a curato quā
tum ad hoc recedit. Hec hoc preiudicat curato cum
curatus et capellanus vna censeantur persona.

Sic ideo est de fratribus qui non minus ymmo magis sunt cooperatores curatorum secundum Cle. Quod in fine quasi ab ecclesia et papa et episcopo constituti debet ergo confessos fratribus tanquam sibi confessos reputare/ sicut hoc idem facit de confessis capellanis quod de similibus idem est iudicium extra de translatione inter corporalia/ et sic quos non curat per se/ curat per alios quod idem est. Unde regula iuris dicit in vi. Quod quis facit per alium perinde est ac si faceret per seipsum. **Ad. iii.** dicitur sicut sepe dictum est/ quod exterior cognitio sui parrochiani sibi sufficit ad salutem nec ad hoc interior cognitio eius est necessaria secundum Jo. mo. super constitutione inter cunctas. Alias oportet quod non dum confessos fratribus reaudiret sed etiam omnes qui suis capellanis sunt confessi quod forte in aliquibus locis curatis esset impossibile/ ad quod non obligatur de regulis iuris li. vi. **Ad. iiii.** dicitur secundum Jo. mo. super constitutione inter cunctas. quod dicenti se confessum esse est credendum/ quia secundum eum non est verisimile quod talis sit inemor salutis sue extra de homici. Significasti/ quod si aliquando contingeret non curatus sed talia dicens et faciens decipit secundum beatum Thomam contra wilhel. Nec hoc curato imputabitur dummodo alias sit voluntarius et dispositus ad audiendum fideliter subditos suos. **Ad. v.** dicitur Joannes monachi ubi supra quod curatus in ministrando sacramenta confessis fratribus stante simplici verbo dicentis se confessum esse et graviter peccat contrarium faciens. Idem dicit beatus Thomas in quotlibetis / sacramenta denegando. **fr**

Ad. vi. ubi dicitur quod subditus derelinquens curatum patrem suum spiritualem et ad fratres accedens propter melius non peccat/ quia utitur iure suo in quo nemo peccat. Nam Jo. monachi dicit superius in responsione unius argumenti quod subditus ad semel confitendus in anno obligatus potest confiteri alteri istorum cui voluerit et quocumque tempore scilicet vel proprio sacerdoti vel fratribus ante dictis. Ex premissis conclusum patet quod quia Jo. mo. expositionem et glo. suam quam fecit super constitutione Bonif. viii. Super cathedra. expresse per aliam glossam super constitutione Intercunctas. Benedicti. xi. revocavit/ et in eadem multa contra prius dicta in alia prima glossa determinavit et ultima eius glossa magis concordat cum ecclesia et cum aliis doctoribus non refutatis/ sequitur quod ei in secunda glo. revocatoria standum sit et non in prima nisi pro quanto et in prima cum ecclesia in aliquo concordaverit.

Sequitur cavillatio magistri Joannis de poliacco ad idem scilicet de reiteratione confessionis et errorum eiusdem condemnatio.

Sciendum preterea quod premissis non obstantibus anno domini millesimo tricentesimo vicesimo sexto. magister quidam piensis dictus Joannes de poliacco sacre theologie professor tres articulos qui subscribuntur predicavit et in scholis docuit contra constitutionem Bo. in Cle. sita

Primo q̄ confessi fratribus habentibus licentiaꝝ
generalem audiendi confessiones tenentur eadē pec
cata que confessi fuerant iterum confiteri proprio
sacerdoti / ⁊ hoc propter statutum capituli Omnis
utriusq; sexus / mandantis q̄ quilibet semel in anno
omnia sua peccata suo proprio sacerdoti confiteat̃
quod per constitutionem Super cathedram / nō est
remotuz expresse. **S**ecundo dixit q̄ stante statuto
Omnis utriusq; sexus edito in consilio generali ro
manus pontifex non potest facere q̄ procbiani non
teneantur confiteri omnia peccata sua semel in āno
proprio sacerdoti / quem dixit esse parrochiale curato
raturū ymmo nec deus posset hoc facere. Quia ut di
cebat hoc implicat contradictionem / puta quilibet
katholicus tenet semel in anno confiteri omnia pec
cata sua proprio sacerdoti. Et aliquis parrochianus
non tenetur confiteri omnia sua peccata semel in an
no suo proprio sacerdoti. Iste enim propositiones cō
tradictorie opponuntur / quia prima est vniuersalis
affirmatiua / secunda particularis negatiua ut iste
contradictorie opponuntur ⁊ sic secundū eū hoc im
plicat contradictionem. **T**ercio dixit q̄ papa nō
potest dare generalem potestatem audiendi confessi
ones ymmo nec deus quyn confessus habenti genera
lem licentiam teneatur eadem peccata iterum confite
ri proprio sacerdoti id est parrochiali curato. Et p
batur sic Nam. xxv. q. i. Que ad perpetuam dicitur
Que ad perpetuaꝝ generaliter sunt ordinata utilita
tem / nulla commutatione variētur / nec ad priuatuꝝ
trahatur commodum que sunt ad bonum cōe p̄fixa. f3

Seo manentibus terminis quos cōstituerunt patres
nemo iniuste usurpet alienum. Sed hmoi est q con
fessi fratribus nō deberēt iterato cōfiteri curatis se
cundum capitulu. Omnis. ab ecclesia institutū ergo
papa nō pōt hoc dare. Nec deus hoc posset q aliq
alteri q suo proprio iudici cōfiteatur qualis est cu
ratus. Item dicitur etiā ibidem / q decreta sanctoru
canonum neminē magis q apostolicū seruare oport
et ergo pa. hoc nō pōt. Itē ca. alio dicit ibidē con
tra statuta patz cōdere aliquid vel mutare nec hui
quid sedis pōt autoritas.

Solutio.

Dicendum est q iste magister Jo. de poliaco in
istis tribus articulis errauit ex falso intellcū
istius termini proprius sacerdos et iurium adducto
rum. Pro quo sciendū scdm dñm Robertū bolkoth
anglicum et cardinalem in .i.iii. de .xvii. q intentio
canonis illius Omnis vtriusq sexus . est inducere
quemlibet catholicum ad munde et integre semel in
anno confitendum et in die pasche cōmunicandum .
Et vocat in illo statuto proprium sacerdotem nō p
scise presbiterum parrochiale. Unde apud sanctu
Thomam contra wilhelmum / et alios bene intelligen
tes dici solet de proprio sacerdote q iste terminus
proprius sacerdos potest diuidi ex opposito cōtra
alienum vel contra commune. Primo modo loquen
do papa est proprius sacerdos cuiuslibet catholici
et epus cuiuslibet i suo episcopatu exñtis . scdo modo
nō / qz nō ē sic ppius vni q nō sit cōis illi et alteri

Scilicet sacerdos parochialis unius parochie est sic pro-
prius sacerdos illorum qui sunt de parochia sua quod est
omnino alienus illis qui sunt de parochia alterius.
Illi vero qui habent commissionem a papa immedia-
te vel ab episcopis localibus immediate sicut modo est de
fratribus predicatoribus et minoribus sunt proprii
sacerdotes primo modo quod non sunt alieni sed coe-
les et de proprio sacerdote ad istum intellectum loquitur decre-
talis **Omnis utriusque** sexus. Alioquin foris contraria
iuri communi et preiudicialis domino pape et toti eccle-
sie. Hec dominus Roptus prefatus. **Dominus** vero
Petrus de palude patriarcha hierosolimitanus in sui
de. xvii. et dominus Anthonius archiepiscopus flo-
rentinus in suo confessionalis dicunt quod proprius sacer-
dos aliter intelligitur cum dicitur quod quilibet debet con-
fiteri proprio sacerdoti / et aliter cum dicitur quod de
omnia proprii sacerdotis potest alteri confiteri. **Primo**
casu dicitur proprius sacerdos quicumque ha-
bet potestatem absolvendi ordinariam vel delegatam
sive sit communis sive singularis / propter quod dicit
Hostiensis quod quilibet habet tres proprios sacerdotes
ordinarie / scilicet curatum de cuius parochia est / episcopum
suum et papam quibus addit ille qui commissionem ha-
bet ab aliquo istorum et iste est sacerdos proprius ex
delegatione. Sed in secundo casu proprius sacerdos
de cuius licentia potest alteri confiteri intelligitur stric-
tius. ille qui de iure suo ordinario hoc habet non ex
commissione. Et sic intelligitur capitulum **Omnis utriusque**
sexus. equivoce loqui de proprio sacerdote secundum omnes / et
non prescise pro curato ut Joannes de poliano dixit

fx

Ex quibus ulterius elico tres veras propositiones
contra tres suas propositiones falsas. 7 haz. **Pri-**
ma est ista Confessus fratribus habentibus generale
licentiam audiendi confessiones non plus tenet ite-
rum eadem peccata proprio sacerdoti puta curato
confiteri / q̄ si alias fuisset illi eidem sacerdoti eade
peccata confessus. Datet hoc quia secundum mentē
ecclesie 7 doctorum quattuor sunt proprii sacerdotes
tres ordinarii 7 quartus ex delegatione 7 tali iam
confessus est qui secundum intentionē ecclesie in ca-
pitulo Omnis. dicitur proprius sacerdos ex commissio-
ne / ergo ex illo capitulo non tenetur suam confessio-
nem curato suo reiterare. **Secundo** propo contra eū-
dem magistrum est ista. Stante cōstitutione Omnis
utriusq; sexus. romanus pontifex potest facere q̄ p-
rochiani non teneantur omnia peccata sua semel in
anno confiteri proprio suo sacerdoti puta curato.
Datet hoc quia prescise de eo non intelligitur sed de
omnibus sacerdotibus propriis ordinariis vel de-
legatis ut supra patuit. **Tercia** propo contra dic-
tū mgrm ē talis. Papa p̄t dare licentiā generalē audi-
endi cōfessiones sic q̄ cōfessio hñti talē licentiā nō te-
neat eadē pccā cōfiteri proprio sacerdoti. Datz hoc q̄
pa. est vñs totius eccie iudex 7 spōsus ac sacerdos ut
.ix. q. iiii. Cūcta hñs p̄tatem autoritatē suam delegā-
di cuiq; sacerdoti voluerit cōfessionē eccle hñti. Si-
cut ergo pape cōfessio nō tenet iterare cōfessionē suā
curato cū pa. sit sacerdos proprius ita nec cōfessio ha-
bēti licentiā generalē a papa cū etiā 7 ille sit sacerdos
proprius delegatus 7 quod quis facit per aliū p̄nt

est ac si faceret p se ipm vt dicit regula iuris in. vi.
Ex his ergo onibus patet articulos ⁊ propoes mgn
Joanis de poliaco. esse erroneas ⁊ falsas ac doctrine
sancte matris ecclesie contrarias. Et hoc etiā confirmat
dominus Joannes papa. xxii. in quodam privilegio
quod incipit. *Vas electionis*. cuius tenor sequitur
⁊ est talis.

Vas electionis.

I Dānes epūs seruus seruoz dei venerabilibus
fratribus patriarchis. archiepiscopis epīs ac
dilectis filiis ad quos presens scriptum deuenerit.
Salutem ⁊ apostolicā benedictionē. *Vas electiōis*
doctor eximius ⁊ egregius p̄dicator cuius p̄dicatio
mundum docuit vniuersum / presumptuosam illam
audaciam refrenare sollicitus. qui prudentie sue ini
tentes in errores varios prolabantur nō plus sape
re q̄ oportet sed sapere ad sobrietatē salubri doctri
na suggessit. vt iuxta sapiētis eloquiū prudētie sue
quisq; modum ponat. *Sane* dud cum dilectū filiū
magistrū Jo. de poliaco sacre theologie doctorem cer
tis ex causis de fratry nrōz cōsilio ad nostrā p̄ntiā
vocassemus / fide digna relatio ad nostruz perduxit
auditū q̄ ip̄e in quibusdā articulis tāgentib⁹ penitē
tie sacrm nō sobrie sed perperā sapiebat infra scrip
tos articulos periculosos continentes errores docēs
publice in suis predicationibus ⁊ in scholis. Pri
mo siquidem astruens q̄ confessi fratribus habenti
bus licentiā generalez audiēdi cōfessiōes teneant ea
de pccā q̄ cōfessi fuerāt itez cōfiteri p̄po sacerdotū.

Secundo q̄ stante statuto Omnis vtriusq̄ sexus
edito in consilio generali/ romanus pontifex nō po
test facere q̄ parrochiani non teneantur cōfiteri om
nia sua peccata semel in āno proprio sacerdoti quez
dicit parrochialem curatum. ymmo nec deus posset
hoc facere/ quia ut dicebat hoc implicat contradic
tiōē. **T**ercio q̄ papa non pōt dare licentiam et po
testatem generalē audiendi confessiones ymmo nec
deus. quin confessi habenti generalem licentiam tene
antur iterum eadem confiteri suo proprio sacer
doti quem dicit esse ut premittitur parrochialem cu
ratum. **N**os igitur scire volētes si suggesta nobis
veritatem haberent/ articulorum premissorum copiā
eidē Joanni fecimus assignari ⁊ ad defensionem sui
audientiam plenam prebuimus. taz in nostra ⁊ dic
torum fratrum nostrorum pntia in cōsistorio/ q̄ alias
coram aliquibz ex ipsis fratribus ad hmoi deputa
tis. Verz licet prefatus magister dictos articulos ⁊
cōtenta in ipsis defendere niteretur/ assererat tamen
se credere ⁊ tenere paratū in premissis ⁊ aliis que cre
den da et tenenda esse sedes apostolica diffiniret.
Nos igitur attendentes q̄ predictorum articulorum
asseritio predicatio ⁊ doctrina redundare poterat in
multarum perniciem animarū ipsos per plures ma
gistros in theologia examinari fecimus diligenter.
Nos ipsi etiam cum dictis fratribus nostris colla
tionem sollertem habuimus super ipis per quas qd
collationem ⁊ examinationem super his habitas cō
perimus predictos articulos doctrinam non sanam
sed piculosam multum ⁊ veritati cōtrariā cōtinere.

Quos etiā articulos ⁊ singulos idem magister veris
sibi rationibus. opinioni sue dudum habite contra
rus demōstratis in cōsistorio reuocauit asserēs se cre
dere eos nō esse veros sed ipsorū cōtrarium verū ēē
cū diceret se nescire rationibus sibi factis in cōtra
rium respondere. ¶ Ideoq; ne per assertionem / pre
dicationem ⁊ doctrinam huiusmodi in errorē quod
absit anime simplicium prolabētur / ōnes predictos
articulos ⁊ quemlibet eorū tāq; falsos ⁊ erroneos. ⁊ a
doctrina sana deus autoritate apostolica damna
mus ⁊ reprobamus de fratrum consilio predictorū
Doctrinā ipsīs contrariam veram ⁊ apostolicam af
ferentes / cum illi qui predictis fratribus cōfitentur
non teneantur eadem peccata iterum cōfiteri plusq;
si alias ea cōfessi fuissent eorū proprio sacerdoti iux
ta dictum cōsiliū generale. Optantes igitur veri
tatis vias notas esse fidelibus ⁊ cunctis erroribus
precludere adiūm ne subintrent felici recordatio
nis Alexandri. iiii. ⁊ Clementis. iiii. romanorū pō
tificum predecessorū nostrorū vestigia imitando.
Vniuersis ⁊ singulis districti⁹ inhibemus ne quisq;
predictos articulos per nos ut premittitur dānatos
⁊ reprobatos vel cōtenta in eis vel aliqua ipsorū ut
pote a catholicis mentibus respuenda tenere audat
seu defensare quolibet aut docere. ¶ Quo circa vni
uersitati vestre per apostolica scripta precipiendo
mandamus quatinus vniuersi ⁊ singuli in ciuitatib;
⁊ dyocēsis vestris cōuocato clero ⁊ populo cōter
pmissa oīa ⁊ singula per vos seu per alios solēniter
publicetis. Nos etiā eidē magistro Joāni mandam⁹

q̄ ipse in scholis ⁊ in sermone parisijs predictos ar-
ticulos ⁊ contenta in eis tanq̄ contraria veritati p-
prie vocis oraculo publice debeat reuocare assertiōe
constanti / quod se facturuz dictus Joannes efficaci-
ter repromisit. **Datus** **Aluione. viii. kl. Augusti** pō-
tificatus nostri anno quinto. ¶ **U**t tamen non ob-
stantibus premissis que solide ⁊ catholice p̄missos
articulos reprobāt aliquo modo appareat quid ad ra-
tiones dicti Joannis sit respondenduz ⁊ quare sum-
mus pōtifer dictos articulos iuste reprobauerit di-
cendum est primo. ¶ **A**d primam suā propositionē
⁊ rationem eius q̄ verum est / q̄ per constitutionem
Super cathedram. capitulum Omnis vtriusq̄ sexus
non est expresse remotum sed interpretatuz secundū
Joannem monachi ita q̄ se mutuo compatiuntur ut
dictum est / sic confessi fratribus non propter hoc
capitulum teneantur curatis reiterare suam confessi-
onem fratribus factam vt idem Joannes monachi
dixit fore debitum et congruum in glosa constitutio-
nis **Super cathedram** / quam postea ipse idem reuo-
cauit in glosa super constitutione **Intercunctas**. S;
q̄ iam quando semel in anno volunt confiteri pos-
sint eligere cui velint confiteri. curato vel fratri
qui prius erant suo proprio sacerdoti astricti. **Et**
si fratribus fuerint confessi amplius hoc anno ex ne-
cessitate proprio suo sacerdoti confiteri non tenent̄
sicut hic patet in extrauagan. preallega. **Et** secun-
dum Joannem an. in clementi. **Dudum** super verbo
Imptiri. **Et** in capitulo **Omnis** prealle. de pe. ⁊ re.

Ad secundum dicendum quod sicut supradictum est iste terminus proprius sacerdos equiuocatur/in capitulo Omnis/quia in principio capituli supponit pro omnibus sacerdotibus propriis scilicet ordinariis et delegatis secundum mentem ecclesie et aliorum doctorum. In q. vero Si quis autem / supponit pro quolibet sacerdote proprio ordinario tamen et non delegato nisi hoc ulterius ad subd legandum fuerit ei concessum. Et quia etiam secundum primam acceptionem supponit tam pro ordinariis propriis sacerdotibus quam pro delegatis / ideo non sequitur contradictio. Quia iste due propositiones non contradicunt / quilibet catholicus tenet confiteri suo proprio sacerdoti uni ex quatuor ordinariis scilicet vel delegato / et aliquis confiteri fratri non tenet confiteri suo proprio sacerdoti curato tamen. Ad .iii. ad quod quod auctoritates ex decretis per Jo. inducte sumuntur ibidem per modum argu. et non diffinitionis. Sed pro solutione earundem scribit ibidem. xxv. q. i. His ita quod respondet. Sacrosancta romana ecclesia ius et auctoritatem canonibus implet sed non eis allegat / et j. Quicunque igitur de decimis vel quibuslibet ecclesiasticis negociis sacris canonibus diffiniunt intelligenda sunt necessario seruari / nisi auctoritas romane ecclesie aliter fieri mandauerit vel permiserit. Exemplum ad idem de feco / extra de consan. et affi. Non debet reprehensibile ubi dicitur quod non debet reprehensibile iudicari si secundum varietatem temporum / statuta quoque varientur humana / maxime cum vrgens necessitas vel evidens utilitas hoc exposcit. Vbi ordinatur quod prohibitio copule conjugalis non se extendat ultra .iii. gradum

Quius oppositum patet. iiii. q. i. salubriter et in aliis
Item sententia romane ecclesie et sedis potest in me-
lius commutari. xxxv. q. ix. Sententiam. et de sen. ex
comuni. Alma mater. li. vi. Concordat cum istis et idem
dicit beatus Thomas contra wilhelmum/ addendo
quod solum in his que sunt de iure diuino papa non dis-
pensat ut in articulis fidei et huiusmodi sed bene in
his que sunt de iure positio ut dictum est. Et ergo li-
cet ecclesia prius christifideles astrinxerit ad confitendum
suis propriis ordinariis et eorundem penitentiariis
per capitulum Omnis potuit tamen illam sententiam
mitigare et dare illis fratres ordinum predictorum in
cooperatores sicut fecit ut patet de sepul. duorum in
Ele. in fine/ propter quod dicti fratres licet non sint pro-
prii sacerdotes quo ad totam curam vel statum/ sunt
tamen proprii sacerdotes quo ad autoritatem/ quia in
hac autoritate tam curati quam fratres deputati sunt
equales ut patet in cle. Duo. s. per huiusmodi autem. Item
et wilhel. de mote lauduno in Ele. Duo.

Sequitur reprobatio quarte opinionis dicentis
quod confessi fratribus tenentur ex debito semel in anno
confiteri suis propriis sacerdotibus ut Hen. de ga.

Nunt preterea et alii ut Henricus de gaudano
cum aliis dicentes quod confessi fratribus de-
putatis nihilominus idem subditi tenentur
ex debito adhuc semel in anno suo proprio sacerdo-
ti confiteri iuxta capitulum Omnis utriusque sexus.
secundum privilegia Innocentii. iiii. et Martini. iiii.

Sed hoc est falsum et erroneum / quia licet hoc di-
cere potuerint et poterant secundum privilegia
fratribus istis per Innocentium. iiii. et Martinum. iiii.
super audientia confessionum collata hoc idem conti-
nentia ante constitutionem Super cathedram. Bo-
nifacii prefatam. Tamen a tempore editionis consti-
tutionis Bonifacii pro pace utriusque partis eorum fra-
trum quod curatorum factarum falsum est hoc dicere et
erroneum quia hoc textus Bonifacii in sua constitu-
tione non tenet sicut privilegia Innocentii. iiii. et Mar-
tini. iiii. continebant / quod utique si voluissent Bo-
nifacius illam constitutionem constituens Clemens. v. eandem
post hoc innovans et Joannes. xxii. eandem postea
in Clementinis promulgans / ita bene posuissent sicut
ei predecessores eorum Innocentius et Martinus pre-
fati in suis privilegiis hoc posuerunt Arg. extra de
decis ad audientiam. immo Alexander. iiii. revocavit
indultum Innocentii. iiii. in extraua. Romanus po-
tiffex / et indultum Martini. iiii. est sublatum per con-
stitutionem Super cathedram ut dicit Joannes. mo-
in expositione eiusdem in principio. Nec per hoc pre-
iudicatur capitulo Omnis utriusque sexus / sed se mu-
tuo compatiuntur secundum Joannem monachi quia
in eo proprius sacerdos non solum dicitur curatus
sed et omnis ille qui habet iurisdictionem ordinariam
audiendi confessiones ut papa episcopus et curatus
vel legatus pape. Vel iurisdictionem delegatam ut
capellani et fratres presentati secundum glossam Wil-
belmi. super Raymundum et Hostien. de pe. et re. q.
Cui patriarcha.

Idem beatus **Tho.** in. iiii. de. xvi. et in tractatu con-
tra wilhel. de sancto amore et ceteri multi tamen theolo-
gi quam iuriste. Ergo confessi pape episcopo vel legato
vel alicui penitentiario eorundem uel etiam fratri per
papam vel episcopum seu legatum instituto et admis-
so semel in anno non tenetur suo curato vel eius ca-
pellano nisi voluerit confiteri cum iam ille confessus
vni ex premissis preter curatum et eius capellanum
satisfecerit capitulo **Omnis** utriusque sexus in hoc quod
confessus est tali qui est proprius sacerdos puta pa-
pe episcopo legato vel cooperatori habenti vices ali-
cuius istorum ut sunt fratres presentati et admissi.
Preterea et si hoc capitulum **Omnis** utriusque sexus
ante edictionem constitutionis Super cathedra a
Bonifacio. viii. editam. debuisset intelligi tantum de
proprio sacerdote habente iurisdictionem ordinariam
puta curato et eius superioribus scilicet pape episco-
po vel legato et probis quibus aliquis istorum illam
iurisdictionem delegauerit ut Hosti. dicit et etiam san-
ctus **Thomas** contra wilhel. quos etiam curati pro-
tunc excludere non poterant ut idem sanctus **Tho.**
dicit ubi supra / tamen post edictionem constitutionis
Super cathedram Bonifacii. viii. et innovationem
eiusdem per **Clementem**. v. in consilio viennensi / factam
et post insertionem eiusdem constitutionis ad ius com-
mune puta ad Clementinam per promulgationem Jo.
xxii. factam que in audientia confessionis fratres
presentatos et admissos pificat curatis in autorita-
te ut patet in **Ele. Dudum**. q. Per huiusmodi autem
proinde est seu idem quod aliquis confiteatur fratri penitentiario

et admissio vel curato et contra. Quia quodcumque eorum
fecerit iam suo proprio sacerdoti vel ordinario si cu-
rato vel delegato si fratri confessus dicitur et per hoc
capitulo Omnis utriusque sexus iam satisfactum est.
in quo iam post Clementinam proprius sacerdos intelli-
gi debet non tantum curatus sed omnis ille qui habet
iurisdictionem ordinariam ut papa episcopus legatus et
curatus vel iurisdictionem delegatam ut capellani
penitenciarum et fratres presentati et admissi a prefa-
tis ordinariis vel aliquo eorumdem ut premissum est.

Sequitur reprobatio quinte opinionis dicentis
quod licet non ex debito tamen ex consilio et utilitate
subditi tenentur confiteri suis propriis sacerdoti-
bus curatis ut Wilhelmus de lauduno in Clementi.
Dudum.

Et et alia opinio dicentium quod fratres pos-
sunt de licentia pape et episcoporum libere
audire. et subditi libere confiteri et absol-
ui et nihilominus esse consilium et dicens
ut semel in anno etiam postquam fratribus sunt con-
cessi. suis curatis confiteantur et presertim in pascha-
te. **P**rimo/ ne curatus contemnetur. **S**ecundo
ne a dicentibus se alteri confessos decipiatur. **T**er-
cio ut agnoscat pecora sua quos pane celesti pascere
debet iuxta illud proverbium vicesimo septimo. Di-
ligenter agnosce vultum pecoris tui.

¶ Quarto ut eis subito aliqua infirmitate pregruatis et loqui nescientibus scire possit curatus vel eius capellanus qualiter secundum eorum statum de viatico et extrema unctione providere possit. Quia periculosum est his sacramenta ecclesiastica ministrare de quibus nescitur an sint boni catholici vel heretici vel excommunicationibus vel in aliis censuris seu peccatis irretiti. **¶** Quinto quia etiam pro omnibus suis subditis rationem in extremo iudicio reddere debet secundum apostolum ad hebreos. Sexto quia equum et utile est ut voluntaria confessio fratribus facta/necessariam non excludat extra de iureiure. ca. Estate. **¶** Septimo quia hoc sentire videntur multi et magni viri et doctores sicut Albertus magnus. sanctus Thomas in. iiii. de. xvii. Benedictus. xi. in constitutione Intercunctas. qui hoc sensit et consuluit/etiam post constitutionem Bonifacii octavi datam quam et ipse idem certis ex causis revocavit licet non profecerit. Item Joannes in summa et multi iuriste probantes hoc congruum esse et conveniens etiam propter meritum confessionis non ex necessitate obligationis vel defectu sacramenti iterati sed propter augmentum meriti et diminutionem pene peccatis debite ex motu caritatis vel iterate vel etiam post confessionem fratribus factam ipsi curato etiam semel in anno facere.

¶ Solutio.

Occidendum qd si his alijsq rationibus moti cura
ti vel capellani seu alii eoruz ex parte. in publi
catione huius statuti Omnis utriusq sexus vel alias
in suis sermonibus publicis vel privatis docuerint
aliquo modo hoc esse consilium qd non obstante con
fessione facta fratribus nihilominus semel in anno
congruat et conveniat ut suo confiteantur curato
vel eius capellano etiam si ad hoc non teneantur pe
riculose errare convincuntur. Quia licet Benedictus
.xi. in constitutione Intercunctas. quaz pro concor
dia et pace inter curatos et fratres edidit hoc idem co
nsilium statuerit/ tamen Clemens. v. successor eius im
mediatus illam constitutionem Intercunctas. omni
no sicut processerat revocavit et cessavit ergo et per
consequens hoc consilium extinxit patent hec in Ele
menti. de sepul. Dudum in principio. ¶ Preterea et
si adhuc esset hoc consilium non tamen esset obliga
torium nec aliquem sic ligaret qui sine peccato dimit
tere posset/ quia consilium non ligat sed preceptum
.iiii. d. Deniq/ in fine. xiii. q. i. Quod precipitur. et
extra de voto et voti redemptione Adagne. ¶ Nec
etiam rationes cogunt. Nam primo per hoc qd aliquis
deserto curato alicui fratri legitime deputato confi
retur non ipse curatus nec eius capellanus spernitur
Sicut cum aliquis infirmus aliquem medicum acci
pit / per hoc alius licet non queratur non tamen co
temnitur. Nec etiam in hoc preiudicium aliquod
curato gignitur / cum confessio non profectum cu
rati. sed potius confitentis sic ordinata secundum
beatum Thomam in. iiii. de. xvii. et contra wilhelm.

706 multi alii theologi et iuriste confirmant et ergo
prima ratio nulla. ¶ Secundo etiam non curatus sed
potius confitens decipitur si non confessus dicat se
alicui ex fratribus deputatis confessum qui tamen
confessus non est. Quia in hoc foro conscientie tenetur
curatus credere suo subdito siue hoc siue eius contra-
rius dicat ut sanctus Thomas dicit ibi supra. prop-
ter quod nec. ii. ratio valet. ¶ Tercio licet curatus te-
neatur agnoscere vultum peccatoris sui quo ad exteri-
orem conuersationem et quo ad forum contentiosum
et in hoc ei non credere pro se sed bene contra se ac per
hoc si aliquis talis fuerit excommunicatus vel aliis
censuris irretitus et dixerit se absolutum non tenetur
curatus credere subdito dicenti sic se absolutum nisi
absolutionem suam ostendat secundum dominum
Robertum bolthoth cardinalem. iiii. scripto de. xvii
tamen quo ad interiorem vultum sue conscientie ad
nihil amplius curatus obligatur nisi ut credat suo
subdito siue dicat se hoc vel illud fecisse vel non fe-
cisse cum ei confitetur. Vel si ei non confitetur et di-
cit se alteri cui poterat confiteri confessum esse / simi-
liter tenetur ei credere et sufficit hoc curato ad salutem
ut dicit sanctus Thomas in locis preallegatis / et
multi theologi post eum / et ergo nec illa ratio valet
pro tali consilio dando ut propterea melius sit in
anno semel suo curato confiteri quam non. ¶ Nec quar-
ta ratio pregnat. quia ex hoc quod curatus aliquem sa-
num audit in festo pasche non sit conscientiam illius
post annum vel dimidium si talis infirmetur subito

et loqui non possit cum ad hoc memoria curati non
sufficiat ex fragilitate / et homines de die in diem
nunc cadant per peccatum nunc resurgant per peni
tentiam interiorem ita q̄ nunq̄ in eodem statu per
manet homo ut dicit Job propheta . **N**ec etiam cu
ratus de seipso nec quisq̄ homo scit an odio vel
amore dign⁹ sit ecclesiastici nono quomodo ergo de
tali infirmo scire potest ex prius confessis . Dicen
dum ergo q̄ in tali casu quando aliquis infirmus
loqui nescit potest curatus in generali statu eius p
nitus considerare ⁊ signa contritionis debite . qui
per verba nescit respondere / ⁊ illa signa contritio
nis in tali infirmitate debent curato ad infirmu cō
municandum ⁊ ad inuigendum sufficere / nisi aliud
legitimum obstat puta amentia sine interuallo vel
aliquo huiusmodi . quia illa contritio signis osten
sa habet confessionem in voto / que tunc saluat quā
do desideratur ⁊ fieri nequit . unde psalmista . **D**ixi
confitebor aduersum me in iusticiam meam domino
⁊ tu remisisti impietatem peccati mei . **N**ec etiam
quinta ratio urget / quia si curatus aliquos non au
dit tanto minus pro eis respondere habet . Sed suffi
cit curato ut ipse per se bene intret / bene uiuat ⁊ be
ne quo ad exteriorem cōuersationem suos subditos
gubernet ut dicit beatus **Thomas** v̄ supra . cum ali
is theologis / quia quo ad hoc domino deo respōdere
habet ⁊ non de sibi nō confessis / ut hec quinta ratio
voluit pro tali consilio introducēdo ⁊ cōseruando
Nec . vi . ratio valet q̄ scz voluntaria cōfessio fra
trib⁹ scā / necessariā curatis fiēdā nō deat excipere .

Quia capitulum Omnis utriusque lexus. non est iam
obligatorium sicut prius ante Ele. et per consequens
non est necessarium secundum Joannem monachi.

No septimam vero rationem que dicit multos et
magnos viros hoc consilium dare quod scilicet non ob
stante constitutione Super hatchedram nihilominus
bonum est quod confitentes vel confessi fratribus depu
tatis adhuc semel in anno suis confiteantur curatis
Dd. quod temporibus Alberti magni et sancti Tho. or
dines mendicantes non habuerunt alia privilegia
quam que hoc continebant ut scilicet confessi fratribus
nihilominus semel in anno deberent confiteri suis cu
ratis ut patet ex privilegio Innocentii. iiii. et Martini
iii. et ergo tunc temporis aliud nec Albertus nec sanc
tus Thomas nec alii debebant consulere quam hoc ipsum
ne seculi apostolice contradiceret. Post tempora autem
istorum successit Bonifacius. viii. qui in sua consti
tutione et privilegio fratribus dato quod incipit Su
per hatchedram. de isto consilio nullam fecit mentio
nem / nec hoc statuit quod confessi fratribus deberent
nihilominus suo curato semel in anno confiteri. ut
patet ex textu eiusdem in Elemen. de sepul. Quodum
quod utique fecisset si hoc voluisset extra de decimis ad
audientiam. Sed quia Bonifacius hoc noluit ergo
non fecit mentionem de illo consilio et per consequens
per eius constitutionem cessavit istud consilium. et
in ultimum Martini quarti fuit sublatum secundum
Joannem monachi in glosa constitutionis Super
hatchedram in principio quod vero Ben. xi. per Bo. illam co
stitutionem Bo. revocavit per constitutionem Intercinctas

et sic illud consilium iterum inuouauit ut patet in ea
dem constitutione/ non diu durauit quia Cle. v. de
functo Benedicto in consilio vienensi eandem consti-
tutionem **I**ntercunctas Benedicti. xi. reuocauit/ et
aliam constitutionem Bonifacii. viii. scilicet Super
hathedram. tale consilium non continentem de con-
silio totius ecclesie inuouauit/ et Joannes. xxii. ulte-
rius eam promulgauit et ipsam usque in hodiernum
diem ecclesia obseruauit. ergo cessante constitutione
que hoc consiliu constituit de semel in anno curato
confitendo non obstante quod fratribus fuerint confessi
et alia constitutione Bonifacii. Super hathedra in
ecclesia dei vigente que de hoc nullam mentionem facit
sequitur nunc non esse consiliu quod hoc fiat postquam ali-
quis est fratribus deputatis confessus. **E**t quod
adiutur propter maius meritum consequendum. pe-
namque peccatis debitam diminuendam hoc fieri debe-
at non urget. Quia propter easdem rationes posset
quis etiam eisdem fratribus confiteri sicut curator
propter premissa ergo et similia curati et capellani
dicere non debent esse consilium quod confessi fratribus
deputatis/ teneantur ex consilio confiteri suo proprio
curato illa eadem peccata prius confessa vel alia etiam
non confessa. Nec fratres hoc predicare habent nisi
pro quanto ad hoc ex pacto teneantur extra de pac-
tis. quia ex eo. li. vi.

Sequitur reprobatio Arnicani primatis hyber-
nie qui. vi. tenuit opinionem dicens quod melius et tu-
tius est saltem in paschathe confiteri curatis quam fra-
tribus penitentibus et admissis.

Post prefatas opiniones surrexit quidam
Armicanus qui dictus est Richardus pri
mas bybernie anno domini. M. ccc. lx.
qui coram papa sermonem faciendo qui
incipit. Iustum iudiciu iudicate/multos errores co
tra auctoritatem fratrum produxit. Primus fuit q
nemo a fratribus posset absolui/nisi prius confessus
esset proprio sacerdoti. Secundus q peccata semel
cofessa essent reiteranda proprio sacerdoti id est cura
to secundum eum. Tercius q non obstante confessio
ne facta fratribus adhuc semel tenerent in anno suo
cofiteri curato ne ex toto auerterent a curato. Quar
tus q tutius et securius esset cofiteri proprio sacerdo
ti id est curato secundum eum q fratribus deputatis
et hoc propter multa. Primo ratione loci/quia p
rochialis ecclesia esset deputata confessioni non locus
fratrum. Secundo quia locus fratrum esset inter
dictus et per consequens non aptus confessioni.
Tercio quia fratres essent comuniter extricati pp
ter hoc quia inducerent contrarius aliquos ad elige
dum sepulturam apud eos. Quarto quia curatus
videtur esse magis sollicitus circa subditos suos ex
quo de eis vivit q fratres. Quinto quia magis ve
recundantur coram suo plebano et talis erubescencia
est magna pars satisfactois. Sexto quia duplex
habet meritum subditus curato confitendo/scilz obe
dientie qantum ad curatum/et persone curati/quo ad
fratres vero psone tm. Septimo p Inno. iiii. est
magis expediens/qz pot eum in nocte vigilare cu sa
crameto non frater. Item qz scit preteritam vitam suam

Octauo quia tales videntur minus contemnere cu-
ratos suos ⁊ sunt iustiores in soluendo eis decimas
⁊ oblationes ⁊ huiusmodi. Nono quia parrochia-
lis sacerdos est antiquior in iure ergo potior / per re-
gulam iuris. Qui prior est tempore potior est in iu-
re. **D**ecimo quia plus presumitur de ordinario q̃
de delegato sicut notat wilhelm⁹ in capitulo Dudū
super verbo / cessabūt. Sed curati sunt ordinarii fra-
tres vero delegati ergo rē. **U**ndecimo quia curati
sunt monachis digniores in statu. xvi. q. i. Et legi.
⁊ etiam in autoritate quia monachi nec predicare /
nec confessiones audire debent. vii. q. i. Nequaquā
Duodecimo quia confessio facta curatis vel ei⁹ ca-
pellanis ē certa ⁊ indubitabilis quia est ordinaria
secundum capitulum Omnis utriusq; sexus cōfessio
autem facta fratribus presentatis et admissis est in-
certa ⁊ dubitabilis / quia nō sunt ordinarii ⁊ secun-
dum regulam iuris in .vi. in dubiis id quod verissi-
milius est ⁊ certius tenendū est / ergo melius ⁊ tutius
est cōfiteri curatis q̃ fratribus. Huiusmodi ⁊ alias
rationes p̃fat⁹ Armi. corā papa p̃duxit. Sed quia
sufficienter nō p̃bauit / nihil p̃fecit.

Solutio.

Descendum ergo ad primum de loco / q̃ fal-
sum est quia nec in capitulo Omnis . nec in
clemen. Dudum est aliquis locus pro cōfes-
siōe audiēda designat⁹ / licet in statutis p̃uincialib⁹
aliquā talis loc⁹ designat⁹ nō tamē ad hoc curati sic

limitantur qui in casu ubique suos possint audire se-
cundum doctores. Quia ubi lex non distinguit nec
nos distinguere debemus. ¶ Ad secundum dicendum
quod quia confessioni locus a iure non designatur ut
patet in iuribus preallegatis et loca fratrum sint excep-
ta ab episcopis ut patet extra de excess. prela. Minus
iniqua falsum est quod loca fratrum sint interdicta. Si
tamen aliquo tempore aliquis locus esset interdictus
in eo tamen confessio fieri posset nisi hoc specialiter
ex causa sufficienti interdiceretur. Argu. de senten.
excommunic. Alina mater libro sexto. ¶ Ad tertium
dicendum quod hoc quasi semper est falsum / et forte con-
trarium eius scilicet quod curati et capellani inducunt
homines ad eligendum sepulturam apud eorum eccle-
siam est frequentius verum. ex quo excommunicatio-
nem incurrunt et sunt per hoc ab audientia confessi-
onum suspensi per capitulum Cupientes. de penis.
in Elemen. Quia tamen dubium est de utrisque de
unoquoque presumendum est bonum donec probetur
contrarium / quia dubia semper sunt in meliorem par-
tem interpretanda ut patet in regulis iuris. Esto ta-
men quod aliquis fratrum talia fecisset vel aliquis de-
ricorum secularium in ecclesia. propter hoc alii fra-
tres et curati illius casus non conscii / non sunt per
hoc excommunicati. Quia delictum unius persone
non redundabit in communis per regulam iu-
ris in sexto. ¶ Ad quartum dicendum quod sollicitudo
circa proximum provenit ex caritate proximi que
a deo infunditur et illa caritas est in utrisque secun-
dum mensuram donationis christi.

ergo solus deus nouit mensurā illius et non homo
nisi pro quanto in effectu ostēditur. Quia ergo du-
bium est quis in hoc excedat relinquendū est hoc di-
uino iudici. Presumi tamen plus posset pro fratri-
bus qui non tenentur / quā pro curatis qui ad hoc ob-
ligantur secundum beatum Augustinum dicentem.
Illa sunt in nostris officiis gratiosiora que cum nō
debeamus impendimus. **¶** Ad quintum dicendum.
quod hoc aliquando est verum / aliquando falsum ex ni-
mia familiaritate que contentum parit et pro tunc est
maior verecūdia apud fratres quā apud curatos. Ve-
recūdia etiam est aliquando impedimentum perfec-
te confessionis ex quo sequitur quod aliquando ubi quis
magis verecundatur quod ibi minus perfecte confitea-
tur. et sic aliquando est melius fratribus confiteri p-
fecte / quā curatis propter verecundiam imperfecte.
¶ Ad sextum dicendum quod obedientia ad confi-
tendum respicit preceptum et statutum ecclesie / et er-
go in confitendo obeditur ecclesie / et non magis apud
curatum quā apud fratres / cum uterque eorum sint in
confessores ordinati ut patet in capitulo Omnis et
in clemen. Dudum de sepul. **¶** Ad septimum et ad oc-
tauum dicendum quod illa iam sunt per multa privile-
gia et statuta summorum pontificum extincta. Ad
nonum de prioritate dicendum quod verum est nisi ali-
us superueniat eiusdem iuris / exemplum de postumis
prioribus filiis aduocantibus ff. de liberis et postu-
l. Quod dicitur. Similiter et isti fratres accumulau-
tur curatis eodem iure quo ad sacramentum peniten-
tie patet hoc in clemen. Dudum. q. per huiusmodi ac-

Ad. x. de ordinario dicendum quod verum est in quibus delegati minorem habent auctoritatem q̄ ordinarii. Sed sic non est hic maxime in sacramento penitentie ut p̄ in Cle. Dudū. s. per h̄mōi ergo curati fratribus quo ad hoc non sunt preferendi. **A**d. xi. de dignitate status et auctoritate dicendum / q̄ illa iura intelliguntur de monachis laicis et indoctis / et de his monachis etiam clericis quibus a superioribus prelati non committuntur. Secus est de fratribus deputatis per Elemen. Dudum. **A**d. duodecimum et ad ultimum de certitudine confessionis curatis facte / et incertitudine fratribus facte dicendum q̄ illud est simpliciter reprobatum et damnatum per Eugenium. iiii. in extraua. Gregis nobis crediti. et per Nicolaum. v. in extraua. Provisionis nostre / cuius tenor sequitur et est talis.

Nicolaus. v. Provisionis nostre.

Nicolaus episcopus servus servorum dei Universis et singulis venerabilibus fratribus. patriarchis / archiepiscopis / episcopis ac dilectis filiis electis et abbatibus ubilibet constitutis ad quos presentes littere pervenerint Salutem et apostolicam benedictionem. Provisionis nostre debet provenire subsidio ut ea que a bone memorie predecessoribus nostris in religionis augmentum utiliter gesta sunt illesa permaneant et ab omnibus inuiolabitur conserventur. Hinc est q̄ nos tenores quorundam litterarum felici recordationis Eugenii pape. iiii. predecessoris nostri in ipsius registro repertos.

de ipso registro de verbo ad verbum transcribi et pre
sentibus annotari fecimus qui sunt tales. ¶ **E**uge
nius episcopus seruus seruorum dei Vniuersis et sin
gulis venerabilibus fratribus / patriarchis / archi
episcopis / episcopis ac dilectis filiis electis et abba
tibus vbi libet constitutis ad quos presentes littere
peruenerint Salutem et apostolicam benedictionem.
Gregis nobis crediti curam gerentes peruiilem .
studius efficere conamur assiduus ut pro quorum sa
lute languores humanos altissimi filius perpeti vo
luit fideles execrandis non inuoluantur erroribus
sed nostri directione ministerii prout superna gratia
contulit a noxiis ac dispendiis iugiter preseruentur
Et ut etiam vos in parte sollicitudinis vocati pro
dictis extirpandis erroribus opem et operam feruen
tius impendatis / nos pro iniuncto nobis officio ex
citamus. ¶ **D**udum siquidem felici recordationis
Bonifacius papa octauus predecessor noster in sua
que incipit Super cathedram. constitutione siue de
cretali quam postea pie memorie Clemens papa qui
tus etiam predecessor noster in vienensi consilio in
nouauit. Et que subsequenter ad heremitarum sanc
ti Augustini et beate marie de monte carmeli ordinem
fratres per sedem apostolicam extensa sunt / inter cete
ra statuit et ordinauit quod in singulis ciuitatibus et
diocesibus in quibus predicatorum et minorum or
dinum fratrum loca consisterent / ac in locis ipsis
vicinis in quibus loca huiusmodi non haberentur
Magistri et priores prouinciales .

Ministri necnon custodes minorum ordinum p̄dic-
torum ad presentiam prelatorum ibidem se conferret
per se vel per fratres quos ad hoc ydoneos fore pu-
tarent humiliter petitori / ut fratres qui ad hoc elec-
ti forent in eorum ciuitatibus / et dyocesis confessionem
suorum subditorum confiteri sibi volentium
audire libere valerent / et huiusmodi confitentibus
prout secundum deum expedire cognoscerent penite-
tias imponere salutes ac beneficium absolutionis
impendere de licentia. gratia et beneplacito eorundem
P̄fatisq; magistri/priores ac ministri studerent eli-
gere personas ydoneas / sufficientes / vita probatas
discretas / modestas atq; peritas ad tam salubre mi-
nisterium et officium exequendum. Quas sic electas
prelatis ipsis presentarent vel facerent presentari
ut de illorum licentia gratia et beneplacito in ciuita-
tibus et dyocesis eorundem persone sic electe huius-
modi confessiones sibi confiteri volentium audiret
et eis imponerent penitencias salutes ac beneficium
absolutionis impenderent / prout in ipsa constitui-
one siue decretali plenius continetur. Et licet post
modum ad pie recordationis Joannis pape .xxii.
etiam predecessoris nostri noticiam deducto / q̄ quod-
dam Joannes de poliaco magister in theologia / se-
quentes articulos tenuerat publice docuerat / vide-
licet q̄ confessi licentiam generalem confessiones au-
diendi habentibus eadem peccata que confessi fue-
rant iterum proprio sacerdoti confiteri tenerentur.

Ac stante statuto Omnis utriusque sexus. in consilio
generali edito nec deus nec romanus pontifex facere
posset quod parochiani non tenerentur omnia peccata
sua semel in anno proprio sacerdoti scilicet parochi
ali curato confiteri. Quodque non posset papa generalē
dare potestatem audiendi confessiones ymmo nec de
us quin confessus generalem habens licentia tenere
tur eadez iterum suo proprio sacerdoti veluti parro
chiali curato confiteri. Dicitur Joānes predecessor
noster a verbis que Das electionis protulit exordiū
sumens. Habita inde per plures sacre pagine profes
sores examinatione diligenti/ nec non de venerabili
um fratrum suorum sancte romane ecclesie cardina
lium consilio et assensu prefatos articulos tanquam fal
sos et erroneos et a sana doctrina devios autoritate
apostolica damnauerit/ ipseque Joannes de poliaco
veris rationibus opinioni quam dudum habuerat
contrariis et quibus respondere non poterat demon
stratis eosdem articulos non esse veros affirmans.
illos in consistorio publico necnon ipsorum Joan
nis pape et cardinalium presentia reuocauerit. **T**a
men sicut nuper fratrum ordinum eorundem lamē
tabili querela ad nostrum non sine displicentia gra
ui peruenit auditum/ plures ecclesiastice necnon alie
utriusque sexus persone reprobos supersticiososque ar
ticulos huiusmodi amplexantes fideliumque animos
inficere ac eos ut fratribus ordinum huiusmodi
non confiteantur. et ab illorum deuotione retrahere
volentes nedum predictos sed et alios etiam sacris
canonibus omnino contrarios articulos.

astruere publice non verentur videlicet quod confessio
fratribus sic electis et admissis facta. Dubitabilis et
incerta sit unde tenentur omnes incertum dimittere
et sic solum confiteri suis sacerdotibus curarum anima-
rum habentibus sub pena peccati mortalis. Et quoniam
ipsi fratres admissi auctoritatem habeant confessiones
audiendi et absoluenti tamen eos accedendi populus
subiectus sine licentia proprii sacerdotis non habet
potestatem. Fratres quoque privilegia pro confessio-
nibus audiendis et sepulturis habendis petentes in
peccato mortali. Et romani pontifices illa mendica-
tibus concedentes siue confirmantes etiam simili pec-
cato et excommunicati sunt. Ne dicti fratres mendi-
cantes non pastores sed fures latrones et lupi censerentur
Sacerdos autem curatus mendicantibus confes-
siones audiendi licentiam datus magis super illo statu-
to Omnis utriusque sexus dispensat quam papa fratribus
licentiam tribuens iuxta formam decretalis antedecē
Nos igitur et animarum et alia que premissorum
articulorum occasione. nisi prodeuntes inde confuta-
rentur errores succedere possent pericula trepidantes
ac illis quantum in nobis fuerit obuiare cupientes.
omnes articulos predictos una cum venerabilibus
fratribus nostris sancte romane ecclesie cardinalibus
mature inspeximus et per diversos in iure canonico
doctores ac sacre pagine professores diligenter exa-
minari fecimus. Et quia protinus illos falsos et er-
roneos ac eisdem canonibus aduersos fore reperimus
illos de dictorum fratrum nostrorum sancte romane
ecclesie cardinalium consilio et assensu auctoritate

apostolica pro falsis / erroneis ⁊ aduersantes sacris
canonibus damnatos reprobatosq; declaram⁹ atq;
decernimus. **T**uo circa vniuersitati vestre p apo
stolica scripta mandamus quatinus singuli vestz
quando super his a quoq; predictorum ordinum p
dicatorum / minorum ⁊ aliorum mendicantium sup
premissis priuilegiatorum magistro generali ac p
uinciali ministro . vicario vel aliud gerente offici
um fueritis requisiti / ad confutandos ⁊ reprimēdos
ac penitus tollendos huiusmodi errores prout in p
fatis decretali siue constitutione **S**uper h aethedram
ac extrauagante. **N**as electionis continetur / diligē
ti studio atq; cura prouideatis ac intendatis prefa
tasq; constitutiones integre seruātes faciatis ab ōni
bus inuolabiliter obseruari. **E**t si quis forsan hui⁹
modi damnatos ut prefertur articulos aut aliquem
seu aliquos eorum ptnaciter asserere vel tenere / seu
predicare inuenietis cōtra illos communiter vel di
uisim tanq; contra hereticos ⁊ de katholica fide sus
pectos procedere necnon ipsos ⁊ eorum quemlibz iux
ta tantorum excessuum qualicatem per censuram ec
clesiasticam ⁊ alia oportuna iuris remedia autori
tate predicta compescere studeatis . in contrariuz fa
cientibus non obstantibus quibuscunq; **N**ulli ergo
omnino hominum liceat hanc paginam nostre decla
ratōis ⁊ constitutionis infringere vel ei ausu teme
rario cōtraire. Si quis aut hoc attēptare presump
serit indignationem ōnipotentis dei ⁊ beatorum **P**e
tri ⁊ **P**auli apostolorum eius se nouerit incursur⁹ .

b

Datum rome apud sanctum petrum Anno incarnationis
his dominice. M. cccc. xlvi. xvi. kal. Februarii po-
tificatus nostri anno. vi. Ceterum ut earundem li-
terarum tenores maioris roboris et efficacie censean-
tur. Nos de venerabilium fratrum nostrorum sancte ro-
mane ecclesie cardinalium consilio et assensu eandem
predecessoris nostri litteras in omnibus et per omnia
innouamus approbamus / confirmamus et presentis
scripti patrocinio communitus. Nulli ergo omnino ho-
mini liceat hanc paginam renovationis et approbationis
confirmationis conditionis infringere sed ei ausu temerario co-
traire. Si quis at hoc attemptare presumpserit / in-
dignationem omnipotentis dei et beatorum Petri et
Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Da-
tum rome apud sanctum Petrum anno incarnationis
dominice Millesimo. cccc. xlvi. iii. kal. Julii ponti-
ficatus nostri anno. ii.

Ihis igitur visis quibus autoritate pape opinio. Ar-
miani reprobatur nihilominus scholastice ad predic-
tam opinionem dici potest quod secundum capitulum
Omnia. quilibet tenet semel in anno suo proprio sacerdos
et confiteri ordinario vel delegato. Et quod secundum re-
gulam iuris in. vi. in alternatis debitoris et electio /
et semper discretior et pius est eligendus de pe. de. i.

Quem penitet / ideo ex confessoribus taz ordinariis
q̄ delegatis talis qui in hoc officio secundum cōmu-
nem estimationem populi est doctior / discretior est
eligendus siue sit curatus siue frater deputatus / et
cuiusq; istorū sic electo cōfiteatur. satisfacit capitulo
Om̄nis. secundum Benedictum. xi. Jo. an. Joannez
monachi ⁊ papam Joannem. xxii. in constitutione.
Das elactionis. ⁊ sic per hoc opiniones Arnicani re-
probant specialiter in hoc q̄ dicit q̄ mel⁹ sit cōfite-
ri curato q̄ fratri.

¶ Sequuntur conclusiones papales cū cautelis in
publicatione capituli Om̄nis utriusq; sex⁹. habēd.

Reprobatis itaq; premissis opinionibus vi-
delicet wilhelmi de sancto amore parisiē.
Bernhardi glosatoris decretalium. Godfri-
di de fontibus. Henrici de gandauo. Joannis mona-
chi cardinalis. Joannis de poliaco parisiē. wilhel-
mi de monte lauduno super Ele. Arnicani primaris
hybernie. in quibus se fundat iste Basiliensis. Hūc
vero pro maiori confirmatione veritatis contra ip-
sum ⁊ contra omnes premissas opiniones reproba-
tas pono subsequentes conclusiones papales quaz
prima est talis.

¶ Prima cōclusio. papal.

In capitulo Om̄nis utriusq; sexus. proprius
sacerdos designatus / non est solus rector eccle-
sie seu curatus. Sed et papa et legatus. episcopus et
eius vicarius et cuiuslibet istorum delegatus.

Prima pars huius conclusionis patet per Jo. xxii in constitutione **V**as electionis. **S**ecunda pars patet primo de papa de offi. archi. ca. iii. Secundo de legato de offi. lega. ca. i. Tercio de episcopo et eius vicario de offi. archipres. ca. Officiuz. Quarto de legato cuiuslibet istorum et primo de legato pape patet in Ele. Dudum. De legato episcopi patet de pe. et re. Si epus li. vi. De legato curati patet in hoc capitulo Omnis. q. Si quis autem alieno. et de tenet sanctus Tho. in. iiii. de. xvii. et contra wilhel. et de Petrus de tharan. postea Inno. v. in. iiii. de. xvii.

Conclusio. ii. papal.

Qui dicit in capitulo Omnis utriusque sexus proprium sacerdotem solum esse curatum. Incidit in errorem magistri Jo. de poliano ab ecclesia et papa condemnatum. Patet hec conclusio autoritate Joannis. xxii. in constitutione **V**as electionis. Ratio quidem sic. Nam Joannes. xxii. cum suis cardinalibus condemnavit nedum articulos Joannis de poliano sed etiam et contenta in eis ut patet in predicta constitutione. q. Optantes igitur. Sed in illis continetur quod idem Joannes proprium sacerdotem dixit esse solum parrochiale curatum/ergo et hoc cum principalibus eius articulis est condemnatum.

Conclusio. iii. papalis

Stante statuto Omnis utriusque sexus. romanus pontifex potest hoc facere/ quod parrochiani non

teneantur semel in anno confiteri suo proprio sacer-
doti curato siue contradictōis implicatione. ¶ Pa-
tet hec conclusio auctoritate Jo. xxii. in constitutōe
Das electionis. preall. Ratione quidem sic. Nam in
ca. Omnis proprius sacerdos non supponit ibidem
pro curato tantum / ut Joannes de poliano erranter
dixit et postea reuocauit Sed etiam pro papa episco-
po et alijs ut supra in prima conclusione ē descisus.

¶ Conclusio. iiii. papalis.

Afferens pertinaciter qd curatus dans licentiam
fratribus audiendi confessiones. magis super
statuto Omnis utriusq; sexus / dispēsat qm papa fra-
tribus licentiam tribuens iuxta formam decretalis
antedicte hereticaliter errat. ¶ Patet hec conclusio p
Eugenium. iiii. in extraua. Gregis nobis crediti et p
Nicolaum. v. in extraua. prouisionis nostre.

¶ Conclusio. v. papalis.

Ratres predicatorum et minores ceteriq; mendī-
cantes de consensu pape vel legati seu episcopi
dyocesani habito. possunt licite predicari omni die
et hora in clementinis non exceptis libereq; confessi-
ones audire aliorum inferiorum prelatorum et cura-
torum assensu minime requisito. ¶ Patet ista conclu-
sio p Alex. iiii. in extraua. Nō sine multa. p Ele. iiii.
Eundem temere. per Boni. viii. Sup cathedrā. et p
Ele. v. in cle. Dudum.

¶ Conclusio. vi. papalis.

b3

Frēs mēdicātes ad audiētiā cōfessionū secūd
de. Dudū. deputati. Nō sunt alieni sacerdotes
de quibus loquitur caplm Omnis. s; cooperatores
liberi curatis in predicto officio accumulati. Pa
tet hec cōclusio per Boni. viii. Super cathedrā. 7 p
Ele. v. in de. Dudū. 6. Ceterū.

Cōclusio. vii. papal.

Nullus subditus ad confitendū alicui fratri de
putato. Tenet petere licentiā a suo sacerdote p
prio curato. Patet hec conclusio auctoritate Ele.
.iiii. Quidam temere. Eugenii. iiii. Gregis nobis cre
diti. 7 Nico. v. pūisionis nostre. Et est ratio quia
fratres tales non sunt sacerdotes alieni de quib; ca
pitulū Omnis. Sed cooperatores locū pprui sacer
dotis tenentes secūdū de. Dudū. 6. Ceterum

Cōclusio. viii. papalis.

Omnes censure ecclesiastice cōtra cōfidentes fra
tribus irrequisitis suis curatis ab eisdem pro
mulgate. Sunt ipso facto nulle/ irritae 7 inanes per
Ele. iiii. declarate. Patet hec conclusio in extraua. ei
usdē Ele. Quidā temere.

Conclusio. ix. papalis.

Illi qui predictis fratribus cōfident non tenen
tur eadem peccata iterum confiteri. Plusq; si
alias ea confessi fuissent eorum proprio sacerdoti.

Hec conclusio est Joannis .xxii. in constitutione
Das electionis. q. .7. Decq. ergo qui semel in anno fra-
tribus sunt confessi illa eadem non tenentur iterato
confiteri. Idem tenent Gregorius .xi. Exhibita no-
bis Euge. iiii. Gregis nobis crediti / et Nicolaus .v.
provisionis nostre.

Conclusio. x. papalis.

Qui semel in anno alicui fratri sunt confessi Am-
plius eodem anno eadem vel alia peccata / suo
proprio sacerdoti curato ex debito non plus q̄ dic-
to fratri tenentur confiteri. **P**atet ista conclusio
quo ad eadem peccata per Joannez. xxii. in constitu-
tione Das electōis. v. supra. Quo ad alia peccata
nonduz confessa patet. Quia volentes confiteri / cō-
fessorem iam quez volunt eligere possunt Obligatio
enim ad proprium sacerdotem ordinarium / est per
clementinam mitigata. **H**ec obstat capitulum Om-
nis. quia hoc intelligitur de illo qui alteri legitime
non est confessus qui eum audire potuit / talis suo
curato tenetur confiteri ut dicit Benedictus. xi. in
constitutione Intercūctas. Idez Jo. an. in Cle. Dud
super verbo Imptiri.

Conclusio. xi. papalis.

Capitulum Omnis utriusq. sexus / non est reuo-
catum sed per summos pontifices sic mitigatū
q̄ quilibet sanus vel infirmus / qui semel in anno
bx

vel quando debet confiteri iam ad hoc eligere potest
proprium curatum vel fratrem deputatum. Patz bec
conclusio primo per capitulum Omnis / quod astringit
quemlibet fidelem discretum ad semel in anno cō
fitemum ⁊ etiaꝝ tempore infirmitatis ad cōmunicā
dum extra de custodia eucharistie. Secundo patet p
Cle. Duduz. que associat fratres deputatos curatis
ecclesiarum ad audiendum confessiones. Tercio pꝛ
per Cle. iiii. Quidam temere per Alexan drum .iiii.
Non sine multa per Euge. iiii. Gregis nobis crediti
⁊ per Hico. v. Provisionis nostre qui dicūt qꝫ sub
ditus talis sanus vel infirmus non tenetur petere li
centiam a suo curato ad confitenduz fratri presenta
to ⁊ admissio ergo potest eligere vel curatuꝝ / vel fra
trem deputatum. Vel potest bec conclusio sic pro
bari. Summipontifices ⁊ ecclesia obligauerunt quē
libet fidelem discretum ad semel in anno confitendū
per capitulum Omnis. Sed statuerunt ei duos con
fessores vnum ordinarium / per idem capituluꝝ Om
nis. alium delegatum per cle. Dudum. cum tali liber
tate qꝫ subditi non tenentur petere licentiam a pro
prio sacerdote ad confitenduz fratri delegato vt di
cit Alexan der. iiii. ⁊ ceteri. Nec fratres a curatis / p
eosdem. Ergo capitulum Omnis. est sic mitigatū qꝫ
vt supra.

Cōclusio. xii. papalis.

Consilium quorundam / qꝫ non obstante confes
sione facta fratribus equum sit et vtile confi
teri proprio sacerdoti iuxta generale consilium. Est

per ecclesiam in consilio videnſi reuocatur iuriq; cō
muni insertum in clementina Dudum. ¶ Patet hoc
Guta Benedictus. xi. dedit hoc consiliū ⁊ quid alii
Seco Cle. v. in consilio videnſi. hoc reuocauit ⁊ consti
tutionem Bonifacii. viii. Super cathedram hoc cō
siliū non continentem innouauit vt patet in cle.
Dudum. ergo hoc consiliū iam est extinctū. Et rō
est. quia non est necessarium propter amministratio
nem sacramentorū curatis confiteri vt wilhelm⁹ de
lauduno dicit. Guta illi curati debent confessos fra
tribus reputare ita pdoneos ad sacramentum susci
piendum ac si sibi ipsi vel suis capellanis essent con
fessi Ar. etiam ad hoc est per Joannez. xxii. in consti
tutione Was electionis.

¶ Conclusio. xiii. papalis.

Licet de iure teneatur parrochianus saltē in pas
chate proprio confiteri sacerdoti. Per hoc ta
men fratres mendicantes non censeantur exclusi/ quo
minus secundum iuris communis ⁊ priuilegioꝝ eis
dem concessorum dispositionem/ confessiones audi
re ⁊ penitencias iniungere valeāt confitenti. ¶ Hāc
conclusionem tenet papa Sixtus. iiii. modernus. in
quadam declaratione inter curatum Eslingie/ ⁊ fra
tres mendicantes ibidem. Et prima pars patet per
capitulum Omnis. Secunda per Cle. Dudum. ⁊ per
alia priuilegia fratꝝ. Sz illa tꝑus aliquid nō specificāt
quo debeāt ul' nō debeāt audire ergo ⁊ p ōni tꝑe pos
sunt ⁊ p cōseqns in paschate/ cū p tūc nō videāt pl⁹

exclusi q̃ proprii sacerdotes ut patet ex verbis pa-
Sixti superius assumpti.

Cōclusio. xiii. papalis.

Non est simpliciter et absolute melius vel tutius
in paschate vel alio tempore confiteri sacerdoti
proprio / q̃ alicui fratri mendicanti presentato et
admissio pro tunc vel pro semper ad hoc deputato.

Patet hec conclusio per Eugenium. iiii. in extrava-
Gregis nobis crediti / et per Nicolau. v. in extrava-
prouisionis nostre / qui contrarium huius pro arti-
culo falso et erroneo condemnarunt / mandantes q̃
qui contrarium huius conclusionis tenent pertinaci-
ter / q̃ tanq̃ heretici et in fide suspecti habeantur ut
patet ibidem.

Cōclusio. xv. papalis

Quia fratres mendicantes in curatoz coopera-
tores ab ecclesia sunt deputati. Ideo qui dicunt
eos pertinaciter esse lupos / fures et latrones sunt pro
hereticis censendi. **P**atet hec conclusio pro prima
parte per Boni. viii. in cōstitutione super cathedra
et per Cle. v. in cle. Dud. **P**ro secunda pte patet p
Euge iiii. Gregis nobis crediti et p Ni. v. p̃uisionis
nostre

Cōclusio. xvi. papalis.

Quanti a suis subditis sanis vel infirmis fratri-
bus cōfessis / ad eosdē cōicandū et inungendū
aliam confessionē sibi fiendā nō debēt exigere. Sed
eis dicētibz se fratribz cōfessos nisi notoriū pccōres
fuerit p̃ excōicati / tenēt credere et sacramēta ministrare

Prima pars huius conclusionis patet per Joānē .xxii. in constitutione *Vas electionis*. Talem cōfessionis reiterationem reprobantem ⁊ condemnantem. Secūda pars patet per Gregoriū .xi. exhibita nobis ⁊ idē dixit Benedictus .xi. in extraua. Intercūctas Idem beatus Thomas in .iiii. de .xvii. ⁊ contra wilhelmum. Idem Petrus de tharan. postea Innocē. v. Idem Joannes mo. super cōstitutione Intercūctas

Cōclusio .xvii. papal

Quati qui ob id denegant sacramenta ecclesia quia p̄tinaciter volunt sibi recōfiteri. Incidūt in errorem Joannis de poliacō condemnatur ⁊ sunt heretici reputandi. **P**rima pars conclusionis reprobatur per Gregorium .xi. Exhibita nobis. Secūda pars patet per Eugenium .iiii. Gregis nobis crediti. ⁊ per Hicō. v. Provisionis nostre.

Cōclusio .xviii. papalis .

Quando curati confessis fratribus sine causa rationabili sacramentum eucharistie nuncuntur denegare. Tunc dicti fratres licite sacramentū hoc venerabile sibi confessis possunt ministrare. **P**atet hec conclusio per Sixtū .iiii. papā modernū utz in mari magno p̄uilegioꝝ fratꝝ p̄dōꝝ.

Cōclusio .xix. ⁊ ultima papal

Quones doctores magistri ⁊ alii prelati seu curati qui contrarium premissis clam vel palaz pertinaciter docuerint nisi in termino ad

hoc eis prefigendo reuocauerint tanq̃ contumaces. ⁊ ecclesie rebelles / atq; heretici ab omnibus fidelibus debent haberi. Et episcopi ⁊ alii conseruatores sup hoc per fratres requisiti / debent contra illos tanq̃ contra hereticos ⁊ in fide suspectos ꝓcedere ad suspē sionis. excoicationis ⁊ perpetue priuationis bñficio rum suor̃ ecclesiasticor̃ sententias. appellatione nō obstante quacunq;.

Patet hec conclusio per Alex andrū. iiii. Nō sine multa. q. Volumus. ⁊ ex sequen tibus per Jo. xxii. **V**as electionis. per Bonifa. viii Super kathedrā per Ele. v. in cle. Dud. q. Ceterꝫ. p. Eugē. iiii. Gregis nobis crediti. q. Et si quis forsan ⁊ per Nicolaū. v. ꝓuisionis nostre.

De sepulturis.

Consequenter quia iste Basiliensis infra loqui tur de sepulturis ⁊ canonica porciōe atq; eccle siarum parrochialium uisitatione sequuntur ⁊ alie conclusiones papales de eisdem inter quas prima / scilicet de sepulturis est talis. Curati ⁊ fratres / la ycos inducentes ad eligendum sepulturā apud eos aliquo modo. ꝓseruunt ius in funeribus illis / ⁊ in omnibus emolumentis receptis / incurrūtq; sententi am excommunicationis ipso facto.

Patet hec cō clusio per Bonifacium. viii. in capitulo Animarum de sepulturis libro sexto ⁊ in clemē. de penis. Cupi entes in textu ⁊ glosa ibidem. Idem Sixtus. iiii. pa pa modernus in declaratione Essingeñ inter curatū ⁊ fratres mendicātes ibidē.

De canonica porcione cōclusio papaſ.

Ratres mendicantes de funeralibus ⁊ omnib⁹
obventionibus sepultorum apud eos quartaz
dñtaxat partem pro canonica porcione iuxta for
mam Clementine. curatis ecclesiarū debent dare Ex
ceptis illis emolumentis. in quibus fratres predicti
possint se per summos pontifices ab illa Clemēcina.
fore priuilegiatos comprobare. **P**rima pars hu
ius conclusionis patet in clemen. de sepul. Dudum.
q. Veruz. Secunda patet in priuilegio maris magni
Bonifacii. viii. Joannis. xxi. Martini. v. in. q. Eō
cedim⁹ quoq. ⁊ in mari magno Martini. v. q. Ve
rum ne dubitationes ⁊ ibi exponit clausulam illam
scilicet Salua tamen iusticia illarum ecclesiarum a
quibus mortuorū corpora assumuntur dicens hoc
de omnibus aliis debere intelligi/ preterq. in his de
quibus in ipso priuilegio specialiter cauetur q. ca
nonica porcio minime exigatur. Hec Martinus pa
pa. v. reuocans pro tanto clemen. Dudum.

De visitatōe ecclesiāz prochi cōclusio papaſ.

Licet in iure sit cautum diebus dominicis ⁊ fes
tiuis parrochianos tenere audire missam in eo
rum parrochiali ecclesia. Possunt tamen se absentā
ab illa ecclesia ex honesta causa. **P**rima pars hu
ius conclusionis patet in capitulo. Ut dominicis.
de parrochiali. ⁊ de conse. de. i. Omnes fideles ⁊ ca
pitulo Sacerdote. capitulo Missas. capitulo. Et
hoc attendendum/ ⁊ capitulo Si quis parrochias.

Secunda pars patet per Sixtum. iiii. papam modernum qui ita hoc anno scilicet Millesimoquadringentesimo septuagesimo nono declarauit inter curatū Esungie ⁊ fratres mendicantes ibidem. Honesta autē causa ē maior deuotio. indulgentie patrocina scōrū / multiplicatio diuinorū ⁊ missarū / sepultura parentū ⁊ amicorū et huiusmodi.

De cautelis quas habere debēt curati in publicā do ca. Omnis utriusq; sex⁹.

Ex premissis ergo clarissime patz qd curati ⁊ capellani volentes fideliter capitulū Omnis utriusq; sexus. secundum verum intellectū quem ecclesia dei ⁊ sancti ac alii doctores tam theologi qm iuriste multi cōmunius ac verius de predicto capitulo habent publicare. sic primo dicere debent Omnis utriusq; sexus fidelis postq ad annos discretionis peruenit / omnia sua solus confiteatur peccata / saltem semel in anno fideliter proprio sacerdoti ordinario vel delegato / puta curato episcopo pape ⁊ penitentiariis seu confessoribus ab his vel aliquo eorum delegatis sicut sunt penitentiarii pape vel episcopi / capellani ⁊ fratres presentati episcopis ⁊ ab eis admissi secundum de. Dudum. ⁊ qd quilibet xpifidelis licz sit astrictus ex necessitate semel in anno confiteri / tñ liber est an curato vel fratribus velit confiteri secundū Jo. mo super constitutione Benedicti. xi. Inter cunctas. **S**ecundo cauere debēt ne articulos in pmissis reprobatos ⁊ adhuc i subsequētib⁹ rprobādos

aliquo modo doceant vel publicent/ne se illa queant
et subditos seducant/ quia si hoc pertinaciter fecerint
heretici sunt censendi secundum Euge. iiii. et Dico. v
ut supra patet. ¶ Tercio cauere debent ne contra co
clusiones apostolicas premissas contraria doceant
nisi et quousque ecclesia aliter fore tenendum statuerit
vel seruandum. Tali enim semper pre omnibus est
obediendum extra de maio. et obia. Solite. ¶ Quar
to quod si in premissis vel subsequētibz aliquo modo
dubitauerint/sententiam aliquam non precipitent.
sed in hoc ad suos superiores se humiliter referant.
quia graue est secundum Gregorium ut in re dubia
certa detur sententia. ¶ Quinto ut si ex ignorantia
vel alia de causa contra premissa exorbitauerint/ex
ēplo Joānis de poliaco prudenter et fideliter a se dic
ta reuocent vel se declarent ut patet in extraua Joā
nis. xxi. Vas electōis. ne autores sint errorum in ec
clesia dei et alius prudenter.

¶ Sequitur nunc postremo positio doctoris Basili
ensis/ contra fratres mendicantes determinatis/ et re
probatio eiusdem.

Post conclusiones apostolicas visisqz cau
telis quas curati habebunt in expositōne
capituli Omnis utriusqz sexus. sequitur
nunc postremo positio istius doctoris Ba
siliensis. ex premissis opinionibus condemnatis co
tra mendicantes determinantis et eius reprobatio.
Et quia primo procedit per notabilia certa ad suam
questionem declarandam / et secundo elicit ex dictis
suis certas conclusiones quas nihilominus probat

Adcirco primo eius notabilia reprobabo. Secundo
eius conclusiones destruiam contrarias. veriores co
tra eum conclusiones ponendo/ et per hec patebit q̄
periculose in suis dictis erret ⁊ deuiet. ¶ Unde scien
dum est in primis q̄ doctor ille habet mala motiua
Secundo habet mala fundamenta. Tercio ex his co
cludit multos errores/ quorum iam plures sunt per
certos summos pontifices ⁊ per ecclesiāz condemnati
¶ Q̄ autem primo habeat mala motiua hoc videt̄ ex
dictis suis. Nam ibi conqueritur de istis fratribus
q̄ ipsi sint curatis in sepulturis pcurādis preindi
ciales/ culpando fratres ibidem de peccato mortali.
quorum tamen confessiones de hoc non audiuit/ et
multa circa hoc impetiner adoucit unde videtur q̄
ex auaricia ibidez loquatur sicut ⁊ illi de quibz scri
bitur extra de excels. prela. ca. Nimis iniqua. Secun
dum eius motiuū videtur esse inuidia/ quia inuidi
ose contra dictos fratres inuehit detrahendo eisdem
sicut patet in notatis eius circa sepulturā ⁊ in plu
ribus aliis locis dictorum eiusdē. Tercium eius mo
tiuū videtur esse superbia ⁊ presumptio primo in
hoc q̄ quasi pro nihilo videtur dictorum ordinum
fratres reputare in. ii. notabili eiusdē/ ⁊ in ca. de se
pulturis ⁊ in aliis locis pluribus. Secundo q̄ ex p̄
sumptione ponere audeat plures errores iā per eccle
siam vt premititur condemnatos ⁊ reprobatos ⁊ sic
patet primū q̄ scz habet mala motiua. ¶ Secundo
habet mala fundamenta vt patz ex dictis eius. Pri
mū malū fundamentū eius est malus intellectus ⁊ er
roneus ip̄i⁹ capituli Omnis vtriusqz sexus ⁊ p̄fertiz

in termino. proprio sacerdoti / quia illuz in illo capi-
tulo nominat solū actualiter ecclesie parrochiali pre-
sidentem. Et iure articulus est per Joannem. xxii. cō-
demnatus in extraua. **V**as electionis. Secunduū ma-
lum fundamentum est glosa Joannis monachi sup
constitutione Super cathedram / quaz putat esse va-
lidam / cum tamen idem Joānes monachi eandē pp-
ter eius imperfectionem ⁊ diminutionē reuocauerit
in expositione cōstitutionis Benedicti. xi. Inter cūc-
tas. Tercium eius malum fundamentum ⁊ pessimuz
sunt errores ab ecclesia condemnati quoruz plures
tenet in suis dictis inter quos. **P**rimus articulus
erroneus ⁊ falsus est q̄ dicit q̄ proprius sacerdos
in capitulo Omnis utriusq̄ sexus / sit solus curatus
in secundo notabili. **S**ecundus q̄ nullus religiosus
mendicans est proprius sacerdos / ex eodem notabi-
li. **T**ercius q̄ ex quo nullus religiosus mendicās
est vel esse possit curatus / non potest pro tempore
paschali vel alio audire confessiones / ex. iiii. notabi-
li. **Q**uartus q̄ volentes confiteri alteri presbite-
ro vel fratri. tenetur licentiam petere a suo curato /
ex eodem notabili. **Q**uintus q̄ ad confitendū re-
ligioso mendicanti non sufficit licentia pa. vel epis-
copi / sed proprii sacerdotis requiritur ex quarto no-
tabili. **S**extus q̄ papa non potest / nec debet / nec
vult / q̄ per suam licentiam sine consensu curatorum
subditi fratribus confiteantur / ex eodem notabili.
Septimus q̄ episcopus non habet concurrentem
autoritatem cum rectore parrochiali in sua ecclesia.
sed bene separatam / ex predicto quarto notabili.

Octauus q̄ plebani populo sibi cōmissō preside-
tes ne lupi veniant ⁊ ip̄os seducant ⁊ deuorent/om-
nes etiāz sacerdotibus secularibus vel fratribus cō-
fessos astringant et cogāt vt sibi confiteant/ nō ob-
stante confessione prius facta sine licētia curati/ ex
eodem. iiii. notabili. **N**onus q̄ habentes litteras
penitenciales pape vel ep̄scopi/ nihilominus tenent
semel in anno suo confiteri curato/ ex predicto nota-
bili. **D**ecimus q̄ clerici qui eligunt secundūz volū-
tatē suā alios confessores preter suos curatos sunt
in piculoso statu/ ex. iiii. notabili supradicto. **U**n-
decimus q̄ libertas fratrum audiendi confessiones
post licentiam optentaz est limitata/ ex quinto nota-
bili. **D**uodecimus q̄ volentes fratribus confiteri
debent primo se facere certificari de licētia audieōi-
ne seducant ex. vi. notabili.

Reprobatio dictorū Basil.

Post ista ad reprobationē singulorum errorum
premissorum/ nunc ulterius est procedendū in
speciali/ ⁊ hoc per singula eius notabilia/ pro questi-
onis sue declaratione per dictum Basiliensēz aduoc-
ta. **I**n primo ergo notabili suo ponit plures esse
propriōs sacerdotes ad quorūz quemlibet nō petita
licentia alterius potest quis adire tāq̄ ad propriūz
sacerdotem/ vt est glōsa in capitulo secundo/ eo. ti-
li. vi. Sed q̄ hoc idem potest quilibet etiā ad fratres
presentatos ⁊ admissos per papaz vel ep̄m vel lega-
tum sedis aplice vtz in cle. d. sepul. Quid. hoc tacet/

vel ex inuidia vel ex ignorantia / quod utique etiam
posuisset / si veritati detrabere non voluisset / cum hoc
sit de intentione ecclesie et summorum pontificum in cle.
Dudum. et Joannis. xxii. in extraua. Vas electionis
Non valet ergo quod ita truncatim loquitur / est enim
excitatum odium contra regulam iuris li. vi. dicentem
Vota restringi et fauores conuenit ampliari.

Item vero notabili dicit quod ille est proprius sa-
cerdos qui est curatus / et quod Martinus papa
hoc sic interpretatus hoc potest stare / quia cura-
tus est proprius sacerdos sed non solus / nec hoc pa-
pa Martinus dicit immo omnes illi secum sunt pro-
prii sacerdotes quos ipse in primo suo notabili pre-
cedente specificat et super hoc etiam sub nomine pro-
prii sacerdotis in hoc casu frater de ordine predica-
torum seu minorum legitime presentatus iuxta for-
mam cle. Dudum. in. q. statuimus. de sepul. censetur
proprius sacerdos / non quo ad statum et obligatio-
nem sed quo ad eandem auctoritatem quam fratres
tales habent cum curatis / sic quod quilibet potest eis con-
fiteri / quia a iure communi hoc habent ut est ibi tex-
tus de hoc expressus in. q. per huiusmodi autem. Nec
obstat glossa per istum super verbo Concedimus.
allegata. Primo quia illa ab eodem scilicet Jo-
anne monachi a quo posita fuit postea reuocata
est in glossa. super Intercunctas. Secundo quia illa
loquitur de principali curato ecclesie alicuius parro-
chialis et non de eius cooperatore in cura / sicut sunt
fratres predicatorum et minores presentati et admissi.

qui ut sic non sunt principales curati de quibus gl.
loquitur sed sunt presertim quo ad sacramentum pe
nitentie quasi concurati / sine tamen obligatione reci
proca confitentium eis ad ipsos / ⁊ econtra ipsorum
fratrum ad sibi confitentes / qui tamē aliquando et
in aliquibus locis sunt principales curati ubi hñt
ecclesias parrochiales suis ordinibus incorporatas ⁊
ibi sunt ipsi fratres astricti sicuti ⁊ alii curati alibi
Aliquando etiam tales fratres sunt vice curati ⁊ sic
etiam suo modo astricti. Et ergo ista propositio qua
dicit q nullus religiosus de ordine mendicantium
est proprius sacerdos. non est vniuersaliter vera s;
falsa ut patet ex premissis. **P**reterea q iste cura
tus in illo secundo notabili subiungit puta q cura
tus institutus vel eius vicarius ab aliquo collegio
deputatus sit proprius sacerdos ⁊ q habeat iurisdicti
onem ⁊ teneatur reddere rationes pro eis ut in capi
tulo Ecclesias singulas / ⁊ q totius ecclesie non sit
nisi unū caput ut. ix. q. iii. Cūcta ⁊ c. Demo. ⁊ q sin
gule prouincie unum habeant archiepiscopum / sin
gule dyoc. unum episcopum / ⁊ q non permittitur p
rochia ab alio iudicari q̃ a suo rectore sicut nec vx
or viro viuente ab alio regitur. vii. questione p̃ma
Seu prelati ⁊ capitulo In apibus. Omnia ista cōce
dimus nec est propter hoc tōd q ecclesia parrochial
habeat plures iudices ex hoc q fratres curatis dan
tur in cooperatores quia illo non obstante nihilo
minus curati manent principales curati / iudices et
rectores / et fratres dumtaxat sunt cooperatores in
cura presertim quo ad predicationem verbi dei et

quo ad audientiam confessionum secundum cle. Du-
dum. de sepul. subordinati curatis a papa et episco-
po sicut alii capellani a suo curato. Sicut ergo eccle-
sia parochialis non dicitur habere plures indices
propter pluralitate capellanorum a curato assump-
torum ita nec propter fratres admissos / et in cura
animarum ipsis curatis in cooperatores a papa vel
episcopo institutos secundum beatum Thomam con-
tra wilhelmum. Neque ex hoc etiam sequitur quod cura
tus sit solus ille proprius sacerdos de quo loquitur
capitulum Omnis utriusque sexus. sed omnis ille qui
super tales subditos alicuius parochie vel diocesis
habet ordinariam iurisdictionem ut papa episcopus
curatus. Vel delegatam ut sunt penitenciarum istorum
et fratres presentati secundum cle. Dudum. Sed quod
iste aduersarius huius contrarium dicit quod scilicet in ca. Om-
nis utriusque sexus. dicitur solus ille proprius sacerdos qui
actu preest illi ecclesie parochiali ex institutione vel dele-
gatione idem periculosum errat a sana doctrina ecclesie deuiat
imo ille articulus a 70. xxi. et a toto cetero cardinalium
tunc temporis est tamquam insanus error. et falsus condem-
natus in extraua. Vas electionis. sepius prealiquando. Si-
militer et falsum est quod dicit nullum religiosum medica-
tem ob id non esse curatum / quod institui non potest. Potest
ei institui ad papatum et ad episcopatum utque modernis
temporibus in papa qui est de ordine fratrum minorum assump-
tus. et plures episcopi istorum ordinum inveniuntur / quare ergo
in curatos institui non possunt. Ad ergo quod quidam eo-
rum in curatos sunt instituti / et possunt institui de li-
centia suorum prelatorum ut patet in ca. de regu. ex cle. i.

pro se allegato / et extra de elec. ca. Auaricie li. vi. Et si
in id quod est maius / utique in id quod est minus secundum
regulam iuris li. vi.

Tercio notabili prefatus basiliensis / preiup
ponit duo falsa. Primum est quod nullus frater
de ordine mendicantium est vel esse potest proprius
sacerdos / cum non sit curatus quia institui non po
test. Falsitas huius propositionis patet in illis lo
cis ubi fratres mendicantes habent ecclesias paroch
iales suo ordini incorporatas. sicut peruersi fratres pre
dicatores. et ad sanctum Maximinum / ubi habetur
corpus beate Marie magdalene / et in lemego monia
les seu sorores ordinis predicatorum habent eccle
siam parrochiam sibi incorporatam et similiter in
Gelnia. fratres de monte carmelo qui sunt de ordine
mendicantium et sic de aliis. Nam et in illis locis
fratres dictorum ordinum sunt curati instituti ergo
et sua propositio in hoc falsa. Alia in tercio notabili
posita sunt concedenda. Secundum suppositum est
tacitum seu subintellectum scilicet quod ille qui non est
sacerdos proprius puta curatus non potest audire
confessiones suorum parrochianorum. Sed hoc est
falsum quia hoc papa potest et episcopus et legatus
ut supra paruit / qui habent iurisdictionem ordina
riam. Similiter et eorumdem penitentiarii et fratres
mendicantes presentati et admissi per textum clemē.
expressum ergo et hoc falsum. Sequitur ergo etiam
et hoc falsum esse cum dicit quod ex hac constitutione
Omnis utriusque sexus. tempore paschali et etiam alio

tempore nullo modo audire possunt confessiones fra-
tres mendicantes et predicare/cum hoc sit contra ius
commune dicens/ quod predicare et confessiones audi-
re de iure spectet ad curatos in cleme. Dudum. Quia
sicut hoc spectat ad eos de iure communi per capitu-
lum preallegatum. ita per idem capitulum spectat etiam
ad fratres mendicantes de iure illo communi predica-
re et confessiones audire in q. statuimus. Non obstat
quod dicit/ quod delicta debent confiteri proprio suo su-
periori de pe. de. i. Audier. vi. questione. iii. Denique
Quia loco illorum. sunt isti fratres admissi pro pro-
priis sacerdotibus et curatis censendi/cum in hoc casu
sunt eorum cooperatores per cle. Dudum. **N**ec ob-
stat id quod subiungit cum dicit quod sine consensu eius
nulli alteri debet confiteri. de pe. de. vi. placuit. Et
si illud intelligitur de papa vel eius legato et episco-
po/verum dicit Si vero intelligit de curato tunc est
error pessimus et reprobatus per Cle. iiii. in extraua
Quidam temere. et per Joannem andree in glosa de.
Dudum super verbo Libere. Item secundum Joan-
nem monachi in glosa super constitutione Intercu-
tas ubi hoc creuocauit quod de eodem dixit in glosa
constitutionis Super cathedram. Nec per hoc rece-
ditur a iusticia sine causa que unicuique ius suum tri-
buit et que curatis secundum eum debetur. Quia stul-
ticia et rusticitas ac malicia quorundam curatorum
hoc meruit ut ad predicandum et ad confessiones au-
diendum fratres mendicantes ab ecclesia loco pro-
prii sacerdotis ut predicti dicunt sint instituti.

7 ad honorem dei et salutem animarum ut patet in
cle. de sepul. Dudum. 6. ad honorem dei / 7 secundum
beatum Thomam contra wilhelmum. Et ius privile
giale in hoc sicut 7 in aliis aliquando excedit ius co
mune ut patet extra de privile. In his 7 ergo enor
miter errat iste adversarius dicendo qd unusquisq
xpifidel semel in anno circa sacratissimum pascha ex
constitutione Omnis utriusq sexus. confiteri tenet
suo proprio plebano qui actu preficitur ecclesie vel
eius vicario. Dummodo alteri cui confiteri poterit
scilicet pape legato episcopo / vel penitentiariis ali
cuius eorundem confessus sit ut dicit Joanes andree
in cle. Dudum super verbo Imptiri. 7 dominus Be
nedictus. xi. in constitutione Intercunctas. ymmo
hoc dicere est erroneum 7 falsum per Joanne. xxi.
condemnatum in extraua. Vas electionis. Nec ob
stant iura in contrarium allegata qd scilicet nemo po
test alterius parrochianu iudicare nec terminos ei
debeat usurpare. xi. questione secunda ca. i. Quia illa
intelliguntur sine licentia illius ad quem spectat im
mediate vel eius superioris Ar. in cle. Dudum a. 6.
Ad honorem dei. usq ad. 6. penultimum. Et tales li
centia. Quo ad premissa habet dicti fratres admissi
ex iure comuni ut patet in cle. prealle. Nec est licentia
sui plebani super hoc requirenda. Quia hoc dicere e
erroneum 7 falsum per Clementem. iiii. ut dictum est
7 reprobatur in extraua. Quidam temere. 7 per Al
lexandrum. iiii. 7 Gregorium. ix. 7 alios. Secus ta
men est de fratribus non presentatis nec admissis a
prelatis propriis 7 episcopis. Quia illi talia ut sic

non possunt neq; in tempore paschali neq; extra hoc
tempus. Et quo ad illos tantum / iura sua ibidez ad
ducta valent ⁊ non quo ad presentatos ⁊ admissos
Nec iuuat nō presentatos fratres ordo sacerdotalis
collatus / quia ille quo ad hoc est ligatus donec pñce
tur ⁊ admittat p Ele. Dudū. preall.

In quarto vero notabili idem aduersarius si
militer multos assumit errores. **P**rimo in hoc
q; dicit q; iuxta constitutionem Omnis vtriusq; sex
us non sufficit licentia pape / episcopi / vel cuiuscūq;
alterius prelati / alii a plebano respectu subditi / sed
soluz sufficit ⁊ requiritur licentia proprii pastoris
Quia istud reprobatur per Joannem andree in ver
bo Libere in cle. Dudum. de sepul. ⁊ per Joannē mo
nachi in expositione constitutionis Intercunctas. ⁊
per Clementē. iiii. in extraua. Quidaz temere in qua
prohibet curatis q; subditis suis volentes fratribz
confiteri in nullo debent esse molestos. decernendo ir
rituz ⁊ inane quicquid contra hoc per curatos attēp
tatum fuerit per sententias excommunicationuz vel
aliquo aliud huiusmodi. Nec obstat q; dicūt alias
non posse soluere vel ligare nisi de eorum licentia.
Quia per autoritatem pape vel episcopi hoc meli9
possunt q; per curatos cum papa ⁊ episcopus habe
ant in ecclesiis parrochialibus maiorem autoritatez
q; ipsi curati ut patz in cle. Dudum de sepul. §. Nisi
epūs vel prelatus superior. **S**ecundo in hoc q; di
cit in eodē notabil q; licet papa habeat ōnia iura in

serinio pectoris sui recōdita et q̄ de plenitudine po-
testatis omnia possit . non tamen debet papa alicui
sine causa tollere ius suum / ymmo nec vult nec pōt
extra de autoritate ⁊ usu pallii / capitulo ex tuarum
⁊ de maio. ⁊ obe. capitulo **U**t inferior / ⁊ q̄ sacerdos
parrochialis habeat ius in sua ecclesia audiendi cō-
fessiones suorum parrochianorum / q̄ ergo hoc sine
causa ob eo tolli non potest. Dicendum q̄ hoc verū
est nec etiā in hoc q̄ papa ⁊ ecclesia tribuerunt fra-
tribus eandem autoritatem cum curatis secundum
cle. **D**udum. q̄. **I**ser huiusmodi autem. ius ⁊ potestas
curatorum est sublata / sed magis confortata / quia
isti fratres sunt cooperatores ab ecclesia instituti ip-
sis curatis ut dicit textus cle. ad finem. **T**ercio q̄
iste aduersarius in illo notabili subiungit q̄ scilicet
nec etiam episcopus hoc possit sine causa / verum est
Sed quod addit q̄ episcopus non habet concurren-
tem iurisdictionem cū rectore parrochiali in iudicio
anime saltem graduatam sed bene separatam quādo
scilicet inferior est negligens hoc falsum est / ymmo
episcopus habet maiorem autoritatem etiā concur-
rentem in ecclesia parrochiali q̄ curatus / ut supra
patuit in materia de autoritate predicandi / ⁊ etiam
expresse patet in cle. **D**udum. q̄. **N**isi episcopus vel
prelatus superior. **I**tem illud quod .iiii. ponit q̄
scilicet plebani . omnes quoscunq̄ subditos . si ali-
qui ex eis se ad alios conuertissent eis confiten-
do astringant et cogant ut sibi confiteantur non
obstante confessione prius facta . sub censuris vel
sacramentorum de negatione .

Hoc damnatum est per Joannem .xxii. in extraua .
Das electionis. Et ratio est quia curatus hoc licite
non potest / attento qd ad semel confitendum in ano
dictus presbiter parrochialis suum parrochianum
non astringeret dictis mandatis seu censuris si esset
confessus suo capellano. Cum ergo dicti fratres sint
parrochiali presbitero accumulati tamq coadiutores
eorum secundum cle. Duou; in fine / ergo sibi pares
et equales erunt et capellano maiores . cum presbiter
parrochialis et eius capellanus solum de sua parro
chia audiant / frater vero etiam quemcuq; alium de
aliena parrochia audire potest infra terminos dyo
cesis. Nec oportet cauillare vl dicere an in lecto egrit
tudinis vel alias audire possit frater prefatus con
fessiones / cuz in huiusmodi iura non distinguat. Sic
etiam et falsum est et error pessimus dicere qd fratri
bus confessi et ab eis autoritate pape vel episcopi
sine licentia curati non sint absoluti. Quia sic papa
et episcopus essent deceptores animarum / eo qd ipsi
talem autoritate; audiendi et absoluen di dant et da
re possunt fratribus ex clemen. Duoum. in expresso
textu. Et idem reprobat Joannes monachi in glosa
super constitutione Intercunctas. **¶** Quod autē v.
loco in illo quarto notabili ponit qd scilicet non sit
inconueniens confessionem sic factam iterare et pro
prio sacerdoti confiteri / non ex defectu sacramenti
sed ex contemptu consilii secundum glosam Joānis
mo in cōstitutione Super cathedrā et Bernbaroi i
ca. Omnis curandum non est. Et utreq; glosē tam
Jo. mo. in illo loco / qm Bernbaroi in p̄dicto ca. sunt

reuocate ut patet ex verbis eiusdem Joannis mona-
chi super constitutione Intercunctas. **P**ossent tamen
talis subesse causa et conueniens esset et aliquando ne-
cessarium quod confessio reiteretur ut supra patuit. Et
tamen potunc non plus ad curatum quam ad fratrem
presentatum et admissum / quia obligatio capituli
Omnia. ad confitendum proprio sacerdoti non exclu-
dit fratres admissos cum quattuor sint proprii sa-
cerdotes. tres ordinarii / et quartus ex delegatione
sicut sunt isti fratres autoritate pape et episcoporum
Et ergo confitentes fratri admissio / confitentur suo proprio
sacerdoti / licet non curato qui solus sacerdos proprius
non dicitur imo hoc dicere donatum est per Joann. xxii. in
extraua. **V**as electionis. **P**reterea quod .vi. loco di-
cit quod omnes litteras penitenciales que conferuntur ad quicumque
non dantur / non excusantur per eas quin adhuc semel
in anno suo curato in pascha confiteri tenentur / credo
non esse verum. Quia quilibet non tenetur nisi semel
in anno suo confiteri proprio sacerdoti secundum ca-
pitulum Omnia. Sed ille qui eligitur in confessores
autoritate pape vel episcopi est eius proprius sacer-
dos / cum a papa et episcopo tales auctoritatem habe-
ant qui sunt veriores proprii sacerdotes quam curatus
Ar. in capitulo Si episcopus de pe. et re. libro sexto
et in cle Dudum. ergo etc. **Q**uod autem. vii. dicit quod in
pascha non sufficit licentia pape vel episcopi ad con-
fitendum et ut absoluitur / et sine licentia parrochia-
lis sacerdotis falsum et erroneum est. Quia nec papa
nec episcopus nec ius commune in cle. de tpe quando dicti fratres
absolvere possunt sibi confitentes auctoritate pape et episcopi.

mentionem faciunt. ergo secundū ius illud in cle. qñ
cunq; aliqui fratribus confiteri volunt siue in pas
cha siue extra. ad hoc sufficit licentia pape vel epis
copi ⁊ contrariū eius. Clemens. iiii. reprobauit in
extraua. Guidā temere.

Declaratio Sixti. iiii. pape moderni.

Sed contra hoc est q; Sixtus. iiii. papa moder
nus dicit in quodā decreto concordie inter cu
ratum Eslingie. conquerentem / ⁊ fratres mendican
tes ibidem. Dicit nāq; sic Ipsi mendicantes desistāt
predicare q; parrochiani non sint obligati salte; in
paschate proprio confiteri sacerdoti / quia de iure te
netur parrochianus saltem in paschate proprio con
fiteri sacerdoti. **D**icendum q; papa hoc bene sta
tuit. Quia secundum capitulu; Omnis vtriusq; sex
us quilibet parrochianus tenetur semel in anno sal
tem in paschate suo proprio sacerdoti confiteri. S;
quia proprius sacerdos non est solum curatus. sed
⁊ omnis qui habet iurisdictionem ordinariam / ut
sunt papa / legatus / ⁊ episcopus. Vel delegatam ut
sunt penitentiarii pape ⁊ episcopoz ⁊ hmoi fratres
pñtati ⁊ admissi ut dicunt cōiter ōnes doctores taz
theologi q; iuriste sicut sanctus Thomas. Albericus
magnus. Petrus de palude patriarcha ierosolimita
nus dominus Ropertus bolkoth anglicus cardina
lis ⁊ ceteri multi. Et inter iuristas Dominus Hosti
ens. Joannes andree. Abbas. Genezelinus et sic de
aliis Iocirco pro tempore pasche

frater admissus ab audientia confessionis non excluditur plus q̄ alio tempore/ cum sit loco propriū sacerdotis coadiutor ut dicit clemen. **D**udum. non uno tempore sed semper cuz ius commune de hoc nō distinguat. **E**t ista etiam videtur esse mens domini pape in p̄dicto decreto subiungentis et dicentis. **P**er hoc tamen ipsi fratres mendicantes non censent̄ exclusi qui minus secundum iuris communis et privilegiorum eiusdem concessorum dispositionem. confessiones audire et penitencias iniungere valeant. **E**t potest ratio talis ex verbis pape premissis ad hoc sic formari. Fratres mendicantes possunt secundum iuris communis et privilegiorum suorum dispositionem confessiones audire et penitencias iniungere. **S**ed nec iuris dispositio communis nec privilegiorum suorum forma excipit aliquod tempus in quo fratres non possint vel non debeant confessiones sibi confiteri volentes audire et eosdem absolvere ut patet inspicienti textum Clementine de hoc expresse loquentem et alia fratrum privilegia seu defensoria scilicet Joānis. xxii. **V**as electionis. Clementis. iiii. **Q**uidam temere et sic de aliis. **E**rgo hoc possunt omni tempore et per consequens in paschate. quia qui dicit omne/ nihil excludit. **E**t sic istud decretum pape datū intercuratum **E**stingit et fratres mendicantes ibidem. in iuribus communibus et privilegiis fratrum non obest sed magis prodest. **Q**uia per hoc q̄ dicit q̄ de iure tenet parrochianus saltē in paschate proprio sacerdoti confiteri nō plus notat curatum q̄ papā ep̄m vel legatū aliquē taliū ordinariū vel etiam delegatū /

cum omnes isti sint proprii sacerdotes secundum do-
minum Anthonium in suo confessionalis. **¶** Quod aut
ultimo predictus aduersarius Basiliensis in hoc. iiii.
notabili dicit quod scilicet clerici qui eligunt secundum
voluntatem suam confessores sint in periculoso sta-
tu / error est et falsum. dummodo aliquem habentem
auctoritatem audiendi eligant sicut sunt curati vel ca-
pellani eorum vel fratres mendicantes deputati.
Quia talibus confitentes suis propriis sacerdotibus
confitentur / cum isti sint vel proprii sacerdotes / vel
loca eorum tenentes ut sunt fratres mendicantes ex
cle. Duodum. q. **¶** Etiam secundum wilhelmum de mon-
telauduno et alios. **¶** Et his confitentes / satisfaciunt
capitulo Omnis secundum eosdem. Et ergo eius ra-
tiones non concludunt.

In quinto notabili de verbo Libere. ubi dicit
duplicem esse libertatem. Unam illimitatam ut princi-
pis. Aliam limitatam secundum formam iuris / ut nihil impe-
dienti alicui inferat / et tale dicit esse libertatem fra-
trum praedicatorum et admissorum. Quasi vellet dicere. Et
si tales habeant libertatem audiendi de iure communi in cle.
et secundum formam eius / hoc tamen debet esse secundum
formam iuris ut scilicet subditus etiam habeat liber-
tatem et licentiam confitendi a suo proprio sacerdote. **¶** Ad
quod iste intellectus eius est falsus. Quia habita licentia et
libertate audiendi / habetur etiam et libertas confi-
tendi / patet hoc ex glosa Joannis andree dicentis
in dem. super verbo Libere. quod hoc verbum denotat
quod non est necesse licentiam habere sacerdotis prohibentis

Non a fratre/ ut patet ex textu Necq; a subdito. secū
dum Paulum in cle. Dudum. Et hoc confirmat Ele
mens. iiii. in extraua. Quidam temere. Et licet Joan
nes monachi in glosa constitutōis Sup cathedrā
aliquando contrarium tenuerit tamē post hoc in gl.
constitutionis Intercunctas. q. Electi igitur rē. idē
Joannes monachi dicit sic De libertate audiendaz
cōfessionū libere tenendum est/ ita ut hec autoritas
sue licentia et concessio coartari et limitari non pos
sit quo ad personas siue conditiones personarū si
ue sit clericus vel laicus/ mulier vel masculus/ iuue
nis vel senex/ dives vel pauper. Nec quo ad loca/ siue
sit ecclesia vel cimiterium/ vel loca fratū/ vñ ciuitas
vel castrum/ villa/ domus/ rustica vel urbana/ vel
platea. hec Joannes monachi ibidem. Et idem Joā
nes monachi in eadem expositione post principium
super verbo In ecclesiis. dicit q; inuitis sacerdotib;
parrochialib; possunt fratres in ecclesiis parrochia
libus audire confessiones/ eo q; infra dicit Libere.
Et etiam ex eo. quia ex quo audientes confessiones
ad nulla loca coartantur de omnibus intellexisse vi
detur Ar. extra de priuile. Quia.

Ad. vi. eius notabile sciendū/ q; libertas confi
tendi et libertas audiendi sunt connexa ita q;
habita licentia confitendi/ habetur licentia audiendi
patet hoc in capitulo Si episcopus. de pe. et re. li. vi
Et e contra habita licentia audiendi/ habetur et licen
tia confitendi/ alias nihil daretur quod esse non de
bet per capitulum In his. de priuile. Fratribus autē

presentatis sicut eis datur licentia audiendi confes-
siones per cle. Duduz. in verbo Libere possunt audi-
re sic et subditis datur licentia confitendi eisde per
eandem cle. in verbo Sibi confiteri volentes. Ac si
diceret Qui volunt possunt dictis fratribus confite-
ri irrequisitis etiam curatis / et hoc tenet Clemens. iiii
in extraua. Quidam temere. Ex quibus ulterius pa-
tet quod non sit alia libertas in auditore et alia libertas
in confitente. maxime quo ad presentatos fratres /
secus est de non presentatis. ¶ Preterea de fratribus
presentatis non est dubitandum neque ab ipsis requi-
renda est certificatio sue autoritatis. Quia cum sine
licentia sui superioris hoc officium exercere non pos-
sint. non est verisimile quod prelati ipsorum eos audi-
re confessiones permetterent nisi ad hoc debite licenti-
ati essent de unoquoque ergo talium presumendum est
bonum donec probetur contrarium extra de presump-
tionibus. Et sic patet falsa eius assertio de presenta-
tis fratribus et de certificatione requirenda presertim
in casibus simplicibus. Super casibus autem reser-
uatis potest fieri simplex interrogatio confitentis.
cui nihilominus et simplex responsio sine ulteriori cau-
tione ex parte confessoris sufficere debet.

¶ Sequitur ulterius cauillatio
istius eiusdem aduersarii in materia
de sepulturis.

Predictus quoque aduersarius Basilienus in materia
de sepulturis. Primo notat aliquam falsam dictam quod

voluntas non sic libera ad eligendum / patet hoc in
capitulo Animarum de sepul. 7 per Joannem mona-
chi ibidem. ¶ Secundo ponit aliqua truncata / scili-
cet qd religiosi mendicantes 7 alii nō possint aliquē
inducere ad eligendum sepulturam apud eos. Sed
qd hoc idem sub eadē pena sibi 7 aliis curatis 7 capel-
lanis ac clericis prohibetur in eodem capitulo Ania-
rum allegato / hoc tacet. ¶ Tercio dicit religiosos
hoc facientes incurrere inobedientiam avariciam. q̄
si ipsi talia vicia non incurrerent si similia facerent
Sicut aliquando a pluribus curatis 7 aliis clericis
fieri contingit suos parrochianos contra preceptum
ecclesie eligere sepulturam apud eos / per quod ipsi
mortaliter peccant 7 excommunicationem incurrūt
per capitulum Animarum p̄ all. ita bene sicut 7 fr̄s
inducentes ad eligendū. ¶ Quarto dicit religiosos
hoc facientes / proprietarios quod falsum est cum per
hoc qd aliqui sepeliuntur apud fratres nihil eis in p-
prio sed bñ in cōi aliquādo accrescit. Per hoc at nō
dicēdi proprietarii / qz habere aliqua in cōi nō indu-
cit proprietatē de qua loquunt̄ iura per euz allegata.
sz illa iura loquunt̄ de proprio cuiuslibz religiosi in
spāli utz illa iura inspicienti in cap. Monachi. 7 in
ca. Euz ad monasteriū. Et sic false adducit sua iura
ibidem ad hoc proposita. ¶ De secundo autem nota-
bili ad eandem materiam. sciendū qd in hoc qd dicit
Credo qd maior pars fratrum mendicantium ipso p-
uilegio de sepulchris 7 canonica portōne non danda
uti non valeat. ex quo pauperes non sunt ut primi-
tivi fratres eorum maxime multi eorū preter certos

minores Basilien. propter quod eis hoc priuilegiu
datum videtur ut patet ex constitutione Bened. xi.
Intercunctas. Satis indiscrete loquitur. Quia sep
tura non est principaliter pro subsidio tēporali fra
trum apud eos introducta sed pro salute animarum
ut dicit de. Dudum. q. Ad honorem dei. usq; ad. q.
Sepultura. inclusiue. Sed canonica portio fuit per
Benedictum. xi. mitigata et diminuta propter pau
pertatem fratrum. Et hoc idem post de. Dudum. qui
dam summipontifices mitigauerunt ut patet in mari
magno dictorum fratrum propter eandem causam.

Nec obstat qd nonnulli conuentus dictorum fra
trum habent iam redditus et possessiones predia ur
bana et rustica et florenos multos. Quia ut dicit do
minus in euangelio. ubi fuerit corpus congregan
tur et aquile. Sic ubi sunt in cōuentibus multa tem
poralia ibi ut cōmuniter sunt mlti fratres. qui mul
tis indigent pro regulari prouisione / qd iste aduer
sarius nō bene intelligit / quia experiētiā de hoc nō
habet. Sed Sixtus. iiii. papa modernus de ordine fra
trum minorum assumptus hoc melius intelligēs ad
huc super gratiam in canonica portione factam or
dini predicatorum dedit licentiam recipiendi et ha
bendi ac utendi possessionibus / redditibus / non ob
stantibus quibuscūq; in contrarium faciētibz / pp
ter paupertatem eorūdem fratrum / qui propter mul
titudinem conuentuū et depredatōes terrarū iā se in
studio et in aliis necessariis alias se sustentare non
pnt. Et ergo dictū istius aduersarii in hoc loco tāq;
falsum et in expertum est habendum.

Sequuntur nunc evidencie et reprobationes suarum
conclusionum. quas ex suis dictis trahere videtur.

Conclusio prima aduersarij.

Rationis naturalis equitas. iurisque communis
constitutio reprobatur. Quod alius a rectore parro-
chialis ecclesie sacramenta administret confessiones
de audiat. Ista conclusio nec in se nec in sua ratione
est universaliter vera. Quia licet hoc sit verum quod re-
ligiosi sine licentia proprii sacerdotis non debeant ec-
clesiastica sacramenta preter penitentiarum ministrare
sub pena excommunicationis propria autoritate ut
patet in cle. de sen. excommunic. capitulo Religiosi ta-
men hoc est falsum et error pessimus. doctrine sancte
matris ecclesie contrarius in clemen. Dudum. de sepul.
quod scilicet fratres admissi non possint audire confes-
siones. ergo illa conclusio in se ut sic est falsissima.
Nec etiam ratio sua ad istam conclusionem valet.
ymmo minor propositio qua dicit quod alii a pastori-
bus audientes confessiones nocent pastoribus in tem-
poralibus. xiii. q. i. Quia gregem pascit. lac et lanam
accipere debet. Sed religiosi non pascunt gregez et
non est secuta. Quia cum honor dei et salus animarum
sint temporalis comodo preponenda. Ar. extra de excess. pre-
la. capitulo Dimis iniqua. et audientia confessionis
non sit pro comodo temporalis pastoris introducta sed
ad honorem dei et salutem animarum in clem. de sepul.
Dudum nullus conqueritur nisi his qui querit quod sua
sunt et non ea que sunt iesu christi velut iste facit quod de
lacte et lana plus loquitur quam de salute animarum.

Preterea id quod subiungit quod scilicet religiosi non
pascunt gregem. est propositio falsissima. immo to-
ta ecclesia gaudet de fructu istorum ordinum predica-
torum scilicet et minorum ut patet in expresso textu
de religio. do. capitulo Religionum libro sexto. relin-
quitur ergo ex premissis contra premissam primam
conclusionem ista conclusio vera quod scilicet **R**atio
nis naturalis equitas. iurisque communis constitu-
tio approbat. Quod frater admissus/alius a rectore ec-
clesie/de licentia eiusdem vel episcopi sacramenta mi-
nistret et confessiones ei confiteri volentium audiat
patet primum ex ca. Religiosi in cle. de senten. exco-
muni. patet secundum de audientia confessionis ex
cle. de sepul. Dudum.

Conclusio secunda aduersarii.

Ecclēsie prelati licentia non petita. religiosi de
ordine mendicantium confessio quorumcumque.
Sive incolarum pegrinorum siue iter agentium est inhibita.
Istac conclusio licet sit vera si placet intelligat per pa-
pa/legato/vel episcopo/sicut ille terminus prelati
in cle. Dudum intelligitur secundum Jo. an. et alios
et etiam textus ostendit ibidem/ quia etiam licentiam cura-
tus dare potest licet non sit prelati nominatus in cle.
Dudum. Tamen ratio eius parum valet ad propositum
cum dicit Si peregrini in primo actu cum ciuitatem
intranse se conuertant ad fratres et egritudine detine-
tur non haberent ipsos fratres astringere pro sacra-
mentis/cum ipsi illa ministrare non possint de senten-
tia excommunicationis capitulo Religiosi in clem. 123

Quia licet fratres illa sacramenta ministrare. nō habent. tamen ex hoc non sunt deterioris conditionis tales peregrini infirmi q̄ si essent curatis confessi. quia sicut pro tunc curati tenerentur eis sacramēta ministrare. ita ⁊ quando fratribus sunt confessi secundum Jo. mo. in glosa constitutionis Intercunctas. Benedicti. xi. qui hoc idem sentit post beatum Tho. idem tenentem. Sequitur ergo alia conclusio vera q̄ est talis. Ecclesiarū rectores ⁊ capellani seu vicecurati Sanis ⁊ infirmis. incolis ⁊ peregrinis tenentur sacramenta ministrare/qui fratribus presentatis ⁊ admissis sunt confessi. Datet ista conclusio ex p̄missis ⁊ ex superioribus dictis.

Conclusio tertia aduersarii.

Lycus ad confessionem reuocatur. Si circa tēpus paschale sine licentia petita ⁊ optenta alteri q̄ suo proprio curato confiteatur. Ista sua conclusio est satis confusa in se ⁊ in sua ratione. In se quidem. quia sunt aliqui casus in quibus est iteranda cōfessio ut supra patuit ⁊ aliqui casus in quib⁹ hoc non oportet sicut sunt illi quando aliquis cōfessus est pape vel eius legato vel episcopo vel penitentiario alicuius istorum etiam sine licentia curati q̄ illi maiorem habent iurisdictionem super parrochianos q̄ curatus. Datet hoc ex supradictis. Similiter ⁊ illi non tenent reiterare suam confessionem curatis qui sine eorum licentia fratribus presentatis et admissis per de. Dūdū. tempore paschali sunt cōfessi.

plusq̃ si ip̃is curatis fuerint confessi. ⁊ huius cōtra-
rium dicere est error condemnatus per Joā. xxii. in
extraua. **De electionis.** Secus est de his qui sunt
confessi simplicibus sacerdotibus iurisdictionē non
habentibus vel fratribus non presentatis / ⁊ sic ista
stare potest cuꝝ sua ratione. Sed si intelligat primo
modo puta q̃ layci confessi propriis sacerdotibus
ordinariis scilicet pape / legato / ep̃o ⁊c. vel fratribꝫ
presentatis ⁊ admissis sic est falsa ⁊ dānata ut dixi
per Joā. xxii. ṽ supra. Et est ratio / quia capituluꝝ
Om̃is utriusq̃ sexus intelligit de om̃ibus sacerdoti-
bus ordinariis ut papa ⁊ ceteri. vel delegatam iuris-
dictionē habentibus ut sunt penitentiarii prelatorꝫ
⁊ fratres p̃ñtati ⁊ admissi secunduꝝ doctores cōiter
⁊ non solum propriis curatis. Ergo cōfitẽtes vni
ex premissis / capituluꝝ Om̃is. nō contēnunt sed ob-
seruāt ⁊ est nō minus cōfessio sacramentalis si sic cō-
fiteant̃ q̃ si suo p̃prio curato cōfiterent̃. Sequit̃ er-
go alia cōclusio clarior ⁊ vera que est talis. Cōfessi
tpe paschali vel extra. alicui sacerdoti religioso vel
seculari. iurisdictionem ordinariā vel delegatā nō
habenti. Tenentur tēporibus premissis alicui ex pro-
priis sacerdotibꝫ ordinariis vel delegatis reconfite-
ri. si a suis peccatis velint absolui. Et ista cōclusio
magis concordat cum capitulo Om̃is utriusq̃ sex-
us. q̃ prima ut patet ex premissis Quia p̃prius sa-
cerdos in illo ca. nominatꝫ nō est solus curatꝫ ut vi-
sum est / ymmo hoc dicere est cōdenatꝫ per Jo. xxii.
in extraua. **De electionis.** ⁊ per Alexandrum. iiii.
in extraua. Nō sine multa.

h. e.

Conclusio. iiii. aduersarii.

Quamuis soluere et ligare ex ordinis caractere unicuique presbitero equaliter competat. Sine tamen iurisdictione et exercitui potestate in effectu nihil prestant. **I**sta conclusio melius patet ex cap. Omnis utriusque sexus. et ex. q. Si quis autem alieno quod ex sua allegatione per eum adducta. Et licet hec conclusio secundum verum intellectum doctorum sit vera tamen secundum intellectum quem iste aduersarius in ista conclusione et in eius probatione habet sic est falsa. Nam iste dicit in sua probatione pro secunda parte quod potestas iurisdictionis provenit ex institutione canonica prelati vel electione populi. Sed fratres ordinum mendicantium institui non possunt per capitulum. Ut professiones de regu. in cle. ergo iurisdictionem simpliciter non habent et per consequens non ligant nec absolunt. Et sic intelligit iste predictam conclusionem de mendicantibus. Sed quod iste sic falsus intellectus sic patet. Nam iurisdictio non solum habetur ex ordinaria institutione sed etiam ex delegatione ut patet in ca. Omnis utriusque sexus. q. Si quis autem alieno de pe. et re. et ca. Si episcopus eodem titulo li. .vi. et ex cle. Dudum de sepul. Sed talis potestas et iurisdictio dictis fratribus delegatur que aliis de iure ordinario competat ut patet ex cle. Dudum preass. Ergo et si non ordinaria iurisdictione ligant et absolunt faciunt tamen hoc ex iurisdictione eis delegata in iure communi et privilegis eorundem. **S**ecundo falsum est quod dicit quod institui non possunt ad curam animarum

cum iā de facto videatur q̄ papa modernus Sixtus
.iiii. sit de ordine fratrum minorum in summum pō
tificem assumptus . 7 plures per eum mendicantes
sint in cardinales 7 episcopos assumpti. quare ergo
cura pastoralis non posset eis cōmitti. Nec capitu
lum Ut professores. de regu. in cle. est pro eo. Quia
hoc loquit̄ de cura animarū que competeret eis in or
dinibus non mendicantiū si ad illos transirent. Et
tamen papa qui hoc posuit in eo dispensare pōt. sicut
aliquando cōtingit 7 facit cum ipse sit supra ius
ut patet de constitu. ca. i. li. vi. Sequit̄ ergo quo ad
hoc cōclusio vero talis. ¶ Licet fratres mendicantes
in suis ordinibus manentes seculares sibi confiten
tes nō ligant vel absolunt auctoritate p̄pria 7 ordi
naria. tamen id eūz presentati fuerint 7 admissi hoc
licite 7 libere possunt facere ex auctoritate p̄relatorū
sibi delegata. Et patet ista conclusio ex iure commu
ni in cle. de sepul. Dudum. 7 per doctores ibidem.
Et per hoc etiam eius quinta conclusio potest stare
que sequitur 7 est talis.

¶ Conclusio. v. aduersarii.

Non simpliciter sed ex iurisdictionis libertate.
Audit frater de ordine mendicantium confessi
ones cum sinceritate.

¶ Conclusio. vi. eiusdē.

Libertas cōfessionū in cōfiteēte 7 audicore ē sub
orīa Nūq̄ tñ ex se ī religioso ordīs mēdicantiū

ex iuriuꝝ repugnancia. ¶ Istius conclusionis secūda pars est vera / et patet ut dicit ex cle. Dudum. Et dicti fratres ex se et sua propria autoritate non pūte ligare et solvere / propter iura repugnancia / sed bene ex delegatione ut dictum est. Et quo ad primaz partem si intelligit illam dīam per modum actionis in auditore et per modum passionis in confitente. sic ē ibi aliqualis differentia. Sed qz actio et passio sunt unus motus et libertas in auditore et confitente cum sit connexa. non est in eis talis differentia ponenda quā habita licentia confitendi habeatur etiam licentia audiendi ut patet in capi. Si episcopus de pe. et re. li. vi. Similiter habita licentia audiendi habetur et licentia confitendi si voluerint ut patet ex cle. Dudum. ubi dicitur qz libere possint audire volentes sibi confiteri. et in extraua. Ele. iiii. Quidam temere falsa ergo sunt omnia que in contrarium adducit. Et quia hec conclusio parū importat / sufficiant ad eam hec premissa.

¶ Sequuntur conclusiones aduersarii pro secunda parte principalis questionis scilicet de sepul. et ē. vii in ordine

¶ Conclusio. vii. aduersarii.

¶ Ecclesie sue parrochiali iniuriam irrogat et ius impedit. Qui sine rationabili causa et iusta apud religiosos mendicantes sepulturam sibi fieri facit et elegit. Probat istam conclusionem sic.

Quia de iure cōi sepultura debet parrochiis ca. Du-
dum. de sepul. q. Verum. ¶ Ad hanc conclusionē po-
test dici q̄ per electionē sepulture/apud religiosos
nō leōit ecclesia parrochialis siue iusta causa subfit
siue non. sed potius ex subtractione canonice porcio-
nis. Ar. ad hoc in eadem cle. 7 in eodem. q. Verū. ubi
non fit mentio de causa iusta nel iniusta licet alibi be-
ne fiat mentio de eadē vt ca. Cum quis. 7 ca. Licet
de sepul. li. vi. 7 ergo sequit̄ eī cōclusio. viii. talis.

¶ Cōclusio. viii. aduersari.

Quamuis apud frat̄ mendicantium ecclesias
ex priuilegio corpus sepeliat̄. Nihilominus tamē ca-
nonica portio videlicet quarta funeralium ecclesiis
parrochialibus integre persoluatur. ¶ Pat̄ ista cō-
clusio 7 est vera per cle. Dudū. ad finem/sub talibus
tamen conditionibus sicuti superius est de hoc deter-
minatū in expositione illius Clementine.

¶ Cōclusio. ix. eiusdem.

Religiosis de ordine mendicantium excommu-
nicatione ipso facto subiacebit. Qui aliquē vi-
recte vel indirecte vel quouis alio quesito colore ut
apud suam ecclesiam sepeliatur inducet vel suadebit
Ista conclusio est vera per capitulū Animaz. de se-
pul. li. vi. Sz iniuste 7 litigiose vt videt̄ ē assumpta
Patet hoc q̄ persuadere alicui electionem sepulture

nedum ipsis fratribus / sed etiam et clericis / curatis
et aliis quibuscumque sub eadem sententia excommunicationis
est inhibendum ut patet expresse in eodem textu et
ca. Animarum. li. vi. Et ergo hoc tacuit verus iudex pro
utraqque parte non fuit sed falsus.

¶ Sequitur eiusdem adversarii secunda questio de fre
quentatione ecclesiarum / cuius tenor sequitur et est talis.

¶ Questio.

Itrum populus infra limites ecclesie parrochi
alis sancti Joannis. possit dominicis diebus
et festiuis in aliis locis consecratis audire missarum
solemnia derelicta ecclesia parochiali. **¶** Circa hanc
questionem primo ponit quattuor notabilia. secun
do adducit duas conclusiones. **¶** In primo notabi
li dicit quid sit parochia. Et dicit quod parochia est
locus in quo degit populus alicui ecclesie deputatus
et certis finibus limitatus secundum canonem. Et licet
hoc sit verum / tamen extenditur etiam istud nomen ali
quando ad totum episcopatum. **¶** In .ii. notabili ponit
quid sit ius parochiale. Et dicit secundum Innocentium.
quod ad ius parochiale pertinet festiuis diebus et domi
nicis in parochia audire missam et non alibi ut patet
in capitulo Ut dominicis. secundo decime. tercio pe
nitentie sacramentum et cetera homini. **¶** In tercio no
tabili dicit peccatum esse mortale secundum beatum Augu
stinum ex antiqua deliberatione facere contra preceptum ut in ca.
Unum orarium. xxv. d. Sed preceptum est iuris. dominicis die
bus audire missam in parochia ut patet in ca. Ut do
minicis. et integram audire missam sub pena excommunicationis

similiter et sermonem. ut in capitulo Omnes fideles
et capitulo Sacerdote. et de conse. de. i. capitulo Afis
sas. ii. illam tenetur audire publicam in conventu po
puli ut in capitulo Et hoc attendendum. eadem de
ut talis conventus debet fieri in parrochia ut in ca
pitulo Si quis extra parrochias. eadem de. In. iii
notabili ponit quod preceptum ecclesie sit ex necessitate
servandum ut patet xxii. questione. i. Quod precipit
consilium vero non. Ex his et aliis primo ponit unam
conclusionem ad questionem in generali cuius tenor
est talis.

Conclusio. x. adversarii.

Adiens missam festiuis et dominicis diebus in
monasterio vel alibi. a peccato non excusatur
Quia ad ecclesiam parrochiam regredi teneatur.
Probat istam conclusionem per capitulum animarum
de sepul. libro sexto et sub pena anathematis. capitu
lo primo et secundo de sepul. et ibidem per glosas. Et
probat per capitulum suam. de symo. iii. questione
prima capitulo primo et per totum. Ad istam con
clusionem potest dici quod sit imperfecta et truncata quia
illi deberet adiungi nisi ex iusta causa alibi missam
audiret puta quia absens vel impotens ad suam ec
clesiam visitandam etc. ut glosa notat in capitulo
Ut dominicis. extra de pro. Probationes eius ad pro
positum parum aut nihil valent. Quia in nullo illo
rum capitulorum fit mentio de ista conclusione. Sed
aliquando de canonica portione et exequiis sepul
torum.

Conclusio. xi. ⁊ ultima aduersariū.

Peccat mortaliter Qui diebus dominicis ⁊ festi-
uis in ecclesia parrochiali non audit missam in-
tegraliter. Probat istam conclusionem per iura sup-
ius in tercio notabili ⁊ quarto allegata. Et licet
illa conclusio sustineri possit tamen in certis casib⁹
est falsa. puta quando aliquis ex iusta causa abest
ut patet in glosa capituli. Ut dominicis. Vel nō cō-
mode potest. Quia nemo obligatur ad impossibile se-
cundum regulam iuris in sexto. Vel nisi forsitan ex
honestā causa ab ipsa ecclesia se absentaret puta pp-
ter indulgentias in festis. Vel propter patrocinia
religiosorum. Vel causa maioris deuotionis habēde
⁊ hmoi. ut dicit Sixtus. iiii. papa modern⁹ in extra-
ua. de cōcordia inter curatum Esslingie pūincie theu-
tonie. ⁊ fratres mendicantes ibidem. Quia igitur
secundum Aplm seruos dei litigare nō decet. ⁊ secun-
dum regulam iuris in. vi. vicia restringi conuenit ⁊
fauores ampliari / pro pace dictorum rectorum ec-
clesiarum ⁊ fratrum predictorum summe necessariū
est ut ipsi in expositione ⁊ publicatiōe capituli Om-
nis vtriusq; sexus. secundum debitum intellectus scē
matris ecclesie ⁊ summorum pontificum illud ⁊ non
aliter exponant cauendo qd nō dicant qd sacerdos p-
prius in illo capitulo Omnis. dicatur solus curat⁹
Et hoc Jo. xxii. in extrana. Vas electiōis reprobat
S; ōnis sacerdos hñs iurisdictionē ordinariā; siue
delegatam ut sunt pāpa / epūs / curatus ⁊ eoz penitē-
tariū seu delegati sicut sunt frēs pñtati scdm hosti

et Joannez andree in dicto capitulo Omnis. est ibi
nclusus. in verbo proprio sacerdoti primo loco po
sito in principio capituli. Sed in. q. Si quis autem
alieno intelligitur proprius sacerdos p illo qui ha
bet iurisdictionem ordinariam tantum secunduz do
minum Anthonium / et Petrum de palude. Nisi etia
et delegatus proprius sacerdos haberet auctoritatem
subdelegandi. Et similiter fratres dictorum ordi
num hoc idem in publicatione suorum iurium et pri
uilegiorum cauebunt. q eorum iura et priuilegia no
aliter publicent q similiter sancta mater ecclesia et
summipontifices illa intelligunt. Nec etia aliter exe
quantur. Et q in his vtrisque intellectibus vtracq ps
sit contenta et pacifica. Ad honorem actoris pacis.
quia in pace factus est locus eius et uiuit in eternum
benedictus Amen.

Subscriptio.

Nec sunt reuerende magister noster et pater pro
uincialis. que raptim et cursorte ad casus. mihi a
vestra paternitate transmissos collegi / ea que sic fo
re censeo / donec sancta mater ecclesia aliter determi
nauerit / et saluo semper iudicio cuiuscunq in predic
tis experti melius sciencis. Suadendo nihilominus
singulis hanc epistolam habentibus / ut bullas in ea
contentas per notarium publicum faciant auscultari

Quia nō sufficit allegare iura vel priuilegia/nisi ad
conuincendum aduersarios autentice ostendant ex
tra de priuileg. ca. Cum persone li. vi.

Explicit epistola declaratoria Edita et cōpilata
in conuentu Nouimagensi ord̄ predicatorū per reue
rendum Magist̄ Engelbertum cultificis ord̄ eiusd̄
ac sacre theologie professorem eximium. Anno dom̄
MD. cccc. lxxix.

*Epistola declaratoria
Magistri Engelberti
cultificis ordinis
predicatorum
procuratoris
et confessoris
Ordinis
S. Augustini
Epistolae*

Epistola

Epistola brevis ac perutilis. de symonia vitanda
in receptione nouicioꝝ ⁊ nouiciarū ad religionē.

Prologus.

Venerabili patri. D. priori canonicoꝝ
regularium in Nouimagio Frater Engel
bertꝝ cultificis sacre theologie p̄fessor or
dinis predicatorum cum sui humili reco
mendatione. Vestro desiderio satisfacere cupiēs quo
cautelas evitandi symoniam in receptione fratrum
vel sororum ad religionem liquide scire possitis. vo
lo opitulante deo ut disertius materia ista intelliga
tur / per certas ad hoc procedere cōclusiones aposto
licas. ut in casibus emergentibus / ip̄is vel aliqua ea
rum inspectis. responsio vestre paternitati semper sit
parata ac manifesta. Que enim inuolute et intricate
ponuntur vix a paucis clare intelligūtur. Ad p̄posi
tum ergo vestꝝ erit hec conclusio prima.

Cōclusio prima papalis.

Hec cuiuscunqꝝ receptionem / pretaxatis dili
genter facultatibus. expensisqꝝ necessario deu
tend ecclesie vel monasterio. Tot sunt ponendi in ec
clesiis quot ex fructibus illis possunt honeste sustē
tari. **P**rima pars huius conclusionis sic patet.
Nam semper in receptione nouicioꝝ siue nouicia
rum secundum glosam in capitulo Non amplius.

et de vita et ho. cler. capitulo Guoniam. consideran-
di sunt redditus ecclesie/ ut secundum eos clerici et
sorores instituantur ut patet in iuribus preallega-
tis sic quod nihilominus hospitalitatez seruare possint
comode. et soluere iura episcopalia et etiam sui ordi-
nis extra de prebē. De monachis. et extra de supplē.
negli. prela. Sicut nobis. aliaque seruitia ciuitatibus
et terris impendenda redditibus et distributionibus
ad extraneos vel pauperibus distribuendis/his enim
omnibus deductis. super aliis facultatibus remanē-
tibus sunt nouicii et nouicie recipiendi et recipiende
computando quilibet personam pro. xvi. flor. reuen-
tiam annuatim vel secundum consuetudinē terre ubi mona-
steria situantur. **C**oncūda pars huius conclusionis
patet per Gregoriū. ix. in capitulo Guoniam. extra
de vita et ho. cle. Ratio huius prima est. ut deus tā-
to melius in suo cultu diuino honoretur. et pauci non
nimium fatigantur. Secunda ut fundatores ecclesia-
rum et monasteriorum pro suis temporalibus. spiri-
tualia debito modo recipiant/quia sicut beneficia dan-
tur propter officia. De cleric. resi. capitulo ultimo
libro sexto ita elemosine monasteriis conferuntur ut
per collatoribus exoretur ut dicit beatus Thomas se-
cunda secunde. q. clxxxv.

Conclusio. ii. papalis.

Non amplius recipiantur in monasterio mona-
chorum aut clericorum seu etiam puellarum. Quod
quot se regere possunt de bonis ecclesie absque penuria

temporalium rerum. ¶ Patet hec conclusio ex consi-
lio Arelaten. extra de institutionibus capitulo Non
amplius. ⁊ per clemen. in capitulo Auctoritate. ibide
⁊ maxime quo ad monasteria ordinum non mendi-
cantium ut patet extra de sta. regul. capitulo Peri-
culoso. §. Sane li. vi.

¶ Conclusio. iiii. papalis.

In monasterio aliquo p uno vel una vel plu-
ribus bene prouiso. Ceteris paribus in ydonei-
tate. tutius pauperem q̄ diuitem recipiendum dico.

Ista conclusio patet. Quia diuitem preferre pau-
peri eque ydoneo. speciem auaricie ⁊ symonie prete-
dere videtur ⁊ ab omni specie mala cauendū est ca-
pitulo Audiuimus de symonia ⁊ de. vi. et ho. cleri.
Cum ab omni.

¶ Conclusio. v. papalis.

Sicut symoniacum est q̄ quis sua in tantū vř
in toto ex pacto largiatur ut in fratrem vel so-
rorem recipiatur ita potest esse non symoniacum si
quis pure ac sine pacto et conditione qualibet sua
offerat. humiliter rogando ut in fratrem vel sorore
admittatur. ¶ Patet ista conclusio per Innocentiu
.iii. extra de symonia capitulo Tua nos. §. Si vero
pure. Per ar. a simili ⁊ expresse per Urbanum. v. in
extraua. De in vinea domini. §. Auctoritate aposto-
lica. ⁊ §. sequenti.

¶ Conclusio. v. papalis

Quodmodum a petente recipi ad monasterium ni-
hil dandum pro loco etiam pretexto vere pauperta-
tis ex pacto potest exigere. Ita cum eodem vel alio. dato
eodem prius loco pro sua sustentatione habenda po-
test monasterium in veritate pauper. licite pacisci.
Prima pars huius conclusionis patet per Inno-
centium. iii. in consilio generali extra de symonia.
Quoniam symoniaca. Secunda pars patet per bea-
tum Thomam secunda secunde questione. c. et per Vi-
ricum in summa sua.

Conclusio. vi. papalis.
Puper monasterium in veritate. quod non potest
aliquem vel aliquam sine suo grauamine recipere
Non tenetur petentem ibidem recipi et se prouidere
non valentem. in fratrem vel sororem admittere.
Patet ista conclusio ex consilio Arelatensi. extra de
institutionibus capitulo Non amplius. et per Inno-
centium ibidem capitulo Autoritate. et per Bonifa-
cium. viii. ca. Periculoso. de statu regu. li. vi.

Conclusio. vii. papalis.
Quoniam diues aliquis. pauper monasterium ingre-
ditur et pro se de suis bonis sine pacto sibi suf-
ficienter prouidet. Non est amplius ab eo requiren-
dum nec repellendus si non plus nec omnia sua ibi
det. **P**atet hec conclusio ex consilio generali capi-
tulo Quoniam symoniaca. extra de symonia. Quia conuentus
sic quo ad talem prouisus / non dicitur pauper sed
diues. vel satis habundans / aut sufficiens. Sed

a conuentu sufficiente / nihil a petentibus recipi exi-
gi potest ergo si hoc fieret symoniacus esset per capi-
tulum Guoniā. prealp. Inno. iiii.

Conclusio. viii. papalis.

Qui ex ficta paupertate etiam loco gratis prius
dato. a petente recipi aliquid temporale exigunt
Symoniaci sunt et mortaliter peccant / ac excommuni-
cationem citra papam non absolubilem incurrunt.

Prima pars huius conclusionis patet per Inno-
centium. iiii. in capitulo Guoniam symoniaci. extra
de symonia. Secunda pars patet per idem capitulum
et per Urbanum. v. in extraua. De in vinea domini

Conclusio. ix. papalis.

Qui in recipiendo aliquem vel aliquam etiam
sine pmissione vel pacto de aliquid dando. deum et
salutem recipiendi principaliter non intendit. Sed
plus et principalius ad fauorem amicorum vel pro-
motionem conuentus vel lucrum temporale respicit
symoniam mentalem coram deo mortaliter incurrit

Patet ista conclusio per Innocentium. iiii. extra
de symonia capitulo Tua nos. q. Licet autem. Et ratio
huius est / quia deus in omni re agenda et salus proximi
sunt intendendi et preponendi. Unde dicit dominus
Diliges dominum deum tuum et proximum tuum sicut teipsum.
Et iterum. Querite primum regnum dei et iusticiam eius
et hec omnia supple temporalia adiciuntur vobis. mathei. v.

Sed illi qui in recipiendo ad tēpalia tendūt hoc nō faciunt. ergo symoniā corā deo cōmittūt.

Cōclusio. x. papalis.

Religiosi qui sua statuta de dandis vel consuetudines. ante vel post receptionem pacto vel compulsi volunt recipere. Symoniam committūt mortaliter peccant/ et excōmunicationem predictāz incurrunt. nec possunt sic receptos apud se retinere.

Patet hec conclusio a simili per Gregorium. ix. in capitulo Jacobus. extra de symonia. et per Innocētiū. iiii. in capitulo Veniens. ibidem/ et per Urban. v. in extraua. De in vinea domini. et in ca. Sūm symoniaca. preallegato.

De penis religiosorum. symoniace recipientium et receptorum.

Cōclusio. xi. papalis.

Illi religiosi qui ab ingrediētibus ad se aliqđ symoniace receperint. Nō sunt in statu salutis nisi prius hoc integraliter/ et debite restituerūt. **P**atet ista conclusio per beatum Aug. et habetur in regula iuris libro sexto. Peccatum non dimittitur nisi ablatum restituatur. Et per Urbanum quintum qui tales excommunicauit. ita qđ citra sedem apostolicā preterqđ in mortis articlo/ tales nō possint absolui utz in extraua. De in vinea dñi. Et debēt illa bona symoniace recepta restituī d iure si ad aliđ mōaste

ingreditur. xvi. questione. i. De lapsis. et si in seculo
permanet iterum sibi restituentur ex gratia / ut ha
beat unde viuat. Si vero manserit in primo mona.
ex dispensatione / conuentus non retinebit sed dabitur
eius xpo. Nec obstat si mortui sint illi qui receperunt
talit symoniaca bona / quia turpia lucra etiam ab
hereticis sunt extirpanda. ff. de calump. l. In here
tem. Patet etiam hec conclusio in capitulo. De hoc in
fine de symo. q. Regem.

¶ Conclusio. xii. papalis.

Religiosi qui aliquod monasterium symoniacum
et sceleris sunt ingressi. Illo loco et ordine simpliciter
sunt privati et ad altiore ordinem siue religionem
retrudendi. Patet ista conclusio per Celestinum
.iii. in capitulo De regularibus. extra de symonia
et per Innocentium. iii. in capitulo Quoniam symo
niaca eodem titulo.

¶ Conclusio. xiii. papalis.

Religiosi vero qui se ignoratibus data pecunia
ab amicis sunt recepti. Possunt prius loco eo
dem renunciato. de nouo ibidem recipi. Si hoc sine sca
dalo possit fieri. Patet hec conclusio per Celestinum
.iii. in capitulo De regularibus. extra de symonia p
allegato ad finem q. ultimo.

¶ Conclusio. xiiii. papalis

Licet religiosi symoniace recepti sint omnes de
iure a suis monasteriis expellendi. Potest tamē
cum eisdem certis ex causis per papam ut remaneāt
dispensari. **P**atet huius conclusionis prima ps
per Celestinum .iii. in capitulo De regularibus. ex
tra de symonia. et per Innocentium .iii. in capitulo
Quoniam symoniaca. eodem titulo. Secunda pars
patz extra de symonia. Si quis in fine/ d hoc in glo
sa Bernhardi eodem titulo De symoniacis. et etia
per Joannem andree/ i. questione pma Ordinatioes
Et hoc intellige secundum Boeyh. q papa dispensat
cum religioso symoniace ingressor quando per ipsum
vel eo sciente et tacite consentiente. vel postea ratum
habente commissa est talis symonia. Alii ut Raymū
dus et ceteri dicunt/ q episcopus dispensare potest
de symonia. capitulo Cum dilectus quinto et capitu
lo Quoniam et capitulo De regularibus. et hoc secu
dum distinctionem illor capitulorū.

De symonia mentali que fit multis modis.

Ex premissis conclusionibus clare patet q du
plex sit symonia in specie/ sicut etiam notatur
in capitulo Mandato. extra de symo. Prima est me
talis quia sola et nuda voluntas interior inducit sy
moniam mentalem. v. questione .i. Qui studet. et
capitulo Reperiuntur. Hec symonia mentalis cōtra
bitur in receptione nouitiorum et circa illam recepti
onem multipliciter et ideo ad se precauendum de dic
ta symonia oportet quemlibet valde sollicitum esse

et in conscientia puz. ¶ Primo namque quoniam aliquis vel
aliqua petit recipi. si pro tunc aliqui ex recipientibus
plus et principaliter ad temporalia petentis vel suo-
rum amicorum. vel plus ad fauorem populi et ami-
corum petentis. vel principaliter ad promotionem
monasterii vel defensionem temporalium/ que occa-
sione illius nouicii prouenire possunt monasterio.
quod ad honorem dei et salutem anime petentis ac manu-
tenentiam religionis inclinatur/ tales omnes sunt
symoniaci mentales. quia plus temporalia quam deum
et salutem petentis querunt. Ar. ad hoc extra de symo-
nia. capitulo Tua nos. §. Si autem et est contra doc-
trinam christi dicentis Querite primum regnum dei et
hec omnia adicientur vobis. Mathei quinto Licet
ergo ad temporalia possint habere oculos secundo
non tamen primo et principaliter. Et rarissime con-
tingit quod hec mentalis symonia hoc modo non sit in-
ter religiosos quando aliquem vel aliquam recipere
debent ad religionem. ¶ Secundo sunt mentales sy-
moniaci. illi qui de hoc non sunt contenti quod aliquis
proprio motu tantum secum portet quantum pro
suis necessitatibus indiget. sed cupiunt plus habe-
re/ quia hoc plus est symoniacum cum post hoc ob-
latum quod offerenti sufficit iam non subsit causa
aliquo plus petendi. cum ibi iam nulla sit monaste-
rii quo ad illius paupertatem vel indigentiam. Ar. ad hoc
in ca. Quoniam symoniaca. extra de symo. ergo pl⁹
desiderare ab illo vel de hoc murmurare. symonia est
mentalis/ ut in capitulo Tua in fine. ¶ Tercio sunt
mentales symoniaci qui per se vel per alios.

directe vel indirecte quouis quesito colore domos
secularium et viuuarum penetrant / animo procu
ranti filios vel filias ad religionem suam. nō prop
ter deum et salutem illorum sed principaliter prop
ter lucrum vel obsequium temporale vel fauorem
populi et amicorum. Quia tales temporalia deo et
spiritualibus preponūt / et illa plus q̄ deum et salu
tem proximi capiunt Argu. ad hoc eodem capitulo
Tua nos. in fine extra de symo. **¶** Quarto illi sunt
symoniaci mentales qui ideo suam religionē super
alias religiones efferunt ut sic et per hoc temporalia
vel obsequia uel fauorem secularium et spiritualium
plus et principalius habere possit q̄ deum et salutez
eorum quos sic trahere possunt Argu. ad hoc in ca
pitulo Tua. preallegato. **¶** Quinto illi sunt symo
niaci mentales qui aliquem vel aliquam inuitant
ad prandia vel cenas vel ad eorum recreationes ut
sic allecti intrent ad eos. animo tali ut sic finaliter
per talem familiaritatem nedum personas sed eorū
bona principalius vel amicorum suorum possint ha
bere. Quia licet secundum beatum Thomam secun
da secunde questione. c. primum scilicet per tempo
ralia trahere quemquam ad spiritualia / liceat non
tamen hoc licet eo fine q̄ sic principaliter possint il
lorum temporalia consequi vel acquirere / per capi
tulum Tua nos. extra de symonia. **¶** Sexto illi
sunt symoniaci mentales. qui ad hoc principalius
aliquos iuuenes apud se in seculari habitu nutriūt
vel ad studia secularia mittunt / ut postea per eo
rum susceptionem ad religionem.

possint sua vel suorum amicorum bona habere / q̄
q̄ eorum salutem ⁊ dei honorem in eis querant. Et
breuiter ubicunq; et in quocunq; casu huiusmodi.
plus querit denarius q̄ deus / ibi cōmittit symonia
mētalis p̄ ca. Tua nos. sepius preallegatū.

De pena symonie mētalis.

Quia enim hec symonia mentalis est peccatum
mortale toriens quotiens. ideo talis symoni
acus. est quo ad se et non quo ad alios suspensus ut
patet. vi. d. Testamentum. ⁊ i. questione. i. Sacerdo
tes in fine / ⁊ de temporibus ordi. capitulo finali / et
de cohabitatione clericorum. capitulo Vestra. ⁊ ca.
Questum. potest tamen deleri per penitentiā extra
eodem titulo capitulo finali ⁊ capitulo Ex parte.
primo / et extra de offi. dele. ubi hoc notat Bernhar
dus in glosa.

**Sequitur de symonia conuentionali ⁊ actuali quid
sit ⁊ quot mōis contrahit.**

De secunda symonia que sc̄ est conuentionalis
Sciendū q̄ illa est que fit precedente pacto p̄
missionis / conditionis / modi ⁊ seruitiū / precum / vel
cuiuslibet temporalis receptio vel donatio / ⁊ illa si
militer fit multis modis. de quibus hic aliquos pro
ut sequitur subiungaz quos euitare oportet. **S**ymo
niamq; cauendum est eūz aliquis instat pro loco
ut nihil ab eo exigatur muneris. siue sit munus a līn
gua puta fauor vel promotio / siue sit munus ab

obsequio siue sit munus a manu / quodcumq; sit illud
quia locus simpliciter propter deum ⁊ gratis est cō
ferendus . extra de symonia **T**ua nos . ⁊ capitulo
Non satis . si secus actum fuerit symonia est . ut pa
tet in iuribus allegatis . **S**ecundo cauere debent q
nihil debet exigi pro loco ab ingredientibus . q̄ ita
nec secrete aliquid pro loco dando recipiant ab ami
cis petentium ipsis petentibus ignorantibus / quia
per hoc recipiens fit symoniacus . ⁊ sic receptus nō
potest ibi sine dispensatione remanere per capitulum
extra de symonia . De regularibus . q̄ . ultimo . **T**er
cio cauere debent ne preteritu paupertatis vere vel
fictē allegate sibi aliquid dari faciant vel promit
tant ante loci spiritualis concessionem . quia si hoc
fit symoniacum est / extra eodem titulo **Q**uoniam
symoniaca . **S**ecus si paupertas post loci assigna
tionem ingredientibus exponatur / quia hoc licet se
cundum beatum **T**homas . ⁊ alios ut supra patuit
et de hoc etiam potest pacisci secundum **U**lricum .
Quarto cauere debent ne preteritu paupertatis
vere vel fictē aliquid ab eo petant / qui est artifex
vel mechanicus . sciens et potens cotidie necessaria
sua lucrari . ante etiam collationem loci vel post .
quia in illo cessat causa aliquid petendi . cum sibi
sufficiat et loco magis profit q̄ noceat . **S**i autem
secus actum fuerit per conuentionem quamcumq; .
symonia est conuentionalis / per capitulum **T**ua
nos . ⁊ capitulo **Q**uoniam symoniaca . **E**xtra de
symonia . **Q**uinto custodire se debent

receptores nouiciorum / ne petentibus receptionem.
causa ab eis aliquo extorquendi statuta sui conue-
tus vel aliorum conuentuum. sui vel etiam alterius
ordinis de aliquo dando siue in pastu siue in propi-
nis siue in clenodiis vel in utensilibus exponat ante
religionis ingressum vel post / quia illorum statuto-
rum obseruantia ex pacto vel promissione conuenti-
onali. symoniam talem inducit si occasione illorum
aliquo receperint per capitulum Tua nos. prealle.
Sexto etiam se custodire debent ne consuetudines
locorum unius vel alterius ad hoc eis proponant ut
sic ab eis aliquo extorqueant ante loci collationem
vel post. nisi cum tali addito. ut si queratur a peten-
tibus ingressum quid sit consuetudis dandi. qd tunc
respondeant qd ad nihilum teneantur ex consuetudi-
ne ut in capitulo Veniens. et in capitulo Jacobus.
extra de symonia. Sed qui vult aliquo propter de-
um facere hoc poterit per capitulum Tua nos. in pn-
cipio extra de symonia et qui non vult. ex nulla co-
suetudine obligatur. ymmo ubicunq; talis consue-
tudo est de aliquo dando in utensilibus. vel in offe-
rendo ad altare / vel in similibus. potius est corrup-
tela dicenda qm consuetudo ut in capitulo Jacobus.
et capitulo veniens. extra de symonia. et Urbanus
v. in extrauagan. De in vinea domini. De pena
autem symonie conuentionalis. dictum est supra.
in quattuor ultimis conclusionibus et suis proba-
tionibus. **I**sta sunt pater prior venerande que
ad pns mibi occurrunt ex dictis apliceis et canonicis.

ad questionem mihi a vestra dilectione super symo-
niaca prauitate in receptione nouicioꝝ vitanda p-
positam. saluo semper iudicio sancte matris ecclesie
et cuiuslibet in hac materia experti melius sentientis
Valete in xpo semper.

ExPLICIT epistola brevis ac perutilis de symonia
vitanda in receptione nouiciorum et nouiciarum ad
religionem collecta per Reuerendū magistrū Engel-
cultificis sacre theologie professorem ordinis p-
uic-
toꝝ. Anno dñi .M. cccc. lxxix. mēsis Julii. die. ix.
in Bonimagio. Impressa p me Joānē de Westfalia.

